

Od 1. nov. dalje
naročnina mesečno
90 din, za inozem-
stvo 50 din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 din, za
inozemstvo 120 din.

Uredništvo:
Kopitarjeva ul. 6/III.
Tel. 40-01 do 40-05

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Vprašanje Nizozemske Indije

Vojska med velikim britanskim imperijem in njega močnim nasprotnikom se zaenkrat še ni dotaknila ogromnega azijskega prostora, čeprav je tukaj tako na najbližjem, kakor na najdaljšem Vzhodu veliko važnih točk, kjer se interesi bojujočih se taborov in njihovih prijateljev nevarno stikajo in bi oborožen konflikt na teh tleh mogel imeti večji ali manjši vpliv na izid orjaške borbe za nadvlado na svetu.

Dokler ostane Turčija nevtralna, se vojni požar ne bo vnel v prednjeazijskih deželah, kjer zlasti med Kaspijskim morjem na severu in Perzijskim zalivom na jugu leže največja petrolejska ozemlja Azije — ali bolje rečeno — Evrazije. Tudi Indija je bržkone za daljšo dobo, če ne do samega konca vojne, obvarovana pred dogodki, ki bi mogli na teh tleh ali v njihovem obližju sprožiti položaj, ki bi mogel odločilno vplivati na tako zvani bodoči novi red v Evropi, dokler Sovjetija ne bo zapustila svojega nevtralnega stališča. Indija je sicer močno razgibana zaradi znane napetosti, ki vlada med angleško oblastjo in indsko narodno stranko, toda Anglija je dovolj močna, da obvlada položaj.

Drugače je na velikem japonsko-kitajskem prostoru in na Tihem oceanu, kjer se križajo območja političnega in vojaškega vpliva tujih velesil Anglije, Severne Amerike, Sovjetije in Francije ter nizozemskega otočja, kjer namo-mešča nizozemsko kraljico Viljemino generalni guverner Tjarda van Starkenborgh Stachouwer. Odločilne važnosti za razgib vseh vprašanj, ki tukaj silijo na rešitev, je vojna med Japonsko in Kitajsko, ki traja že dobra tri leta, pa ni prinesla še nobene odločitve. Na nadaljni razvoj tega spora vplivata zdaj močno dve dejstvi, 1. da se je med Anglijo in Severno Ameriko ustvarila zelo tesna povezanost njunih koristi, zlasti na območju Tihga morja, kjer se ameriško vojno brodogradništvo lahko poslužuje najvažnejšega oporišča angleških vojnih sil, Singapura, 2. da se Japonski ni bati sovjetske nevarnosti toliko, kolikor še pred časom, ko so Sovjeti kitajski armadi nudili vso svojo moralno in gospodarsko pomoč. Polom Francije je povzročil, da je morala njena indokitajska kolonija skleniti z Japonci dogovor, ki omogoča Japoncem operacije v boku in v hrbtu kitajske armade, obenem pa je to ustvarilo konflikt med Japonsko na eni in Anglijo ter Severno Ameriko na drugi strani, ker obstoji nevarnost, da bi Japonska zasedla prostor med angleško kolonijo Birmo in južnimi kitajskimi provincami ter prerazela tukaj pota, po katerih Anglija in Amerika oskrbujejo maršala Čangkajšek z vsemi potrebščinami za njegovo armado. Položaj se je močno zapletel zaradi tega, ker je Anglija pridobila na svojo stran kraljevino Siam ali Tajland, kakor se danes imenuje ta država, ki ima z Anglijo prijateljsko in trgovinsko pogodbo in je iz važnih gospodarskih razlogov že dolgo pod ooločujočim angleškim vplivom, čeprav so si Japonci mnogo prizadevali, da bi Tajland pridobili za protiangleško azijsko koncentracijo. Tajland je v zadnjem času z vojaškimi silami napadel francosko Indokino, od katere že dalj časa zahteva, da vrne pokrajine, ki so že eno stoletje sporne med Indokino in Siamom. Ni nobenega dvoma, da Siam čeka na pobudo britskega imperija, ki mu je veliko na tem, da bi važno indokitajsko pristanišče Saigon prišlo v roke Tajlanda in bi tako moglo Angliji služiti kot važno oporišče za slučaj, če bi Japonska ogrozila Hongkong ali pa se sama hotela polastiti Saigona. Danes bi Angliji tudi bilo čisto prav, če bi se Indokina, ki je najbolj bogata kolonija Francije, sploh odrgala od francoske vlade v Vichyju, kar je danes z angleškega stališča popolnoma razumljivo. Na ta način pa bi se tudi japonske operacije v tej francoski koloniji, ki jo danes upravlja maršal Petainu zvesti general Decoux, ki je začel izganjati tudi že žide in je Angliji neprijazen, zelo otežile, če ne onemogočile.

Kljub temu, da je Japonska zarači nevarnosti, da bi se med njo in Združenimi državami Severne Amerike na ta ali na drugi način razvnela vojna, pristopila k osi Rim-Berlin, je do zdaj diplomacija Japonske, Anglije in Amerike očividno storila vse, da ne bi prišlo do oboroženega spora, bodisi da se mu hoče sploh izogniti, ali pa da čaka priprave za takšno nastopko, ko naj bi se sprožil. Je pa še neko drugo vprašanje, ki v zvezi s tem povzroča diplomaciji na Daljnem vzhodu skrb in težave. To so nizozemski otoki v takozvanem Velikem in Malem Sundu, ki predstavljajo prostor ogromne važnosti v gospodarskem in strateškem oziru. Glede teh otokov je kazalo, da bo prišlo do spopada v tem delu sveta že takrat, ko so nemške čete vkrakale na Nizozemsko in je kraljica Viljemina s svojo vlado odpotovala v London. Toda londonska vlada in vlada v Tokiju sta se hitro dogovorili, da se ne ena ne druga ne bosta dotaknili nizozemske kolonije, ki naj ostane last Nizozemske. Zakaj kakor hitro bi ena ali druga posegla po tem območju, bi bila vojna med njima neizogibna.

Gre pa za velike stvari. Nizozemski otoki so leta 1938 producirali 784 tisoč ton sladkorja, 296 tisoč ton kavčuka in 1 milijon 600 tisoč ton nafte. Od tega so nizozemski otoki prinali v Evropo 44% sladkorja, 9% kavčuka in 17% bencina, v Ameriko 40% kavčuka, na druge otoke Tihga oceana, kamor v prvo vrsto spadajo japonski, 57% bencina, na azijsko celino pa 30% sladkorja, 32% kavčuka in 16% nafte. Če bi bila Anglija po zasedbi Nizozemske vso njeno produkcijo na otokih dobila v svoje roke, bodisi da bi si otoke osvojila ali pa z nizozemskim generalnim guvernerjem sklenila tako pogodbo, bi bila morala Japonska seveoa

SVENEC

Cek. rač. Ljubljana št. 10.650 za naročnino in št. 10.349 za inserate.
Uprava: Kopitarjeva ulica 6
Tel. 40-01 do 40-05
Podruž.: Maribor, Celje, Ptuj, Jesenice, Kranj, Novo mesto, Trbovlje.

Govor bolgarskega zunanjega ministra: „Hočemo ostati izven vojne“ „Z Jugoslavijo se bodo odnošaji razvijali v okviru pakta o večnem prijateljstvu“

Sofija, 3. dec. t. Associated Press. Bolgarski zunanji minister je danes v sobranju, kjer je zaključil debato o prestolnem govoru, v svojem govoru orisal bolgarsko zunanjo politiko.

Vojna, ki se vodi na jugu Bolgarije se približuje tudi našim mejam. Zaradi tega bolgarska vlada, čeprav vodi račun o zavarovanju svojega lastnega ozemlja, kaže izrazito željo, da Bolgarijo obvaruje še naprej sedanjih sporov. Za Bolgarijo je nujno, je dejal Popov, da ostane izven vojne spora. Dolžnost bolgarske vlade je, da mora voditi takšno politiko, ki bo Bolgarijo obdržala izven vojne.

Popov je s toplimi besedami ponovil zahtvo bolgarske vlade za usluge, ki sta jih Nemčija in Italija doprinesli, da je bila južna Dobruža vrnjena Bolgariji. S tem popravkom meje je bilo mogoče, da je Bolgarija sklenila prijateljske zveze z Romunijo.

Ko je govoril o odnosih Bolgarije s tujimi državami, je za Nemčijo in Italijo na prvem mestu omenil Sovjetsko Rusijo, s katero da se »razvijajo srečni odnošaji«.

O Jugoslaviji je Popov dejal, da bo »bol-

garska vlada storila vse, kar bo v njeni moči, da se bodo odnošaji med obema državama razvijali v okviru pakta o večnem prijateljstvu, ki je bil podpisan med Bolgarijo in Jugoslavijo«.

Govorec o Turčiji, je Popov omenil pogodbe, ki obstajajo med obema državama, ki utrjujejo medsebojno prijateljstvo. Toda obžaloval je borbenost turškega časopisja proti Bolgariji. Turška vlada je v tem pogledu bolgarski vladi sporočila pomirjevalna zagotovila, da bo pisanje turškega tiska dobilo drugačno obliko. Turška vlada je prav tako dala pomirjevalne izjave glede vojaških ukrepov, ki so bili nedavno storjeni na bolgarsko-turški meji.

Nato je Popov v veliki tišini sobranja omenil nedavni tajni sestanek med bolgarskim kraljem Borisom in nemškim voditeljem Hitlerjem v Berchtesgadenu. Popov je dejal, da je ta sestanek jasen dokaz, da je važnost Bolgarije postala sedaj večja in da vlada iskreno prijateljstvo med nemškim in bolgarskim narodom.

»Bolgarska zunanja politika«, je zaključil Popov, »je miroljubna. Toda s tem ni rečeno, da moramo pozabiti, da traja vojna naprej in da

ustvarja vedno nove negotovosti in vznemirjenja. Razvoj dogodkov ni odvisen od Bolgarije. Kljub najboljši dobri volji, da ostanemo v miru in da se izognemo vsemu, kar bi moglo ogroziti ta mir, ne smemo pozabiti, da je najbolje sredstvo za ohranitev miru hladna presoja položaja in vedna pripravljenost nastopiti proti vsaki nevarnosti.«

Pri govoru zunanjega ministra Popova so bili v diplomatični loži samo poslaniki Nemčije, Italije in Sovjetske Rusije.

Sofija, 3. dec. m. TCP. Včeraj je bila seja bolgarske vlade, ki jo je zaradi tega, ker je predsednik vlade obolel, vodil notranji minister Gabrovski.

Sofija, 3. dec. m. TCP. Ministrstvo za trgovino in industrijo je odobrilo izvoz 2000 ton riža v Sovjetsko Rusijo na kompenzacijski bazi. Odobreno količino riža je odobrila glavna zveza bolgarskih kmetijskih združenj. Minimalne cene za ta riž bo določilo trgovinsko ministrstvo.

Sofija, 3. dec. m. TCP. Zveza bolgarskih obrtnih združenj je naročila v Sovjetski Rusiji kože za obutev, zlasti kože za podplate v teži 200 ton. Ta velika množina kož bo prispela v Bolgarijo v drugi polovici meseca decembra.

Boji v Albaniji za novo fronto

Na vseh odsekih se kljub slabemu vremenu razvijajo hudi boji za nove postojanke

Italijanska poročila

Nekje v Italiji, 3. decembra. AA. Stefani: Službeno poročilo št. 178 glavnega stana italijanskih oboroženih sil se glasi:

Grški napadi in naši protinapadi na bojišču devete in enajste armade. Naše letalstvo sodeluje s četami in je bombardiralo prometne ceste in streljalo s strojnimi in na sovražnikove postojanke in motorizirane vozove. Naše letalstvo je bombardiralo nanovo utrjene postojanke in ostale objekte vojaškega značaja na Krfu.

Grška poročila

Atene, 3. dec. t. Atenska agencija: Poročilo št. 57 grškega generalnega štaba se glasi:

Na vsej fronti v Albaniji so se boji nadaljevali. Na našem levem krilu je naše topništvo dobilo v območje svojega ognja cesto, ki pelje iz Argirokastro do pristanišča Santi Quaranta. Pri Premetiju smo zasedli nove postojanke in pri tej priložnosti ujeli mnogo sovražnikov. Med zajetim plenom se nahajajo tudi štirje težki topovi. Na Ostroviški planini so naše čete z uspehom razpobile sovražne čete in zalele mnogo vojakov in častnikov. Severno od Podgradca boji trajajo dalje in se razvijajo uspešno za naše čete.

Zastopnik ministrstva za propagando je razlagal časnikiarjem na tiskovni konferenci, da je sovražnikov upor na južnem odseku fronte med Argirokastrom in obalo zelo huda in da se nasprotnik le počasi umika iz postojank. Po vsem bojišču je slabo vreme, toda kljub temu grške čete prodirajo dalje. Na srednjem odseku bojišča so prišle do reke Aos. Italijani so poslali sveže čete na vse odseke fronte, toda doslej napredovanja Grkov še niso ustavili. Najbolj srdit je odpor na severnem odseku, kjer so Italijani 3 km daleč severno od Podgradca ter imajo vso obalo Ohridskega jezera, kolikor je je od te točke dalje do jugoslovanske meje, pod svojo oblastjo. Nad Podgradcem se križa ogenj obojnega topništva.

Angleška poročila

Napad na Napoli

Atene, 3. dec. t. Atenska agencija: Poveljstvo angleškega letalstva poroča, da so danes angleški bombniki bombardirali pristaniške naprave in industrijske zgradbe v Neapolju, kjer so nastali požari in eksplozije. Druga skupina bombnikov je napadla Valono, kjer je bombardirala pristaniške zgradbe in ladje v luki.

Atene, 3. dec. t. Reuter. Poročila z bojišč pravi, da se italijanske čete hitro umikajo na odseku pri Argirokastrom. Grške čete se nahajajo še

10 km pred tem mestom. Angleški bombniki pridno posegajo v operacije in delajo nasprotniku težave pri umikanju, ker rušijo prometne zveze. Danes so angleški bombniki napadali Valono, ki je za italijanske čete oskrbovalno oporišče. Povzročeni so bili veliki požari.

Bolgarska poročila

Sofija, 3. decembra. AA. Tass: Bolgarski listi so objavili poročilo o grškem zavzetju Podgradca. Grške čete so zavzele Podgradec po skrajno hudih borbah. Italijanske čete so nudile močan odpor. Mesto je bilo utrjeno in so ga branile močne itali-

Pogajanja z Nemčijo in Italijo za ureditev obmejnega prometa

Belgrad, 3. decembra. AA. Danes so se začela v zunanjem ministrstvu pogajanja z nemško delegacijo o sklenitvi posebnih sporazumov glede obmejnega prometa med našo državo in nemško državo, o pobijanju tihotapstva, kakor tudi o veterinarskih vprašanjih. Potreba po takšnem sporazumu je nastala že o priliki priključitve Avstrije k Nemčiji, vendar je bilo treba pogajanja o vseh teh vprašanjih iz tehničnih razlogov odlagati do danes. V nemški delegaciji so: šef delegacije dr. Wucher, generalni inšpektor finančnega ministrstva, člani: dr. Medgumber, načelnik finančnega ministrstva, dr. Zweck, svetnik finančnega ministrstva, dr. Himmler, svetnik. Jugoslovansko delegacijo vodi pomočnik zunanjega ministra Milivoj Pilić, člani pa so: načelnik finančnega ministrstva dr. Martin Pavlič, načelnik kmetijskega ministrstva Milutin Götz, inšpektor pravosodnega ministrstva Nikolaj Pahor, pehotni major Slavoljub Radović, svetnik v zunanjem ministrstvu Dušan Dajić, svetnik v finančnem ministrstvu Predrag Pesić, tajnik notranjega ministrstva Alojz Lenarčič, tajnik direktorije za zunanjo trgovino dr. Blagoje Mikasović. Tajnik je uradnik zunanjega ministrstva dr. Dvorski.

Belgrad, 3. decembra. AA. Direkcija za zunanjo trgovino je zaključila z Nemčijo pogodbo za dobavo goved pasme »Buša« v zaklanem stanju. Ta goveda se bodo kupovala v tistih krajih, kjer jih je zadosti. V poštev prihajata najprej drinska in vrbaska banovina, potem pa moravska in zetska, kakor tudi kraji južno od Kolpe in Save v hrvaški banovini. Pri prejšnjih dobavah zaklanih

janske enote. Grške čete so prebile gorsko verigo, ki je visoka 2000 metrov, in sicer v boju na nož.

Z naše meje

Belgrad, 3. dec. m. Iz Bitolja poročajo: Tudi tekom današnjega dne se na italijansko-grškem bojišču na sektorju okrog Podgradca ni zgodilo nič posebnega. Tako Italijani kakor tudi Grki so se utrjevali na novih položajih. Ves dan pa se je od časa do časa slišalo topniško streljanje. Italijansko topništvo je s Červanike obstreljevalo grške položaje okrog Podgradca, grško topništvo pa je bruhalo ogenj na italijanske položaje na Mokri gori. Na tem delu bojišča je vreme oblačno in stalno sneži, zlasti pa vlada veliko neurje na vrhovih, kjer je do zdaj zapadlo že okrog pol metra snega. Slabo vreme zelo ovira premikanje čet in s tem tudi operacije večjega obsega. Italijanske čete se borijo z velikimi terenskimi težavami. Stanje na tem delu bojišča je ostalo nespremenjeno. Poskus grških jet, da bi napredovale v smeri proti Mokri gori, so Italijani odbili.

Jugoslavija—Italija

Belgrad, 3. decembra. AA. Pripravljala pogajanja, ki so potekala v finančnem ministrstvu za sklenitev pogodbe o odstranitvi dvojne obdavčitve in za sklenitev pogodbe za upravno in pravno pomoč v davčnih stvareh med našo državo in Italijo, so se uspešno zaključila in je bil dosežen sporazum v vseh vprašanih konvencije. Sporazum bo podpisan v Rimu. V imenu Italije sta pogajanja vodila dr. Pietro Hacı, generalni inšpektor, ter profesor dr. Giovanni di Paolo, šef odseka v finančnem ministrstvu, v imenu Jugoslavije pa svetnik Gaja Trivanović in tajnik finančnega ministrstva Vule Božović.

Zahvala Nj. Vel. kralja

Beograd, 3. decembra. AA. Za narodni praznik zedinjenja 1. decembra letos so bile poslane Nj. Vel. kralju čestitke, v katerih je izražal udanost ljudstva in izražajo rodoljubne želje. Po najvišjem nalogu ima pisarna Nj. Vel. kralja čast izraziti zahvalo osebam in ustanovam za poslano čestitko, kakor tudi vsem, ki so se pri tej priliki vpisali v dvorno knjigo.

Poročila o sklepih papeža glede letošnjega božiča

Rim, 3. dec. t. Reuter. Sv. oče papež Pij XII. je izrazil upanje, da bodo vojskujoče se države imele premirje za dobo božičnega praznika. Ker je po mnogih državah ponoči predpisana zatemnitev, bi bile nočne službe božje na božič nemogoče. Zato je sv. oče dovolil, da se v krajih, kjer je ponoči predpisana zatemnitev, opravijo božični bogoslužni obredi že popoldne dne 24. decembra, in morajo biti končani do trenutka, ko je predpisana zatemnitev. (To sporočilo prinašamo po časnikiarski dolžnosti v pričakovanju, da bodo z merodajne cerkvene strani še prišla pojasnila, če je resnično ali ne, odnosno, podrobnosti o papeževih besedah, ako je poročilo resnično.)

Politični zapiski

Komunistična propaganda na univerzi

Da bi levičarji vsaj malce ublažili vtje, ki ga je napravila v javnosti njihova blamaža pri volitvah na juridični in filozofski fakulteti, so zdaj započeli novo akcijo. Na medicinski in tudi na drugih fakultetah hodijo okoli ter skušajo akademike pridobiti za to, da bi se podpisali in s tem podprli akcijo za ustanovitev podružnice »Društva prijateljev Sovjetske Rusije« na univerzi. O tem društvu smo že pisali, ker spada med pomožne organizacije komunistične propagande. Taka društva ustanavljajo komunisti povsod. Pod pretežno objektivnega študija boljševiških poskusov in pod krinko seznanjanja tujine s sovjetsko znanostjo in umetnostjo skušajo potem te vrste društva priti v tujezemsko literarno in umetniško kroge. Prav tekemu namenu služi tudi drugo tako društvo, ki ima visokodoneče ime »Mednarodna družba proletarskih pisateljev«. Te in še druge take organizacije pa niso nič drugega kakor pomožne komunistične organizacije, ki naj pritegnejo tiste sloje in tiste ljudi, ki niso in ne bodo bili komunisti, da jih potem po komunističnih receptih obdelujejo in pridobivajo. Torej tako pomožno komunistično organizacijo bi zdaj radeč tovarišči radi ustanovili tudi na naši univerzi, seveda s pomočjo takih akademikov, ki niso komunisti, ki pa o stvari niso poučeni. Taki naj bi bili elamnatni moške za komunistične agitatorje na naši univerzi. Smo radovedni, kdo izmed slovenskih akademikov pojde za slavnatega moža našim rdečim frakirjem. Povedati namreč moramo, da so na čelu komunistične propagande na naši univerzi tiste sorte študentje, karikature so včasih imenovali frakirje. To so namreč presitji gosposki cerkljanci, ki bi se zdaj radi šli »revolucionarje«, da bi morda kdaj postali »komisarji« ali vsaj »komisarčiči«. O tem namreč sanja vsak gosposki iz buržujске familije rojeni dečko, kakor hitro se zave, da se liberalizem njihovih očetov seseda in da ne bo kariere z njim.

Slovenski radikali pri ministru dr. L. Markoviču

Zagrebaški »Hrvatski Dnevnik« z dne 1. t. m. prinaša iz Belgrada tole obširno poročilo: »Včeraj se je pripeljal v Belgrad deputacija slovenskih radikalov pod vodstvom dr. Milana Koruna, odvetnika iz Ljubljane, člana glavnega odbora, da bi poročali dr. Lazi Markoviču, da je bil v Sloveniji ustanovljen akcijski odbor za združitev radikalov kot sestavni del državnega radikalnega akcijskega odbora. Ob sprejemu pri ministru je delegacija izročila seznam sestavljenih akcijskih odborov, ki so jim na čelu dr. Milan Korun, odvetnik iz Ljubljane, Joža Krivic, akademik iz Krškega, Hinko Fajdiga iz Ljubljane, dr. Stanko Jug, odvetnik iz Ljubljane, ter Franc Nejedli, kmet iz Prelatskega, okraj Šmarje. Istočasno je delegacija izročila dr. Lazarju Markoviču resolucijo slovenskih radikalov, kjer je med drugim naglašeno tudi to, da so slovenski pristaši narodne radikalne stranke ter misli, da je ureditev razmer v radikalni stranki ter združitve vseh radikalov nujna potreba in važen pogoj s stališča konsolidacije in normalizacije razmer v državi, zlasti pa v Sloveniji. Zaradi tega so se slovenski radikali, ki so s simpatijami spremljali prizadevanja dr. Lazarja Markoviča in akcijskega odbora za združitev radikalov, prepričali, da morajo tudi sami to delo podpreti s tem, da bodo tudi v Sloveniji ustanovili tak akcijski odbor kot sestavni del državnega akcijskega odbora. V resoluciji je rečeno, da slovenski radikali odobravajo sporazum od 26. avgusta 1939 ter ugotavljajo, da je politika sporazuma že doslej imela blagodejne posledice za državo na zunaj in znotraj ter da naj se ta politika v splošnem težavnem mednarodnem položaju nadaljuje. Resolucija naglašala potrebo, naj se ta politika izvaja tudi v Sloveniji v pogledu banovinskih zadev zaradi sodelovanja vseh koaliranih skupin v vladi v sorazmerju z njihovimi silami, toda v duhu tiste skupne politike, ki se dogovorno izvaja tudi v vladi z željo, da se uresniči in zadovolje splošni narodni interesi ter splošne potrebe. Resolucija končuje s tem, da naštevane potrebe bodisi države bodisi banovine na področju upravnih, gospodarskih in socialnih ukrepov.« — Samo ob sebi je razumljivo, da to poročilo prinašamo slovenski javnosti le v golo informacijo, ne da bi se kakor koli hoteli spuščati v obravnavo tih zadev.

Muslimani ne žele prepira s Hrvati

Nekateri muslimanski listi so zadnje čase prinesli nekaj člankov, kjer se pritožujejo zaradi razmer na Hrvatskem. »Narodna Pravda«, glasilo ministra dr. Kulenoviča, je za zdaj prinesla članek, kjer se peča s tem pisanjem drugih muslimanskih listov v Sarajevu in Skoplju o razmerju muslimanov do Zagreba, ter pravi: »Muslimanska javnost je mogla jasno spoznati, kdo in kaj so tisti tako imenovani muslimanski listi, bodisi v Skoplju bodisi v Sarajevu. Pisanje teh listov ne more v ničemer vplivati na razpoloženje in vedenje muslimanov, zlasti ne muslimanov v Bosni in Hercegovini. Odkrito moramo naglasiti, da ne želimo prav nobenega prepira s hrvatsko politiko. En del hrvatskega časopisa je odgovarjal na vse omenjene pritožbe o nekaterih razmerah v banovini Hrvatski ter je pri tem naglašal, da ne sme biti nobene krivice do muslimanov. Če pa se je kje kaka krivica zgodila, se je zgodila le slučajno, ter bo brž in naglo popravljena.«

Zoper kletv in nemoralo

Dubrovniški list »Narodna svijest« poroča: »Policija je začela odločno nastopati zoper preklinjanje in nedostojno vedenje na ulici ter v javnih prostorih. V ta namen je izdala tudi racijo, pri kateri je bilo prijetih nad 20 ljudi, ki so javno preklinjali ter se nedostojno vedli. Med prijetimi so tudi dijaki, ki bodo vsi primerno kaznovani. Poleg tega so se začeli tudi ukrepi, da se prepreči javno pohujšanje in javna nemoralna, ki se vse bolj razširja. Zakotne hiše in nekatera nočna zabavišča najbolj služijo temu namenu. Poleg tega se tukaj tudi močno razširja priležništvo — konkubinat, ki pa se zoper to v našem mestu še ni nič ukrenilo. Pač pa smo te dni brali v listih, da je zoper to započela ukrepe policija v Splitu in Sibeniku. Zato zanesljivo upamo, da bodo taki ukrepi sledili tudi pri nas, kjer imamo tega zla — žal — kar dovolj.« Sodimo, da je naša narodna dolžnost, ob tej priliki opozoriti tudi naše oblasti, da je že skrajni čas zoper te in take reči ostreje nastopiti. Blagor naroda in države to terjajo od vseh, ki so odgovorni.

Nadzorstvo nad izvozom lesa preloženo do 1. januarja 1941

Belgrad, 3. dec. AA. V zvezi z odlokom o nadzorstvu nad izvozom gozdnih proizvodov je minister za trgovino in industrijo predložil do 31. decembra t. l. prehodni režim za uvedbo tega izvoznega nadzorstva. Glede na to bo potekal izvoz gozdnih proizvodov, razen tistih iz tar. št. 92 in 90, do 31. decembra t. l. na podlagi potrdila o zavarovanju valute. — 1. Začeti s 1. januarjem 1941 bo za izvoz vseh vrst gozdnih proizvodov brez izjeme potrebno izvozno dovoljenje ravnateljstva za zunanjo trgovino. — 2. Za izvoz gozdnih proizvodov po 1. januarju 1941 bodo morali izvozniki pravočasno zaprositi za izvozno dovoljenje pri ravnateljstvu za zunanjo trgovino. Prošnje se morajo poslati v skladu s predpisi odloka o nadzorstvu ter po podrobnejših navodilih, ki jih bo ravnateljstvo za zunanjo trgovino izdalo in z njimi seznanilo interese po pristojnih strokovnih organizacijah.

3. Izvozni režim za les za kurjavo in celulozni les ter za lesni premog. Za izvoz gozdnih proizvodov iz tar. št. 91 in 92 (les za kurjavo, celulozni les in lesni premog) je potrebno že zdaj izvozno dovoljenje ravnateljstva za zunanjo trgovino. Prošnje za izdajanje izvoznega dovoljenja za proizvode iz teh tarifnih števil izvozniki pošiljajo neposredno na naslov ravnateljstva za zunanjo trgovino, Belgrad, poštni predal 818. V prošnji je treba navesti naslednje podatke: 1. točen naslov domačega izvoznika, 2. naslov tujega izvoznika, 3. datum zaključka in rok do kdaj mora biti dobava izvedena, 4. vrsta in točen popis blaga (kakovost, dimenzije l. dr.), 5. prodajna cena za vsako vrsto blaga posebej (franko jugoslovanska postaja, oziroma ladja jugoslovanskega pristanišča), 6. vrednost izvoza, 7. nakladalna postaja, 8. ali je roba doma izdelana, 9. odhodna obmejna postaja ali pristanišče v Jugoslaviji, 10. način plačevanja blaga, 11. če je za predmetni izvoz bilo že izdano izvozno dovoljenje, je treba navesti številko in datum tega dovoljenja.

Prošnji morajo izvozniki priložiti: 1. kupoprodajno pogodbo v originalu; 2. pismo pooblaščenega denarnega zavoda, naslovljeno na ravnateljstvo za zunanjo trgovino, za devizno ravnateljstvo Narodne banke, s katerim izvoznik prosi, da se mu izda valutno dovoljenje glede predmet-

nega izvoza. Ravnateljstvo za zunanjo trgovino bo dostavilo izvozniku obenem tudi svoje izvozno dovoljenje in dovoljenje deviznega ravnateljstva Narodne banke. Na podlagi teh izkazov bo izvoznik zaprosil in dobil od pooblaščenca zavoda valutno dovoljenje, ki je razen izvoznega dovoljenja ravnateljstva za zunanjo trgovino potrebno za izvozno carinjenje. Devizno ravnateljstvo Narodne banke ne bo več izdajalo deviznih dovoljenj za izvoz gozdnih proizvodov iz tar. št. 91, 92 na prošnje, ki ne bodo dostavljene preko ravnateljstva za zunanjo trgovino. 4. Navodila izvoznikom, ki imajo valutno dovoljenje za izvoz lesa za kurjavo, celuloznega lesa in lesnega oglja. Izvoznikom proizvodov iz tar. št. 91 in 92, ki že imajo veljavna valutna dovoljenja, ne bo treba svoji prošnji, poslani na ravnateljstvo za zunanjo trgovino, prilagati tudi pisma za devizno dovoljenje. Ti izvozniki bodo namesto tega priložili prošnji neizrabljeno valutno dovoljenje, s katerim razpolagajo.

5. Takša o nadzorstvu nad izvozom gozdnih proizvodov. Prošnje, poslani na ravnateljstvo za zunanjo trgovino, morajo biti taksirane z 10 din in 20 din. Vloge za ravnateljstvo Narodne banke ni treba taksirati. Pri izdajanju izvoznih dovoljenj plača ravnateljstvo za zunanjo trgovino posebno takse, ki jih predpisuje odlok ministra za trgovino in industrijo.

6. Izdajanje valutnih dovoljenj na vlozene prošnje in na izdana izvozna dovoljenja ravnateljstva za zunanjo trgovino. — Izvozniki gozdnih proizvodov brez razlike (tudi tistih iz tar. br. 91: les za kurjavo in celulozni les), ki so prejeli izvozno dovoljenje od ravnateljstva za zunanjo trgovino, nimajo pa še valutnega dovoljenja za ta izvoz, bodo zaprosili naj se jim to dovoljenje izda po dosedanjem postopku, in sicer pri pooblaščenih zavodih s tem, da takšnemu zavodu predlože tudi izvozno dovoljenje, ki jim ga je izdalo ravnateljstvo za zunanjo trgovino. V nujnih in opravičenih primerih (kadar je blago že naloženo in pripravljeno za izvoz) se smejo pooblaščen zavodi obrniti tudi telefonično na devizno ravnateljstvo Narodne banke, oddelek za zunanjo trgovino.

Seja ožjega glavnega odbora mladinske JRZ v Belgradu

Belgrad, 3. dec. m. V prostorih glavnega odbora mladinske JRZ je bila sredi dne 3. decembra dopoldne seja ožjega glavnega odbora mladinske JRZ. Sejo so prisostvovali ministri dr. Krek in Pantić ter belgrajski župan Tomić. Sejo je vodil predsednik glavnega odbora mladinske JRZ dr. Bojan Pirc, ki je v obširnem poročilu podal delovanje strankinih organizacij v vsej državi. Razvila se je daljša debata, v katero so posegli vsi člani ožjega glavnega odbora. Med razpravo je prišel tudi predsednik vlade Cvetković, ki so ga vsi toplo pozdravili. Cvetković je v daljšem govoru podal smernice strankini mladini za nadaljnje delovanje. Izvajanja predsednika so vsi sprejeli z velikim odobravanjem.

Iz banovine Hrvatske

Zagreb, 3. dec. b. Danes dopoldne je francoski poslanec na našem dvoru Roger Maugras obiskal razstavo francoske umetnosti v umetniškem paviljonu kralja Petra II. Ob 11 dopoldne je obiskal rektorja univerze prof. dr. Lviša, ob 11.30 pa predsednika Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti dr. Alberta Bazalo. Popoldne je bil svečan obed, ki so se ga poleg poslanika udeležili generalni konzul Gueyraud, nadškof dr. Stepinac, podban dr. Krbek, mestni župan Starčević, armadni general Nedeljković, predsednik upravnega odbora Zaričić in drugi. Popoldne je poslanik Maugras obiskal tudi rektorja umetniške akademije Ivana Meštroviča. Jutri popoldne se odpelje nazaj v Belgrad.

Zagreb, 3. dec. b. Danes dopoldne ob 11.15 je obiskal podpredsednik vlade dr. Maček bana dr. Šubišića, s katerim je imel nad eno uro trajajoč razgovor. Popoldne se je predsednik dr. Maček odpeljal v Kupinec, zvečer pa odputuje v Belgrad.

Zagreb, 3. dec. b. Danes bi se moral pričeti pouk na zagrebški univerzi, vendar pa je na ponovni seji univerzitetnega senata bilo sklenjeno, da ostane univerza do 5. t. m. zaprta. Sklep je utemeljen s potrebo, da se morajo popolnoma pomiriti duhovi, na kar šele se morejo pričeti zopet predavanja.

Zagreb, 3. dec. b. Ponoči je bilo v Gajevi ulici št. 4 vlomljeno v draguljarno Porubiča. Vlomilci so odnesli blaga v vrednosti za 120.000 din.

Zagreb, 3. decembra. b. Ponoči je umrla po kratki bolezni ga. Ana Radić, vdova pok. Pavla Radića.

Belgrad, 3. dec. m. Na sejo arhierjevskega sabora je prisel tudi škof škof dr. Nikolaj. Kakor znano, je bil škof Nikolaj od smrti patriarha Varnave v sporu z vodstvom srbske pravoslavne cerkve.

Slovensko dijaštvo za dijake v Bitolju

Ze v nedeljo smo objavili proglas Slovenske dijaške zveze, v katerem zvezno vodstvo SDZ poziva svoje članstvo, naj vsak član daruje en dinar za tovariše dijaške v Bitolju. Danes ta sklep SDZ ponovno pozdravljamo in ga najtopleje priporočamo, obenem pa še enkrat objavljamo proglas SDZ.

Slovenskemu dijaštvu!

Danes, na praznik neločljivega zedinjenja bratskih jugoslovanskih narodov v skupno državno usodo, se bo pričel z dovoljenjem banske uprave po vseh slovenskih srednjih, srednjih strokovnih in meščanskih šolah teden prostovoljnega dijaške zbirke za naš porušeni jugovzhodni mejnik — Bitolj.

Vsak slovenski dijak in vsaka slovenska dijakinja si bo pritrkala in žrtvovala en dinar za svoje težko prizadete tovariše in tovarišice v Bitolju.

Naj bo ta zbirka, sicer skromna po svojem gnotnem pomenu, izraz nerazmakljivih vezi, ki za vedno vežejo naša mlada srca od St. Ilje do Bitolja in dalje na jug, — izraz, ki bo trpeči bitoljski mladini v uteho in zavest bratovske ljubezni s severnih stražnih mest domovine.

Zbirko »bitoljskega tedna« organizira Slovenska dijaška zveza, predstavniška kulturna organizacija slovenskega dijaštva. Na posameznih zavodih izvedejo zbirko krožki SDZ po svojih funkcijah in v svojem članstvu. Zbiranje bo pod nadzorstvom profesorjev pokroviteljev krožkov SDZ. Slovenska dijaška zveza bo skupno nabrano vsoto poslala županu mesta Bitolj z označbo izvora in namena zbirke.

Funkcionarji in članstvo SDZ! Slovensko dijaštvo!

»Bitoljski teden« naj bi bil plemenita tekma narodne zavesti in državljanskega ponosa slovenskega dijaštva!

Zivela Jugoslavija!

Bog, narod, država!

Zvezno vodstvo SDZ.

Več odredb ministra za socialno politiko

Belgrad, 3. dec. m. Socialni minister je predpisal pravilnik o polaganju državnih strokovnih izpitov za uradnike resora socialnega ministristva. Po teh pravilih se komisije za polaganje strokovnih izpitov sestanejo posebej za konceptne uradnike, za uradnike zdravnikov, za uradnike lekarnarje, kemike, za uradnike biologe, za manipulativne in administrativne uradnike, sanitetne, tehnične in pomožne strokovne uradnike. Kandidati inženirsko-tehnične stroke in arhitekti, razen kemikov, bodo polagali izpit pred komisijo gradbenega ministristva, veterinarji in agronomi pred komisijo kmetijskega ministristva, uradniki računsko-blagajniške stroke pred komisijo finančnega ministristva. Vse te komisije se bodo sestajale trikrat letno: januarja, maja in septembra. V Belgradu bodo komisije za uradnike uprave mesta Belgrada in za donavsko, drinsko, vardarsko, zetsko, moravsko in vrbasko banovino. V Ljubljani bodo komisije za vse uradnike dravske banovine. Strokovni izpit je javen in se deli v pismenega in ustnega. Pravilnik stopi z današnjim dnem v veljavo, obenem pa prenehajo veljati pravila za državne strokovne izpite.

Belgrad, 3. dec. m. Socialni minister je preopisal navodila št. 17 za izvajanje uredbe o 1% doprinosu in ljudski invalidski sklad. Po teh navodilih se 1% doprinos ne bo izplačeval pri izplačilu računov za podčastniške čitalnice in menaže.

Belgrad, 3. dec. m. Socialni minister je v sporazumu s hrvatskim banom predpisal na podlagi čl. 11. uredbe o prenosu poslov socialne politike socialnega ministristva odredbo za poslovanje stalnega strokovnega sveta za raziskovanje zdravil in odobrenje prometa z zdravili kakor tudi za poslovanje odbora za biološke proizvode. Po tej odredbi prehaja pod pristojnost banovine Hrvatske poslovanje stalnega strokovnega sveta za področje banovine Hrvatske, in to za zdravila, ki jih tem področju proizvajajo, in za tuje proizvode, katerih glavni zastopniki so na področju banovine Hrvatske. Z današnjim dnem stopa ta odlok v veljavo, za področje banovine Hrvatske pa z dnem, ko se objavi v »Narodnih novinah« v Zagrebu.

Belgrad, 3. decembra. m. Socialni minister je po zaslišanju glavnega sanitetnega sveta podpisal odlok, da se foniatrja smatra kot poseben predmet medicine.

Slava belgrajskega 18. pehotnega polka »Suvoborski«

Belgrad, 3. decembra m. 18. pešpolk »Suvoborski« je v spomin na zadno suvoborsko bitko proslavil svojo slavo. Slavo so se udeležili poveljnik mesta Belgrada armadni general Petrović, pomočnik vojnega ministra general Stojanović, zastopnik predsednika vlade načelnik v predsedstvu vlade Ginić, gradbeni minister Vulović in socialni minister Pantić. Po mimohodu čet je bil za vse goste prigriček.

Naznanjamo prežalostno vest, da je 3. decembra 1940 ob 8.30 zvečer po težki bolezni nenadoma mirno v Gospodu zaspal naš nadvse ljubljani in dobri oče, gospod

dr. Tone Jamar

zdravnik v Ljubljani

Njegove zemske ostanke prenesemo v Škofjo Loko, kjer bo pogreb v četrtek, dne 5. decembra 1940 ob 4 popoldne.

V Ljubljani, dne 3. decembra 1940.

Žalujoči sin Janez, hči Jeja in ostalo sorodstvo

Belgrajske novice

Belgrad, 3. dec. m. V današnjih »Službenih novinah« sta objavljena odloka trgovinskega in socialnega ministra, da mora urad za kontrolo cen določiti maksimalno ceno za volno za vso državo, in ceno kož vseh vrst.

Skoplje, 3. dec. m. Včeraj popoldne je bil IX. redni letni občni zbor Društva banovinskih uradnikov in uslužbencev za vardarsko banovino. Na običnem zboru je prišlo do tako hudega medsebojnega prerekanja, da je zastopnik bana moral zborovanje razkustiti. Izredni občni zbor se bo sestel pozneje.

Zagrebaška vremenska napoved: Stalno.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno vedro in delno oblačno na severni polovici in v Primorju. Pretežno oblačno bo v južnih krajih. Jutranje megle bodo v dolinah in kotlinah. Mraz se bo ojačil v vsej državi.

Pred ofenzivo na afriški fronti

Italijanska poročila najjavljajo ofenzivo maršala Grazianija, ameriška poročila pa ofenzivo generala Wawella

Italijanska poročila

Nekje v Italiji, 3. dec. t. Poročilo štev. 178 glavnega stana italijanske oborožene sile o operacijah se glasi:

V osrednjem delu Sredozemskega morja je naše lovsko letalstvo zblo eno letalo tipa Blenheim. V noči med 27. in 28. novembrom se je vrnila s križarjenja po vodah siciliskega preliva neka naša podmornica in podala poročilo, da je napadla in torpedirala neko sovražnikovo križarko, v katere spremstvu sta bila dva rušilca, prihajajoča iz Malte.

V Severni Afriki je naša garnizija odbila sovražnikov napad, ki je bil podprt s topniškim ognjem z naših postojank v Dazali. Naše letalstvo je bombardiralo sovražnikovo postojanko El Prince.

V Vzhodni Afriki je sovražnik s svojimi letalskimi napadi na Adi Ugri in Isolo povzročil brezpomembno škodo. Nobene človeške žrtve ni bilo. V Metemi je bili zblo eno sovražnikovo letalo od strani naših čet.

Sovražnikova letala so vrgla več bomb na Neapelj in Augusto in povzročila brezpomembno škodo in male požare, ki so bili takoj pogaseni. Računa se, da ni človeških žrtv.

Neka naša podmornica se je vrnila domov in sporočila, da je v Atlantskem oceanu 18. novembra potopila angleško tovorno ladjo »William Moller« s 5000 tonami. Angleška admiraliteta je nedavno objavila izgubo podmornice »Rainbow«. To je podmornica, katero je uničila italijanska mornarica, kakor je bilo sporočeno v prejšnjih poročilih. Potopljena angleška podmornica je imela 1475 ton na površini, pod vodo 2300 ton. Oborožena je bila z osem torpedi po 535 mm z enim topom 2 mm in dvema protiletalskima strojnicama. Druga potopljena angleška podmornica »Triad« je imela na površini 1090 ton, pod vodo pa 1575 ton in je bila oborožena z 10 torpednimi cevmi 535 mm z enim topom 102 mm in z 2 protiletalskima topovoma.

Rim, 3. dec. b. Z egiptovskega bojišča poročajo dopisniki italijanskih listov da se italijanska vojska pripravlja za veliko ofenzivo na tej fronti. Ko bo maršal Graziani razgibal vojni stroj, se bo videlo, da je prva ofenziva ki so jo italijanske sile izvršile proti Sidi el Baraniju in v dveh dneh prekorale 150 km dolgo pot, šele neznanen poskus za velikanske napore, ki bodo nadkrilili vse dosedanje vojne operacije v kolonialnih vojnah.

Ali bo Italija vzdržala vojno pozimi

Rim, 3. decembra. AA. Stefani. Odgovarja joč na poročilo rimskega dopisnika Associated Pressa, ki se vprašuje, ali bo Italija prebroditi težave blokade čez zimo zaradi dejstva, da je v Italiji prepovedana prodaja mesa štiri dni v tednu, pripominja »Popolo di Romac«, da je odporna sila Italije glede prehrane znana in je bila dokazana pri poskusih tedaj, ko je 52 držav med italijansko-ahesinsko vojno izvajalo gospodarske sankcije proti Italiji. Italija pokrije danes z lastno močjo 95% svojih potreb v živilih. Italija ima znatne rezerve, razen tega pa uvaža živež tudi iz sosednjih držav. List pristavlja, da se omejitev potrošne mesa nanaša samo na govedino, medtem ko ves teden v Italiji porabljajo ovčje, zajčje in divjačinsko meso. »Popolo di Romac« zagotavlja.

Hrepenenje k božjemu

Razumljivo je, da se danes mnogo razpravlja o tem, kako zelo sedanja vojna pretresa duše, in da veliko ugibajo, kakšen bo neki rezultat te duhovne revolucije. Vojska budi mnoge slabe nagone, na drugi strani pa trpljenje, ki ga povzroča, mnoge duše izčiščuje in oplemenituje. Začenjajo razmišljati o najbolj važnih vprašanjih življenja in spoznavajo, po katerih stranpotih je hodilo človeštvo, da je zašlo v stisko, iz katere se je rodilo bratomorno klanje. Temu se pridružijo spokorna čustva, globlji vpogled vase in težnje, da bi človek znova uredil sebe in da bi se preuredila družba na tistih podlagah, ki odgovarjajo dostojanstvu človeka, božjemu glasu v človeškem sreću, to je, v vesti in večnem namenu našega življenja, kakor nam ga je v polnosti razodel Sin božji. To velja za vse dobre ljudi brez razlike veroizpovedi. Tako na primer beremo v protestantski reviji »Junge Kirche« v številki od meseca oktobra tega leta lep članek, v katerem se avtor zavzema za to, da bi med protestanti zopet postala cerkev središče čiščenja Boga, molitve in razmišljanja o najvišjih stvareh. Kakor znano, so namreč protestantske cerkve odprte samo v nedeljo dopoldne in se po pridigi takoj zapro. »Ali ne pomeni to« — piše omenjena revija — »veliko osirotenje duhovnega življenja?« Res da protestanti nimamo tabernaklja kakor katoliki, ki časte in molijo dejansko pričujočnost Kristusa, Sinu božjega, toda tudi mi bi lažje zbrali svojega duha v prostoru, kjer vlada križ, pred katerim se naša sreča lahko s posebno močjo povzdignejo k Gospodu in našemu Očetu. In zakaj naj bi se tam ne mogla vsak dan brati in premišljati božja beseda iz svetega pisma? Tudi bi lahko zapeli iz naše cerkvene pesmarice in poslušali naše stare in lepe korale ob spremljevanju orgel. Tudi vsakodnevna jutranja in večerna pobožnost bi veliko pripomogla k temu, da bi svoje misli posvetili Bogu in se okrepili za lepo krščansko življenje, posebno v našem času, ki nas poziva tako k pobožnosti kakor k dejavnemu krščanju. Ali ni sam Izveličar dejal, da je temelj svet in ali ne ustreza Jezusovemu sreću, če bi se tako zbirali, da posnemamo njega, ki je tako rad bival v jeruzalemskem svetišču? — Značilen glas, ki pomeni tipanje v smeri, v kateri je sodobnemu človeštvu edina rešitev iz temin sedanjega časa.

Ija na koncu ameriškega časnika naj posveča večjo pozornost prehranjevalnemu vprašanju Velike Britanije, ki skoro več ne dobiva živil od zunaj zaradi podmorniške in letalske akcije sil osi.

Rim, 3. dec. b. Doslej so imeli v Rimu na karte olje, mast, kavo sladkor in mlo. Od 2. decembra nadalje pa je Italija uvedla tudi karte na testenine, moko in riž. Na osebo pride mesečno 2 kg testenine, riža ali moke. V lokalih smejo testenine prodajati samo v torek in soboto. Testenine ali riž se sme prodajati v lokalih samo po 70 gramov v prvem razredu, 90 gramov v drugem razredu in 110 gramov v tretjem oziroma četrtem razredu.

Angleška poročila

Kairo, 3. dec. t. Associated Press: Na mero-dajnih mestih se izjavljajo zelo previdno o nadaljnjem poteku afriške vojne. Nekateri menijo, da bo Italija, ki je svoje priprave za ofenzivo končala, v kolikor je niso pri tem motili angleški bombniki morda v bližnji bodočnosti le napadla v smeri proti Aleksandriji. Toda tudi v angleških krogih podpirajo nekatera znamenja, ki kažejo, da je tudi angleška armada pripravljena na ofenzivne operacije, ki bi jih s pomočjo brodovja in letalstva izvedla v Libiji. Vsekakor se na afriških tleh pripravljajo večji dogodki, kajti doba čakanja pri razmerah, kot so v puščavskih pokrajinah, kjer je oskrba z vodo tako težavna, ne more več dolgo trajati.

Kairo, 3. dec. t. Reuter. Angleško vrhovno poveljstvo poroča, da so angleški bombniki bom-

Nemci vdrugič napadli Bristol

Nemško uradno poročilo poroča o velikih izgubah angleškega trgovskega ladjevja

Nemška poročila

Berlin, 3. dec. AA. Nemško vrhovno poveljstvo sporoča:

Včeraj so nemške podmornice napadle velik konvoj, ki je vozil proti Angliji. Navalne moči obrambe, ki so jo zagotovile križarke in rušilci, je bilo potopljenih 15 ladij s skupno 110.000 tonami. Prav tako je zadeta in potopljena pomožna križarka »Caledonia« (17.064 ton), ki je bila v spremstvu konvoja. Dve ladji iz tega konvoja, s skupnimi 16.000 tonami, pa sta tudi verjetno potopljene. Pri teh uspehih je se posebno odlikovala podmornica pod poveljstvom Mengersena, ki je potopil 5 ladij s skupno 41.000 tonami. Poleg teh uspehov pa poroča neka druga podmornica o potopitvi dveh oboroženih sovražnikovih trgovskih ladij s skupno težo 21.247 ton, med katerima je bila tudi angleška motorna ladja »Victor« z 11.247 tonami. S tem so nemške podmornice samo 2. decembra potopile približno 160.000 ton sovražnikovega brodovja.

Kakor poročajo, so močni oddelki nemškega letalstva izvršili v noči od nedelje na ponedeljek napade na Southampton, kjer so bombe povečale že obstoječe požare. Preko Rokavskega preliva in daleč v Francijo so se silile eksplozije in videli požari pristaniškega dela Southamptona. Slabost obrambe je povečala sigurnost akcije nemških letal. Tudi na London, Birmingham in Liverpool so bile vržene bombe. Miniranje angleških pristanišč se je nadaljevalo. — Podnevi se je letalstvo omejilo na ogledniške polete. Pri tej priliki je ena bomba padla tudi jugozahodno od Irske na neko trgovsko ladjo, ki se je potopila. V noči med 2. in 3. decembrom so močni nemški letalski oddelki izvršili napad na neko pristanišče na angleški zahodni obali.

Angleško letalstvo se je omejilo na nekaj poletov nad zahodnimi nemškimi območnimi predeli. Izginilo je eno nemško letalo.

Angleška poročila

London, 3. dec. t. Reuter: Letalsko ministertvo poroča:

Takoj po nastopu snočnega mraka so nemški bombniki začeli prihajati nad Anglijo in naperili svoj glavni napad na neko mesto na zahodni angleški obali (Bristol). Napad je trajal brez oddiha do polnoči, po polnoči pa so bili napadi na južno-angleška mesta. Toda tudi z drugih predelov Anglije poročajo, da so padle bombe. V mestu na zahodni obali Anglije je bila povzročena večja škoda in so nastali veliki požari. Porušenih je mnogo zasebnih in trgovskih ter javnih zgradb. Tudi žrtve je veliko. Dve letali sta bili sestreljeni. Angliji so izgubili eno letalo, toda pilot je rešen.

Zasebni Reuterjev dopisnik pojasnjuje, da je bil spet napaden Bristol. Napad je trajal več ur. Zažigalne bombe so napravile največjo škodo, ker so povzročile velike požare. Pogorela je tudi neka otroška bolnišnica. London pa je imel v glavnem mirno noč.

Švedski časnika poroča o vtisih v bombardiranih mestih

Stockholm, 3. decembra. AA. DNB. Londonski dopisnik »Trgovskega in pomorskega lista« v Göteborgu objavlja dolg opis nemškega bombardiranja in uspeha letalskega delovanja ter ugotavlja, da se nočna bombardiranja nemškega letalstva uveljavljajo zmeraj bolj kot važen činitelj v sedanji vojni. Švedski časnika pravi, da se Nemčija pripravlja, da popolnoma opustoši Anglijo. Nemška ofenziva proti Angliji se izvaja deloma z nočnim bombardiranjem. Deloma pa z blokado angleških trgovskih vezi.

Nova doba letalskega vojskovanja se je začela s koncentričnim napadom na Coventry, poroča švedski list. Pri tem moramo upoštevati, da Nemci stalno uporabljajo nove metode pri svojem sistemu bombardiranja.

Nato piše dopisnik o delovanju ponočnih napadov na London in pravi, da se že sedaj jasno risa slika bodočnosti. Največji del prebivalstva bo moral bivati v taboriščih pod milim nebom, vsi bodo morali nositi enake obleke, na hrano pa bodo morali hoditi v občinske ali pa državne kuhinje. Tako daleč sicer se nismo prišli toda če se bodo nemški letalski napadi nadaljevali s sedanjo silovitostjo, tedaj bo to stanje kmalu zajelo vso Anglijo.

Švedski časnika opisuje v svojem članku svoje vtise iz Southamptona, ki ga je obiskal in kjer je tudi naletel na strašne privore. Videl je zbrane ljudi na visokih kupih razvalin, kjer poskušajo izvleči na dan vsaj nekaj svojega imetja, ki je tam pokopano. Prevoznih sredstev sploh ni več. Najbolj je razrušeno središče mesta, kjer po-

»Zelim, da bi ne bilo verne slovenske hiše in družine, ki nebi imela slike Marije Pomagaj na častnem mestu.«

Škot dr. G. Rožman

»Nikomur ne bo žal skromnega izdatka za to sliko.«

Škot dr. J. Tomažič

»Tisk neoporečen, barve blesteče, tehnika prvovrstna.«

T. P. H. Kokalj

Velikost slike Marije Pomagaj 66.50 cm. Cena Din 40.—. Naročite jo takoj pri župnih uradih

bardirali sovražne postojanke v zahodnem delu puščave ter italijanska pristanišča na Rdečem morju. Na sudanski meji je pri Gallabatu prišlo do za Angleže uspešnih prask med patrolami.

Kairo, 3. dec. t. Reuter. Angleško poveljstvo poroča: Naši bombniki so napadli sovražno utrdbo Port Adi Ugi v italijanski vzhodni Afriki. Bombe so povzročile veliko škodo. Bombardirana je bila tudi Zula in so naša letala napravila obsežne izvidniške polete.

Anglija bo sklicala vsearabsko konferenco

Beyruth, 3. decembra. AA. DNB. Iz Kaira poročajo, da se angleška diplomacija na Bližnjem Vzhodu z vsemi silami trudi za sklicanje vsearabske konference v Kairu. Konferenca naj bi bila v najkrajšem času, da bi se arabske države, ki so pod angleškim vplivom pridružile Angliji še pred bližajočo se ofenzivo Grazianija. V političnih krogih v Kairu sporočajo razen tega, da misli Anglija ustanoviti novo močno postojanko v Perzijskem zalivu.

Egiptski protest v Rimu

Kairo, 3. dec. b. Egiptski ministrski predsednik je sporočil javnosti, da bo egiptska vlada vložila protest v Rimu zaradi bombardiranja nezavarovanih in nevojaških objektov v Egiptu.

žarov sploh ni mogoče pogasiti in kjer je vse prepuščeno plamenom, češ da se bo že pogasilo, ko bo vse zgorelo. Gasilci ne morejo opravljati svojega dela zaradi silne vročine in niso mogli gasiti požarov, dasi so jim prišli na pomoč gasilski oddelki iz bližnjih mest. Največje pogorišče v Southamptonu obsega površino 1 kv. kilometer. Velike ulice s številnimi trgovinami, blagovnicami, visokimi poslopji in delavnicami so bile v nekaj urah spremenjene v kamenite okostnjake zaradi delovanja nemških bombnikov. Povsod je polno razvalin, ki se še kade.

Prav tako popisuje švedski časnika svoje vtise v Bristolu in pravi, da so ruševine v tem mestu iste vrste, kakor one v Coventryju. Ko se je bombardiranje že končalo, je pod ruševinami še prišlo do silnih eksplozij bomb in dinamičnih nabojev, ki pri padcu niso eksplodirali. To je še otežkočilo čiščenje in iskanje za človeškimi žrtvami po nemškem bombardiranju številne hiše, ki so na videz ostale nepoškodovane so morali po bombardiranju porušiti na ta način, da so jih povili z dolgiimi železnimi verigami, te verige pa so vlekli tovorni avtomobili in tako se je na videz trdna hiša, porušila. V središču mesta je požar zajel prostor, ki je velik nad 1 kv. kilometer. Tisoči in tisoči so ostali brez trehe in sploh ni mogoče izračunati, koliko milijonov funtov znaša škoda po velikih angleških središčih, ki jih je nemško letalstvo bombardiralo.

Angleške navedbe o izgubah na morju

London, 3. dec. t. Reuter: Admiraliteta poroča: Izgube angleške trgovinske mornarice v štirih tednih pred 24. novembrom 1940 znašajo: 268.256 ton potopljenih angleških ladij, nevtralnih ladij pa je bilo potopljenih 54.901 ton. V aprilu 1917, ki je bil najbolj strašen mesec v nemški pomorski vojni proti Angliji v zadnji svetovni vojni, so znašale angleške izgube 545.000 ton, skupne izgube vseh zaveznikov pa 881.000 ton.

Newyork, 3. dec. AA. DNB. Snočni newyorkski tisk objavlja na vidnem mestu poročila o napadih na dva angleška konvoja v Atlantskem oceanu. Leti poročajo, da je bilo pri tej priliki zadetih in

verjetno potopljenih najmanj 10 ladij. »Newyork American Journal« govori o močnih napadih na angleško mornarico. Iz vseh teh poročil sledi, da so polnih 12 ur neprestano prihajali znaki SOS, ki so jih pošiljale napadene angleške ladje.

3 milijarde dnevno za vojno

London, 3. dec. t. Reuter: V spodnjem domu je danes finančni minister pojasnil, da je v preteklem tednu Anglija izdala vsak dan 12 milj. 867.000 funtov za vojne potrebe (to je okroglo 3 milijarde din na dan). V primeri a prejšnjim tednom so izdatki narasli za 18 milj. funtov. Minister je dejal, da bo Anglija ta finančni napor vzdržala.

Angleško protiletalsko topništvo

London, 3. dec. t. Letalsko ministertvo poroča: V dosedanjih letalskih bojih je protiletalsko topništvo sestrelilo precej nad 300 sovražnih letal ponedelju, okroglo 100 pa ponoči. Mnogo letal pa je bilo poškodovanih. Vsaka najmanjša poškodba, pa čeprav se letalo še vrne v svoje oporišče, zahteva tedne in tedne popravil, preden postane uporabno. Tovarne za orožje dobavljajo stalno več in več protiletalskih topov. Angleški protiletalski strelci postajajo vedno bolj točni in svojih zadetkih.

Letala iz Amerike

London, 3. dec. t. Associated Press. Letala, ki jih Združene države SA dobavljajo Angliji, prihajajo delno z ladjami, toda velika večina med njimi pride po zraku. Vodi jo jih ameriški piloti. Eden med njimi je danes izjavil, da prihajajo ameriški bombniki v velikem številu in redno ter na vsej poti nad severnim Atlantskim morjem, koder lete, niso nalteli na nikakšne ovire.

Iz Francije

Maršal Petain v Versailles, vlada ostane v Vichyju

Vichy, 3. dec. b. Ves današnji francoski tisk pozdravlja sklep ministrskega sveta, da maršal Petain premešči svoj sedež v Versailles, medtem ko bo vlada ostala še naprej v Vichyju, dokler se ne sklene formalni sporazum z Nemčijo. Podpredsednik francoske vlade Pierre Laval bo ostal še nadalje v Parizu, kjer nadaljuje pogajanja z nemškimi oblastmi za čim ožje sodelovanje med Francijo in Nemčijo, na temelju katerega naj Francija poveže svojo zunanjo politiko z ono z državami osi.

Iz Romunije

Bukarešta, 3. dec. b. Poveljnik legionarjev Sima Horia je dal vsem legionarskim organizacijam povelje, da se legionarska policija v vsej državi, ki je končala svojo nalogo v prehodnem času in podpirala prizadevanja vlade, razpusti. Člani te policije se vračajo v legionarske organizacije, oni pa, ki so sposobni za službo, bodo sprejeti v državno policijsko službo. Za sedaj bo ostalo samo dolžnostno število legionarske policije v prestolnici za vzdrževanje reda.

Vsaka organizacija mora takoj pregledati svoje članstvo, zlasti pa ono, ki je stopilo v organizacijo v zadnjih treh mesecih. Iz organizacije je treba izključiti vse one osebe, ki se niso izkazale vredne legionarske časti. Prepovedana je nošnja zelenih srajc, razen na nacionalnih svečanostih. Zelene srajce smejo nositi samo čuvarji strankinih domov. Bukarešta, 3. dec. m. TCP. V Bukarešti je bil snoči podpisan romunsko-finski trgovski sporazum. Sporazum bo postal veljaven, kakor hitro ga bosta ratificirali obe vladi.

Bukarešta, 3. dec. m. TCP. V pristanišču v Turnu Severin so pripelje tri nemške ladje: »Helios«, »Uranus« in »Steinbrunn«. Z ladjami bodo prepeljali več sto poljskih beguncev nazaj na Poljsko.

Kako skrbno Nemci pripravljajo svoje polete

Dopisnik »Giornale d'Italia« objavlja z nekega kraja ob Rokavskem prelivu zanimive podatke o tem, kako vrhovno poveljstvo nemške armade pripravlja bombe napade na Anglijo. Zopet moremo opazovati, kako Nemci vodijo vojno popolnoma na znanstveni način, da bi bili učinkiti njihovega orožja taki, kakor morajo biti, če hoče armada zmagati ali vsaj storiti vse, da zmaga.

Na več krajih vojaške fronte med Severnim rtom in Biskajskim zalivom — tako pripoveduje dopisnik italijanskega lista — se nahajajo vojaške naprave, v katerih se nemški letalci, s katerimi sedaj sodelujejo tudi italijanski, temeljito pripravljajo, preden poletijo v zračni prostor nad Anglijo. Tu se seznanijo točno z mesti in posameznimi objekti, na katere morajo metati bombe, tako da nobeno letalo in noben letalec ne izvrši svojega poleta na slepo in si ne išče sam predmetov, ki jih bo napadel, razen če to prepreči sovražnikovo protiorožje in si mora letalec pač pomagati sam, da doseže ta ali oni poprej nedolženi in nepredvideni učinek. Ta priprava obdela ogromne in napredne slike Londona in drugih važnih angleških mest, fotografski material, ki ga mora opremljenega s številnimi pripombami vzeti s seboj vsako letalo, in seveda tudi rezultate poizvedovalnih poletov, na katerih se angleški teren snema fotografsko iz zraka.

Dopisnik je imel priliko, da si vse te naprave ogleda. Plastika središča britskega imperija, Londona, je tako velika, da zavzema celo dvorano. Pilot, ki si jo ogleduje z daljave enega metra ali nekaj več, more iz te plastike posneti London v celoti, kakor tudi vse njegove glavne objekte. Tukaj mladi piloti proučujejo sliko mesta dneve in dneve, tako da morejo iz zraka spoznati, kje so vojaški objekti, kje industrijske naprave, kje živilska skladišča, gazometri in električne naprave ter pristanišča in dokl, vmes pa so zaznamovani v rdeči barvi vsi objekti, ki so bili že bombardirani in v koliki meri so razrušeni ali pa medtem deloma ali celoma upostavljeni. Enake plastike so napravljene o vseh drugih važnih angleških vojaških, industrijskih ter oskrbovalnih središčih. Na plastikah so še druga znamenja v različnih oblikah in barvah, ki služijo pilotom. Vsa ta znamenja pa se napravijo šele, ko poizvedovalna letala, fotografije in

poročila zanesljivih ogledovalcev in poročevalcev, gredo skozi urad, kjer najstrožje proučijo, ali se ujemajo z dejstvi. Šele potem se vnesejo znamenja, ki pokažejo, kaj je uničeno in koliko je uničeno in katere objekte je treba sedaj pritegniti v krog uničevanja.

Nekaj posebnega je pa fotografski vlak, ki je pravo čudno vojaške tehnike. Ta vlak je spremljal nemške armade že na pohodu na Poljskem in v Franciji. Ta vlak se pomika z enega mesta v drugo, kakor se pač zdi potrebno, da se posamezni deli nemške armade na protiangleški fronti seznanijo s fotografičnim materialom, ki se v tem vlaklu nahaja. Na zunaj izgleda tako, kakor vsak drug vlak, ne ve pa razen gotovega števila osebja, ki pride v postev, nihče, kje se v tem ali onem trenutku nahaja. Tukaj se nahajajo fotografije, katere bi, če bi jih bilo mogoče sestaviti skupaj, podale celotno fotografsko sliko vsega ozemlja angleških otokov in Irske. Vsaka fotografija pa je komentirana na drugih tiskovinah, ki jih natiskajo v vlak samem na malih rotacijskih strojih in na drugih tiskarskih strojih in ki obsegajo danes nad 9 ton papirja. Opombe se tičejo posameznih objektov, fotografije in opombe pa se vsak dan, kakršni so bili poizvedovalni poleti posameznih letal in rezultati napadalnih poletov, popravljajo ali dopolnjujejo. Obstaja seveda tudi ogromna karta Velike Britanije, na kateri so v malih kvadratih zaznamovane vse cone, ki so fotografirane na imenovanih posameznih fotografijah ter nosijo isto številko, kakor jo nosi dotična fotografija, čitih odtiske poneso letalci na svojih aparatih s seboj na posamezne polete. Teh fotografij je danes več milijonov.

Kakor hitro se letalec vrne s svojega poleta s fotografijami, ki jih je napravil iz zraka bodisi kot poizvedovalec, bodisi kot napadalec, napravijo od vsake tri odtise. Enega dobi poveljstvo generalnega štaba, drugi pride v arhiv, tretjega pa pošljejo v »Fotografski urad generalnega štaba«. Tukaj se fotografija poveča tako, da se more vsak objekt natančno poznati. Posebni strokovnjaki potem študirajo, kakšna škoda je bila napravljena in koliko je ter kakšne vrste je objekt, ki je bil zadet. Potem se napravijo komentariji in opombe, ki se v več izvodih registrirajo in potem popravljajo ali dopolnjujejo.

Gospodarstvo

Delo Delavske zbornice v korist delavstvu

Od Delavske zbornice smo prejeli: V drugi polovici novembra je bilo na inicijativu Delavske zbornice v Ljubljani več anket, ki jih je sklicala kr. banska uprava, na katerih je bilo doseženo popolno soglasje med delodajalci in delojemalci prizadete stroke za rešitev po naglem in stalnem naraščanju draginje povzročenih vprašanj.

Za kvalificirano in nekvalificirano pomožno osebo v gostinski stroki je bil dosežen sporazum glede novih minimalnih mezd, ki se bodo gibale: za nekvalificirane pomožne moči od 3.75 do 4 din na uro, za kvalificirane od 4 do 5 din na uro. Za delo preko 10 ur dnevno pa se te minimalne meze zvišajo za 50%. Tozadevna uredba bo te dni objavljena v Službenem listu, na kar že danes opozarjamo vse prizadete delodajalce in delojemalce.

Za mizarske pomočnike je bilo enako doseženo popolno soglasje glede predpisa tarifne lestvice, ki bo veljala od 1. januarja 1941 za ozemlje dravske banovine in bo pomembna za vsa industrijska in rokodelska podjetja.

Za nekvalificirane pomožne delavce bo znala meza na deželi 4.50 din, v Ljubljani, Mariboru in Celju 4.75 din na uro.

Za kvalificirane delavce, zaposlene pretežno pri strojnih delih bo znala plača v III. razredu (podeželje) 5 din, v drugem razredu (mesta in okolica Ljubljane, Maribora in Celja) 5.50 din, v Mariboru, Ljubljani in Celju 6 din na uro.

Za mizarske pomočnike pa bo znala meza od 4.50 din na deželi, odnosno 4.75 din v Ljubljani, Mariboru in Celju do 6.25 din po triletni zaposlitvi v mizarski stroki.

Tarifna lestvica bo še tekom decembra objavljena v Službenem listu ter bo iz nje točno razvidna razdelitev krajev v mezdne razrede in višina plače, ki se bo morala v vsakem mezdnem razredu najmanj izplačevati.

Tudi anketa o ustanovitvi posebnega samostojnega sklada za podpiranje od izrednih redukcij prizadetega delavstva je končala v popolnem soglasju. Ustanovljen bo popolnoma samostojen sklad z lastno samoupravo, v katerega bo plačevala industrija 1% izplačanih mezd, delavstvo pa pol odstotka. Uprava bo pariteta in se bodo iz sredstev sklada izplačevale podpore ob kratkotrajnih redukcijah ali skrajševanju delovnega časa. Poleg tega se bodo iz sklada izplačevale brezposelne podpore za gotovo dobo tudi v onih primerih, ko bo delavec že izrpal brezposelnostno podporo pri borzi dela a še ne bo dobil zaposlitve.

Sklad bo obsegal za enkrat tekstilno, živilsko, kovinsko, kemično industrijo, ne bo pa veljal za

industrije, ki so podvržene sezonskim vplivom (gozdno-žagarska, gradbena itd.). Za toplinski in rudarsko industrijo pa bo rešeno to vprašanje v okviru glavne bratovske skladnice.

Pravilnik bo uveljavljen še pred novim letom in ker je objubil kr. banska uprava prispevek v znesku 1.000.000 din iz bednostnega sklada, bo lahko ta sklad že v najkrajšem času začel lajšati bedo v od izrednih redukcij prizadetih delavskih družin.

Po enoletnih intervencijah in neprestani akciji, ki jo je z vsemi močmi podprla Delavska zbornica, je bilo končno na anketi dne 27. novembra 1940 doseženo ob sodelovanju Delavske zbornice in Zveze industrijev tudi načelno soglasje delodajalcev in delojemalcev rudarske in toplinske industrije za delno rešitev pretežnega vprašanja rudarskih in toplinskih staro- in novopokojencev, ki zaradi skrajno nizkih pokojnin težko trpe pod udari stalno naraščajoče draginje.

Za zvišanje vseh pokojnin staroupokojencev nižjih od 300 din mesečno, na 300 din za priznanje doklade za ženo v višini 150 din in doklade za nedoletne otroke po 50 din ter (nižjih od 200 na 200 din), kakor tudi za draginski doklade najbolj prizadetim novoupokojencem bo potreben letno znesek 7.000.000 din. K temu bo prispevala glavna bratovska skladnica 1 milijon dinarjev. Za staroupokojence naj prispeva kr. banska uprava iz bednostnega sklada tudi 1.000.000 din, ostala potrebna sredstva pa naj prispevajo v enakih delih delodajalci, delojemalci in kr. banska uprava.

Ker je položaj rudarskih in toplinskih upokojencev, vdov in sicer naravnost obupen, pričakujemo, da bo stavljen predlog odobrila tudi kr. banska uprava in prispevala na njo odpadajoči del zlasti še z ozirom na dejstvo, da prejema leto za leto težke milijone za bednostni sklad ravno iz rudarskih in toplinskih revirjev.

S sodelovanjem Delavske zbornice je bilo doseženo tudi soglasje z Druženjem dimnikarjev za dravsko banovino za sklenitev enotne kolektivne pogodbe za dimnikarske pomočnike v Ljubljani, Celju in Mariboru ter je nereseno le vprašanje pomočnikov v podeželju, ki se še obravnava.

Tudi za poklene vozače (šoferje) je bil narujen prvi korak za ureditev delovnih pogojev na po kr. banski upravi sklicani anketi, na kateri je bilo sklenjeno, da bodo delodajalci pročili stavljen predlog v roku enega meseca, nakar se bo po novem letu vršila ponovna anketa, na kateri se bo skušalo doseči soglasje glede ureditve delovnega časa in boljše zaščite poklicnih vozačev.

Izvajanje kontrole izvoza lesa

Komaj je stopila nova naredba o kontroli izvoza lesa v veljavo, že se je pokazalo, da bo povzročila veliko težko v našem izvozu lesa. Ker naredba ni vsebovala nobenih prehodnih določb, so carinarnice odklanjale carinjenje že natovorjenega blaga, dočim železniške postaje niso sprejemale novih lesnih pošiljav ter so od izvoznikov celo zahtevale, da že natovorjene vagonne zopet razložijo. To je pomenilo še večjo obremenitev našega železniškega prometa, ki je že itak znatna in se za gospodarstvo opaža v znatnem pomanjkanju vagonov.

Ze 19. novembra je bila prva konferenca glede reforme in popravkov naredbe o kontroli izvoza lesa, ki je imela za uspeh, da so dne 21. novembra izšla prehodna določila, ki so dejala, da se do 30. novembra morejo odpravljati pošiljate lesa in gozdnih proizvodov, razen drv in lesnega oglja, na osnovi potrdil, ki jih je izdal po dosedanjih predpisih pooblaščenki zavod na podlagi prehodnih odobrenj deviznega ravnanstva Narodne banke do 20. novembra vključno. Pri tem je nastala nova težkoča. Navedene prehodne določbe so očividno temeljele na predpostavki, da je pristojnost deviznega ravnanstva Narodne banke za izdajanje prehodnih odobrenj prenehala. Stvarno pa se smatra Narodna banka še naprej za pristojno za izdajanje prehodnih odobrenj ter je tudi v času po 20. novembru izdala na prošnje interesentov taka odobrenja. Ker pa naj bi se s 1. decembrom 1940 začelo izvozno carinjenje lesnih pošiljav samo na osnovi izvoznega potrdila ravnanstva za zunanjo trgovino, so bili mnogi zainteresirani menia, da se zaradi izvoza lesa sploh ni treba več obračati na devizno ravnanstvo Narodne banke. Zato se je bilo bati, da bodo nastopile s 1. decembrom iste težave, kot so se neprijetno občutile že ob objavi uredbe o kontroli izvoza lesa dne 18. novembra, ko so carinarnice odklonile carinjenje in so železniške postaje preprečevale nakladanje.

Na predlog stalne delegacije lesnega gospodarstva je bila sklicana seja delegacije s pomočnikom ministra za trgovino in industrijo g. dr. Savo Obradovičem, ki je bila dne 30. novembra. Tej seji so prisostvovali tudi zastopniki ravnanstva za zunanjo trgovino. Stalna delegacija lesnega gospodarstva se je zavzemala za to, da se odgodi izvajanje kontrole o izvozu lesa. Delegacija je opozorila na pomanjkljivosti naredbe ter na nejasnost naknadno izdanih prehodnih določb. To je povzročilo zmedo pri interesentih, ki si niso bili prav na jasnem, kako jim je v bodoče postopati zaradi gladke carinske odpreme lesnih pošiljk.

Pričakovati je, da bo ugodno zahtevi delegacije lesnega gospodarstva, o čemer smo že včeraj poročali, in bo tozadevna naredba objavljena v najkrajšem času. Do konca decembra se bo torej mogel les izvažati na dosedANJI način s potrdilom o zavarovanju valute, ki ga izda pooblaščenki denarni zavod na podlagi prehodne odobritve deviznega ravnanstva Narodne banke. Interesenti, ki so na svoje prošnje že prejeli izvozno potrdilo ravnanstva za zunanjo trgovino, bodo morali to potrdilo ravnanstvu vrniti in zahtevati povrnitev plačane takse. Novi predpisi se bodo zaenkrat izvajali le pri izvozu drv za kurjavo in lesnega oglja.

Uvoz surovin za tekstilno industrijo

Na zadnjem zasedanju jugoslovansko-nemške komisije je prišlo do sporazuma o uvozu celulozne volne. Gre za 2500 ton celulozne volne-sioeca, 250 ton iz čiste celulozne volne in 250 ton tkanin iz čiste celulozne volne. Ti kontingenti veljajo za dovoz od 1. oktobra 1940 do 30. septembra 1941.

Niso pa še znani kontingenti preje in tkanin s primescjo celulozne volne.

Glede uvoza turškega bombaža je omeniti, da je količina 3000 ton že prišla v Carigrad in da je bila odpremljena z romunsko ladjo do Braila, kar bo stalo 1600 lejev po toni za devize. Nabavna cena je bila preokročena za 14.500 dolarjev, ker je bilo prevzeto več boljšeega bombaža kot je bilo dogovorjeno. Zavarovalnica »Balkan« je prevzela zavarovanje za 6%, 3% za zaplombo in vojni riziko, 3% za navadne transportne rizike.

Nadalje smo načelno že pristali in anapuk nadaljnjih 8000 ton bombaža in sicer 2800 ton vrste Akala, 2000 ton vrste Cleveland in 8000 ton vrste Yerli, Cene so: Akala 1. 51.50, II. 50, Cleveland I. 47, II. 46.50, Yerli I. 42, II. 39 dolarskih centov cif Cirigrad. Niso še znane podrobnosti. V kolikor do marca 1941 ne pride vse blago v Carigrad, imamo pravico stornirati nadaljne, dotlej nedobavljene količine.

Kot dobavitelj bombaža prihaja v poštev še Egipt. Tu lahko dobimo v najboljšem primeru po Carigradu okoli 500 ton mesečno, kar je veliko premalo za naše potrebe.

Ustanovitev konjerejskega društva v Celju

Kakor smo že poročali, bomo ustanovili v Celju »Društvo za pospeševanje konjerejstva v najširšem smislu. Sestavljena so že pravila, ki bodo predložena oblasti. Društvena pravila določajo v svojem programu vse panoge za uspešen napredek konjerejstva, tako da bi bilo društvo zares koristna ustanova. Društvo bo imelo sekcije in bodo lahko v njem delovali mestni in kmečki fantje iz Celja ter Savinjske doline, kjer je konjerejstvo lepo razvito. Ustanovljen je tudi že pripravljani odbor društva, ki bo v kratkem imel sejo, nato pa sklical po odobritvi pravil ustanovni občni zbor.

Veliki napredek motorizacije v zadnjem času zahteva, da postavimo vprašanje, ali je vloga konja na polju kmetijstva in na polju narodne obrambe ista, kot je bila nekdanj ali ne. Na to važno vprašanje nam odgovarjajo strokovnjaki in dogodki, ki jih lahko zasledujemo. Strokovnjaki trde, da je vloga konja na polju kmetijstva v sedanjih dobi in na polju narodne obrambe zelo velika.

Dogodki v posameznih državah, zlasti v onih, ki so v vojni, nam kažejo mnogo primerov, da je sedaj, ko niso nobene komunikacije sigurne, sodelovanje konja na mirnem polju kmetijstva zelo važno. Za napredek konjerejstva, te najvažnejše in najbolj kočljive vrste živinoreje, je potrebna pravilna selekcija, odnosno pravilno izbiranje najboljših konj za plemo. Ta selekcija je nemogoča v sodobnih kulturnih državah brez tekem, razstav in pregledov, zato se v zadnjem času vedno bolj širi v vseh državah konjski sport, ki je tudi priljubljen v naši državi. Ta pojav moramo najto-pleje pozdraviti. Da bi bilo delo na polju konjerejstva uspešno, je potrebno tesno sodelovanje naroda s pristojnimi oblastmi, potrebno je ustanoviti in organizirati narodno zasebno iniciativo, ki bi s svojim smotnim delom dala državi možnost, da se pri sicer minimalnih stroških države dvigne stanje konjerejstva na višino, ki odgovarja možnostim države pri podpiranju te panoge. Zato se ustanovljajo v vseh državah društva, ki imajo nalogo pospeševati konjerejstvo. Tako imamo razne Konjerejske zadruge, Kola jahačev, Kola vozačev, Viteška konjerejska združenja itd. Cilj vseh teh društev je povzdiga vsega narodnega konjerejstva. Ta društva širijo spoznavanje važnosti konjerejstva med narodom s tekmami, razstavami in pregledi itd.

Ustanovitev Konjerejskega društva v Celju bodo konjereji in vsi prijatelji konjerejstva in sporta gotovo z veseljem pozdravili in podprli društvo.

Inž. K. Gazdanov.

Še je čas

da si naročite „Slovenčev koledar“

Do 8. decembra 1940 naj vsak naroči in plača naročnino zanj — 10 dinarjev.

Po 8. decembru bo koledar obetno dražji.

Kdor je samo naročil koledar — pa ga še ni plačal — naj ga takoj plača.

Posluži naj se nemudoma položnice, ki je bila priložena »SLOVENCU«.

Kdor do 8. decembra 1940 ne bo plačal koledarja, ga ne bomo mogli smatrati za naročnika. — »Slovenčev koledar« je narastel kar na 250 strani in bo res prelep dar vsem naročnikom »Slovenca« — »Slovenskega doma« — »Domoljubac«.

Trgovinski sporazum s Švico

Kot znano smo nedavno s Švico sklenili novo trgovinsko in plačilno pogodbo, v kateri smo si zagotovili najzahtejnejše kontingente za les, za izvoz našega lesa veljajo naslednji kontingenti: celulozni les (cepanice) 5.000 ton, drva za kurjavo (žagarski odpadki) 10.000 ton, okrogli bukov les 3.000 ton, okrogel les ostalega listnatega drevja 2.000 ton, bukov železniški pragovi 10.000 kom., rezan hrastov les 10.000 ton, rezan les ostalega listnatega drevja 10.000 ton, rezan les igličarjev 15.000 ton, furnirji 1000 ton (bukove) vezane plošče 1000 ton in beljena celuloza 3.000 ton. Glede okroglega bukovega lesa in ostalega okroglega lesa listnatega drevja je v pogodbi določeno, da se bo izvoz iz naše države dovoljeval samo v oni meri, v kolikor bo Švica uvažala naš furnir in vezan les.

Kar se tiče drv za kurjavo in lesnega oglja, se bodo vršila še naknadna pogajanja, v ostalem pa je pričakovati, da bo kmalu prišlo do novih obsežnejših pogajanj med Švico in našo državo.

Izžrebanosti dobitki vojne škode

Dne 2. t. m. so bili izžreban naslednji dobitki vojne škode:

Ser.	Št.	Dobitek	Ser.	Št.	Dobitek
5012	394	20.000	5032	128	3.000
5065	927	5.000	5067	249	5.000
5075	662	3.000	5079	437	3.000
5108	753	3.000	5128	181	3.000
5181	598	3.000	5189	865	5.000
5210	498	5.000	5216	646	5.000
5245	998	5.000	5318	777	3.000
5328	3	3.000	5350	526	3.000
5355	216	3.000	5362	634	3.000
5363	990	5.000	5373	926	3.000
5374	825	3.000	5391	229	3.000
5424	269	20.000	5435	137	3.000
5437	213	3.000	5521	697	5.000
5528	8	5.000	5536	583	5.000
5629	634	3.000	5633	482	5.000
5638	815	3.000	5646	980	3.000
5658	217	5.000	5686	335	20.000
5694	149	3.000	5717	711	3.000
5752	825	3.000	5794	289	3.000
5799	218	3.000	5799	335	5.000
5806	851	5.000	5878	617	3.000
5932	271	50.000	5953	657	3.000
5969	487	5.000	5998	830	20.000
6019	583	5.000	6042	305	3.000
6042	768	50.000	6068	506	3.000
6166	100	3.000	6168	908	5.000
6190	18	3.000	6201	516	3.000
6210	113	3.000	6213	772	5.000
6242	238	3.000	6242	552	20.000
6245	940	3.000	6454	943	5.000
6455	960	3.000	6477	66	3.000
6492	682	3.000	6573	744	3.000
6647	436	3.000	6659	846	3.000
6666	833	20.000	6671	12	3.000
6700	751	3.000	6715	83	3.000
6749	945	3.000	6781	406	5.000
6807	99	20.000	6832	46	3.000
6814	830	5.000	6877	582	5.000
6880	469	5.000	6911	520	3.000
6946	528	5.000	6960	52	5.000
6976	85	3.000	6976	533	3.000
6977	317	3.000	6991	910	3.000
7082	890	5.000	7093	73	3.000
7109	520	50.000	7120	186	3.000
7153	581	100.000	7204	114	3.000
7258	684	50.000	7356	966	20.000
7395	320	5.000	7409	754	20.000
7459	646	3.000	7470	524	20.000
7473	648	3.000	7500	521	5.000
7589	731	3.000	7674	750	200.000
7699	347	5.000	7708	790	5.000
7768	232	3.000	7815	446	5.000
7833	608	3.000	7843	633	5.000
7889	968	3.000	7890	201	5.000
7900	498	3.000	7910	809	20.000
7960	543	20.000	7971	829	3.000
8012	937	5.000	8083	778	3.000
8102	843	3.000	8168	535	5.000
8174	368	5.000	8177	519	5.000
8203	790	3.000	8231	889	5.000
8232	239	3.000	8238	402	3.000
8270	865	5.000	8310	155	3.000
8333	765	5.000	8369	284	5.000
8378	728	5.000	8390	128	5.000
8402	327	3.000	8411	308	100.000
8425	9	3.000	8487	124	3.000
8501	90	5.000	8510	135	3.000
8549	271	3.000	8554	803	3.000
8565	986	5.000	8609	251	3.000
8611	250	5.000	8611	892	3.000
8619	284	3.000	8621	468	3.000
8684	360	3.000	8686	991	50.000
8725	980	20.000	8725	852	3.000
8749	590	3.000	8754	971	3.000
8795	335	3.000	8815	144	20.000
8851	688	3.000	8899	659	3.000
8928	324	3.000	8941	686	3.000
9022	579	3.000	9030	472	5.000
9045	855	3.000	9055	808	3.000
9079	192	3.000	9105	724	3.000
9121	882	3.000	9123	368	3.000
9148	493	5.000	9166	820	5.000
9193	61	3.000	9230	280	3.000
9236	579	3.000	9247	599	3.000
9255	654	3.000	9268	347	5.000
9304	872	3.000	9323	276	20.000
9323	865	3.000			

Naknadno žrebanje bo dne 5. decembra 1940.

Sestanek jugoslovansko-italijanskega odbora bo verjetno šele sredi januarja prihodnje leto v Belgradu.

Izvoz debelih svinj. V mesecu novembru je bil izvoz debelih prašičev ustavljen. Sedaj pa je ravnanstvo za zunanjo trgovino dovolilo in se bo z začetkom decembra lahko začel izvoz debelih svinj normalno razvijati.

Tečaj lire. Agencija »Jugoslovanska kurire« piše, da so netočne vesti, po katerih bi bilo pričakovati zvišanje tečaja lire, kar so pisali nekateri listi. Po potovanju dr. Belina v Rim, se je namreč zvedelo, da Italijani sploh niso postavili te zahteve in da se o tem sploh ni govorilo. Zato je priakovati, da bo še nadalje ostal dosedANJI tečaj italijanske lire, t. j. 2,28 din za 1 liro.

Komercialni tečaj za mizarje. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI priredi za mizarjske mojstre in pomočnike poseben komercialni tečaj, ki bo v Ljubljani v prostorih Tehniške srednje šole dvakrat na teden ob delavnikih med 18 in 20 zvečer. Otvoritev tečaja bo v ponedeljek 16. decembra t. l. ob 18. Pri tej priliki se bo dogovorilo z udeleženci določilo, katere dneve v tednu bi se poučevale nadaljne učne ure. Poučevalo se bo računstvo in kalkucija, obrtno knjigovodstvo, nauk o mehanici

Jutri pa pride sveti Miklavž

Zavela je burja okoli voglov in po vsej deželi nas je prav hudo zabelo. Zabelo pa je marsikoga tudi v drobnih dnevnih skrbeh v tem smislu: tudi letos bo zima najbrž zelo huda in kaj bo, če bo prav taka, kakor je bila letošnja v prvih dneh februarja, ko je bilo včasih celo nad 26 stopinj pod ničlo. Zapihalo je med nami in zima je vdrla med nas z vsemi svojimi tegobami in dobitkami. Decembar pa je nekaj lep monumentalni vhod v zimo in njene čase; poln je lepih zimskih praznikov in kadar se ti prazniki ne obesimo preveč na nedelje, tedaj je decembar tisti mesec v letu, ko je poleg rednega dopusta vsakomur prisojenih še največ dopustnih dni ali pa dni počitka.

V to praznično razpoloženje ob začetku meseca posije prvi sv. Miklavž s svojo nebesko slavo in otroško srečo v kljub svoji dolgi sivi bradi. Letos so hudi časi, toda trgovine po mestih so polne njegovega bogastva in tudi sicer se še trgovski svet rad sklicuje nanj v teh turbovskih časih. Pri nas je še mnogo sreče in veselja doma, ta praznik je pa posvečen našim najmlajšim in kdo bi mogel mimo vsega tega, pa če tudi bi bilo še vse to tako hudo in bridko.

Tiha sreča v družinskem zatišju

Za zimske mesece so se morale letos naše družine poskrbeti v nekoliko večji meri, kakor pa je to bilo n. pr. še lansko leto. Kdor je le mogel, je pač moral izkoristiti čudne čase in razmere in žrtvovati marsikaj za tisto, česar ob drugih časih ne bi bil kupoval tako, kakor je to delal sedaj.

Čudno bo zato ponekod po naših družinah ob teh večerih. Mir in nekoliko odpočitka si bodo lahko privoščili tam, kjer bo hišni gospodar zamogel tako lepo mirno posedeti v toplem zatišju in pomisliti: »Letos, otroci, na sem vam moral Miklavža nakupiti že kar poleti in kar sproti, če se je le dalo. Letos je Miklavž moral misliti celo na to, da imamo sedaj vsaj nekoliko toplo v sobi, da ste vsi v redu obuti in toplo

oblečeni, v shrambi pa je nekaj malega prihranjenega za najhujše čase, če bi bilo ravno treba. Masti je pri hiši več ko pa druga leta, tudi tista čudna zmeda z oljem v letošnjem poletju je tega prinesla k hiši več, ko pa bi bilo sicer treba. Toda najlepše pa se še komaj redi nekje tam doli pri tašči ali pa pri stricu na Dolenjskem ali pa na Štajerskem. Že lansko leto so bili prešiči od sile dragi, letos pa so jim cene pognali že kar v čudne višine. Tam doli pa se nam sedaj pita mastna in okusna pečenka, ki bo zalegla vsaj do prihodnje zime, ko bo že boljše na tem ljubem svetu, če Bog da! Tako bodo modrovali po naših meščanskih in delavskih domovih v teh dneh, ko bodo premišljali, kaj bi se lahko še pisalo ali naročilo Miklavžu, da mora dati ljudem za svoj god. Pa bodo pač povsod rekli, da je šlo mnogo denarja za najpotrebnejše, tista vrla mladina pa, ki se zjutraj ali pa opoldne prav slepe za časopise, da izve za novo lice vojnih dogodkov, bo razumela letos marsikaj in bo vedela, da je bil letos sv. Miklavž s svojimi pomagači vse leto že zelo dobrotljiv patron nas vseh malih in drobnih in da je letos najlepši in največji njegov dar zajeten in dober kos — kruha. Ta kos kruha, ki je bil prišeden in v redu priskrbljen, bo letos za sv. Miklavža po naših družinah svojevrstna hostija, ki bo našim malčkom skušala povedati, kako velik blagor je, imeti in uživati v miru svoj pošten kruh. Ta hostija bo v teh zimskih mesecih morala ščititi zatišje in srečo v naših družinah.

Preveč naših otrok zelo zmrzuje

V ponedeljek popoldne okoli četrte ure je lahko marsikdo opazil v našem mestu drobne procesije otrok, ki s hiteli tja proti Unionu in središču mesta. Naval v tisti del mesta je bil največji ob štirih popoldne. Drobna bitja so pridno hitela, da ne bi ničesar zamudila.

Ker je ravno včeraj hudo brla burja in je mraz zdrknil že pod ničlo, jih je bilo med temi malčki mnogo, ki so se tresli ko šiba na vodi.

Mraz jih je pač pretresal do kosti. Ti otroci so bili večinoma še vsi v poletnih oblekah, nekaj jih je bilo še v kratkih nogavičkah-dokolenkah. Nekaterim dolgim telesom so bile oblečke že tako prekratke, da so ročice zastojale iskale malo varstva v kratkih žepih.

Za letošnjo zimo bi moral sv. Miklavž rešiti te najbednejše vsaj pred zmrzovanjem. Nekaj lepega smo že dosegli na naših šolah. Ponekod že zelo dobro poslujejo ljudske kuhinje in tako se bo najbrž to zimo vendarle uresničilo načelo, da ne sme v šoli biti letos noben otrok lačen.

Toda zelo hudo je, če otrok ni oblečen in če mora v šolo v takih preperelih oblekah, da bi bilo to sramotno za naše čase. Po mestih bi se vendarle dalo statistično najhitreje ugotoviti, kje je v tem oziru pomoč najpotrebnejša. Poleg šol imamo zdaj po mestih tudi že otroška zavetišča in tam se tudi lahko sproti ugotavlja, kje v okolišju je beda najhujša. Na podeželju bo šlo v tem oziru še težje, dasi je tam otrokom ponekod še vedno usojeno, da morajo v šolo po uro daleč.

Za te dni bi moral biti sv. Miklavž obremenjen z darovi teh vrst za te otroke. Toda med našimi revnimi domovi se bo najbrž ustavljal le redkokod, ker po teh domovih ni bilo nikjer nobenih prihrankov za resne čase, v sedanjih težkih razmerah pa se morajo delavci in nameščenci boriti proti groblijam življenja komaj s kakšnimi pravilniki o minimalnih mezdah ali pa o povišanih plačah. Po teh domovih ni dovolj toplih sob in pregreje se take sobice kvečkemu tedaj, če je po posteljah mnogo otroških bitij, ki napravijo v sobicah toliko toplote, kolikor imajo sape.

Gotovo bi letos sv. Miklavž rajši obiskal te domove ko pa vse druge, kar jih žari v boljših razmerah. Toda zanj je bila tokrat organizacija poln po teh predelih mest in vasi še pretežavna. Kmalu bodo še lepši božični prazniki. Naše oblasti in naše socialne ustanove in naše Vincencijeve konference ter dobrodelne zveze naj letos ne pozabijo za božič otrok, ki resnično hudo, zelo hudo zmrzujejo.

da mi pojasnite in analizirate, kako plava Žižek in zakaj tako plava...

Kljub temu, da je med študenti le malo plavalnih specialistov (Ciganovič, Cvjetkovič, Ercegan), jih je lepo gledati pri treningu. Z malimi izjemami so se že vsi naučili kravljati, štarte in obrate pa izvajajo spretno kakor tekmovalci. Podjetni in navdušeni mladeniči opravljajo upanje, da čaka naš srednješolski šport lepša bodočnost.

Obrnili smo se k Cererju in ga vprašali, če je res, da se misli pomeriti o božiču z nemškimi prvaki Balkejem.

»Prav rad bi videl, da bi organizirali mednarodno tekmo, da bi imela z Žižkom priložnost postaviti dobre rezultate. Balkejev naj-

Zgodovina tanka in slovenski dijak

Bilo je pred približno 30 leti, v času rojstva avtomobila. Reven slovenski dijak je poslal na generalni štab bivše c. kr. armade na Dunaju idejni načrt o avtomobilu, »ki bi mogel brez škode ali ovire prodreti v sovražne vrste in napraviti tam mnogo zmede in škode«. Točen opis in malo skico — risanje ni bil zmožen — je priložil svojem poročilu.

Ker več mesecev ni dobil odgovora, se je obrnil s skromnim pismom na tedanjega predsednika upravnega sodišča na Dunaju, g. dvornega svetnika dr. Ploja, ter ga je prosil, da se obrne na svojega prijatelja, višjega častnika v generalnem štabu pokojnega Tomšeta, ki mu bo

In vsaka Aspirin tableta nosi "Bayer"-jev križ. "Bayer"-jev križ je edino jamstvo, da ste res dobili Aspirin. Ne pozabite nikdar, da ni Aspirina brez "Bayer"-jevega križa!

© 1939 reg. pod št. 7207 od 23. marta 1940.

boljši čas na 200 metrov prsno je 2:43.8, družba pa sem plaval letos dve sekundi slabše. Počutim se dobro, treniram redno in upam, da me Balke ne bo premagal. V ostalem delamo na tem, da bi priredili pred božičnimi počitnicami vsaj eno domačo tekmo. Ljubljansko »Ilirijo« mislimo povabiti v Belgrad. To bi bila lepa propaganda, za nas vse pa koristen trening. Zlasti me zanima, kako bo plaval v belgrajskem plavalšču ilirijanski sprinter Pelhan. Poročajo mi, da je v zimskem kopališču »Ilirije« dosegel čas 59,6 sekund na 100 metrov, kar dokazuje odlično formo. Tudi ostali Ilirjani trenirajo marljivo!

Za kateri klub se bo odločil Žižek sedaj, ko je izstopil iz Juga in se preselil v Belgrad?

Na to nam Cerer ni mogel odgovoriti, dasi sta z Žižkom dobra prijatelja, sostanovalec in tovariša na ekspanziji visoki šoli. Cererjeva želja je, da bi se Žižek prijavil k Iliriji, vendar je predober športnik, da bi skušal vplivati na odločitev svojega prijatelja. Z Žižkom bi postala Ilirija eden najmočnejših plavalnih klubov v Evropi. Kot taka bi lahko organizirala že v prihodnji sezoni prvorazredna gostovanja, kar bi pomenilo lepo afirmacijo našega plavalnega športa. Razume se, da so težke tekme pogoj za vrhunski razvoj plavalnih prvakov.

morebiti povedal, če je ta idejni načrt prišel na pravi naslov in če je vzbudil tam kako zanimanje. Že po kratkih dneh je g. dvorni svetnik obvestil dijak, da je načrt prišel sicer na pravo mesto, da se pa zaenkrat še ne more misliti na izvršitev takega načrta, ker še niso dani potrebni tehnični pogoji, posebno kar se tiče ureditve koles.

Preteklo je zopet nekaj mesecev, ko je ta slovenski dijak prišel po naključju v družbi več gospodov v tovarno avtomobilov Daimler v Dunajskem Novem mestu. Med novimi avtomobili zagleda tam naenkrat še ne dokončno izdelan avtomobil, ki je točno odgovarjal skici, katero je poslal generalnemu štabu. Nehote se mu izvirje iz ust: »To je ja moj avtomobil.« Naravno, da so ga navzoči, predvsem pa inženir tovarne, začudeno pogledali. Vprašanje dijaka, kdo je avtomobil naročil, je inženir preslišal. Ko je dijak pozneje zadevo pojasnil ostalim gospodom, ga je zopet, naravno, zadel le pomolovan nasmeh. Kljub temu se je po obrnili na generalni štab s prošnjo za pojasnilo, če je ta avtomobil v zvezi z njegovim predloženim idejnim načrtom, na kar je dobil lakoničen odgovor, »da ta avtomobil ni v zvezi s predloženim načrtom«. Pika. Pika tudi za našega dijaka.

Ko čita danes v vsakodnevem časopisju ta dijak — sedaj starejši mož na odličnem mestu — kakšno gorje je prinesel tank nad človeštvo, ima samo eno željo: Bog daj, da je bil gornji lakonični odgovor generalnega štaba bivše c. kr. armade resničen.

Ko se je ta dijak več let pozneje obrnil na znano velevarno aeroplanov v vprašanjem, če bi se tam zanimali za idejni načrt pristajanja aeroplanov na manjših, določenih prostorih, načrta seveda ni več predložil, odgovora pa tudi ni dobil. Prepričan je pa, da bo ta ali v načelu podoben načrt, ki bo pa služil samo mirnim ciljem, prej ali slej izvršen in da bo podlaga za potniški in poštni promet bližnje bodočnosti.

Rezultati.

Po vsem tem moremo zaključiti to uvodno svetopisemsko razpravo s temile rezultati in »poznanimi«. Videli smo, da vsi štirje evangelisti omeajo sv. prt Gospodov. To je torej prvi in najbolj gotovo zgodovinski poročilo o sv. prt Gospodovem, ki ga prvi trije evangelisti zaznamujejo v originalu z besedo »sindonc«, sv. Janez pa z besedo »sudarion«, katera v aramejskem pomenu znači isti predmet, kot to znači beseda »sindonc«. Ta »sindonc« je po sv. pismu večji kos blaga, v katerega so zavijali tudi mrtvece, torej mrtvaški prt. Zavijali pa so jih tako, da so na prvo, spodnjo polovico »sindona« mrtveca položili, da je ležal na njem, nato pa so mu drugo polovico (predno so ga zaprli v grob) preganili preko glave ter ga mrtvecu razgrnili do gležnjev, (Slika Clodio.)

Tekom razprave smo nadalje spoznali razne različne okoliščine, ki bi bile lahko odločilne važnosti za naravni postanek odtisa na sv. prt. Služiti se dajo božja volja in božji načrti tako v pomanjkanju časa za popola pogreb, kakor tudi v preobilici raznih dragocenih dišav, ki so jih prijatelji Jezusovi porabili pri pokopu in s tem ustvarili naravno podlago, da se je po božji Previdnosti ustvarila na prt uduševita negativna podoba Odrešenikova. Ta naravni postanek bi bil po profesorju Vignonu naravnost nov dokaz za Kristusovo vstajenje. To pa zato, ker je potrebno, da nastane po njegovih poizkusih na prt taka slika, za to več časa kot dva in manj kot tri dni; prav toliko, kolikor je bil Gospod v grobu.

(Dalje)

Obisk v belgrajskem zimskem kopališču

Mojsiri Cerer, dr. Vilfan in Žižek v odlični formi

Belgrad, 2. decembra.

Po cestni železnici Dušanove ulice drvi naš bito poln tramvaj mladih fantov. Oblečeni so v športne trenirke vedro so in zgovorni, na prvi pogled prikupni. Po govorici takoj spoznate, da to niso pravi Belgrajčani. Precejšen del jih govori slovensko, v ostalem pa so zbrani iz vseh krajev države. Po zdravih obrazih in krepkih postavah sklepate, da imate pred seboj same športnike. Resnično, to so študentje višje šole za telesno vzgojo, ki se peljejo v zimsko plavalnišče »Krsmanovič« v Dušanovi ulici.

Enkrat tedensko imajo naši športni študentje plavalne treninge, ki so na vse naporne, toda zanimivi. Zlasti je hvalečno opazovati razne atletske, telovadske in nogometne zvezde, ki se počutijo v vodi kakor ribe na suhem. Vendar, bodoči telovadni učitelji bo moral počevati plavalni šport in za to se je treba pridno vaditi!

Poleg športnih študentov najdete pri Krsmanoviču tudi stalno »slovensko omizje«. To so naši prvaki in rekorderji Tone Cerer, Branek Žižek, dr. Draško Vilfan in včasih tudi dr. Srečko Kordelič. Prva študirata v prestolnici, druga dva pa sta v službah. Medtem ko Cerer in Žižek redno trenirata, plava dr. Vilfan po enkrat do dvakrat tedensko, kolikor mu čas dopušča.

Belgrajski zimski bazen je največji v državi. Dolg je 25 metrov, širok pa 6 metrov. Voda ni ne mrzla ne topla, za večino fantov pa, med katerimi so znani lahkoatletski rekorderji Klinar, Lazarevič, Stevanović in Despot, so plavalni treningi ure zmrzevanja in mučenja. Znano je namreč, da plavalni šport nima večjih nasprotnikov, kot so lahkoatletske zvezde.

Poleg velikega bazena, ki je pravo vodno prebivališče našega rekorderja Žižka, (po ure in ure je v vodi!), ima Krsmanovičevo kopališče še dva manjša z vročo in mrzlo vodo, prhe in parno kopel. Najprijetnejši je vroč bazen, kamor zahajajo starejši gospodje, da bi shujšali, mlajši pa, da bi ogreli svoje premrzle mišice. Bazen z mrzlo vodo je popolnoma zapuščen, zakaj pri Krsmanoviču ne štedijo samo z lučjo in ventilacijo, temveč tudi s kurjavo.

V velikem plavalšču prebiva v prostih urah simpatični Žižek s svojimi prijatelji. Po ure in ure je v vodi. Ko odplava svojih tisoč in več metrov, se umakne v globoki del bazena, kjer trenira z veselimi tovariši neke posebne vodne in podvodne igre. Vidi se, da je Žižek naravnost rojen za vodo. Utrujenosti sploh ne pozna!

Cerer trenira čisto drugače; ko odplava svoje proge, sede na klop in počiva. Zdjaj pa

Kako so zavijali Kristusovo truplo v prt

sliti niso smeli na te formalnosti. Zadovoljiti so se morali res le z najnujnejšim in odgoditi na kasnejši čas vsa gori imenovana dela.

Vprašanje mazeljenja.

Če ni bilo takó, kako naj sicer razumemo pripovedovanje sv. Marka v 16. pogl., kjer nam ta pripoveduje: »Ko je minila sobota, so kupile Marija Magdalena in Marija, mati Jakobova in Saloma dišav, da bi šle Jezusa mazilit.« Podobno poroča Luka v 24. poglavju: »Prvi dan tedna pa so šle na vse zgodaj h grobu in nesle dišav, ki so jih bile pripravile« — da bi pač z njimi mazilile Jezusa. Torej maziliti so ga hotele, kar pač prej niso mogle storiti ne one, ne kdo drugi zaradi pomanjkanja časa. Ko bi bil Kristus maziljen prej, predno so ga zaprli v grob, ne bi bilo povoda za novo maziljenje.

Še o mazeljenju.

Da res ni bil Jezus maziljen, bi kazale tudi Jezusove besede pri Mateju, 26. pogl. 12. vrsta, ko je rekel (pri Simonu Gobaveu) svojim učencem: »Ko je namreč razlila olje na moje telo, je to storila za moj pogreb.« To je namreč veljalo o ženi, ki je pristopila k njemu z alabastrno posodico dragocenega olja in razlila na njegovo glavo, ko je bil pri mizi: Mat. 26, 7. Jezus je tu že naprej napovedal, da ne bo več kasneje maziljen, ker bo prej vstal.

Grob.

Še en prepričljiv dokaz lahko navedemo za mnenje, da je stiska časa zahtevala pogrebne obrede krajšati.

Spomnimo se tu na zanimivo okoliščino, ka-

Povše Leopold:

Turinska svetinja

(S. Sindon.)

Kočljiva opravila.

Izpoliti žeblice ter snemati Jezusa s križa je bilo precej kočljivo opravilo za prijatelje Jezusove. Predstavljajmo si le s kakšno obzirnostjo so morale to delo izvrševati te vrle in pobožne duše! Saj vemo, da jih ni k temu naganjala dolžnost, vse več: ljubezen in pobožna (skladnost) vdanost do Jezusa. Vse to so one vezi, ki jih smrt ne pušči le nedotaknjene, temveč jih še utrdi in poveča! Zato so to žalostno zadnje dejanje tragedije, ki se je končala na Kalvariji, izvrševali z neko obredno slovesnostjo, ki je bila izraz ljubezni, spoštovanja ter pobožnosti do božjega Učenika. In zopet jim je to vzelo precej časa. Truplo so nato položili v mrtvaški prt, ki so ga gotovo prej obložili in posuli s precejšnjo množino mire in aloa (ta se je dobila tudi v suhi, zdroljeni obliki). Običaj je zahteval, da se truplo najprej umije z vročo vodo in takoj nato natre ali mazili z dišečimi olji, predno ga zagrnejo v sindon, prevežejo s povoji in zaprejo v grob. V našem slučju in pri tej oddaljenosti iz mesta, kakor je bila, in zaradi stiske časa, je moralo umivanje in pravo maziljenje odpasti. Saj ni bilo mogoče niti misliti na oskrbo tople vode, ki bi bila nujno potrebna za izmivanje ne le zaradi zahteve pogrebne obrednika, temveč tudi zaradi stanja, v katerem se je nahajalo Jezusovo stolčeno in okrvavljeno meso. Kako naj se spuščajo v vsa ta, precej zamudna dela, ko je bil pa čas tako pičel. Niti mi-

Drobne novice

Koledar

Sreda, 4. decembra: Barbara, devica-mučenica; Peter Hrizolog.
Četrtek, 5. decembra: Saba, opat; Krispin, mučenec.

Novi grobovi

† Pri Sv. Urbanu pri Ptuj je umrla na Ločnem vrhu 65 letna posestnica Marija Hamersak. Sledila je v grob svojemu ljubljensmu soprogu, ki je umrl lani. Bila je spoštovana in ugledna žena, mati sedmih otrok, katere je vse vzgojila v pravem krščanskem duhu. Njen sin je magistratni uradnik g. Vinko Hamersak v Mariboru.

† V Ljubljani je umrla gospa Antonija Znidaršič. Pogreb bo danes ob pol štirih popoldne z Zal, kapela sv. Petra, na pokopališču k Sv. Križu.

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala ospa Antonija Bitene roj. Peterca. Pogreb bo danes ob 3 popoldne iz hiše žalosti, Vodmatska ulica št. 19.

Naj jim sveti večna luč! Zalujočim naše sožalje!

Osebnosti

Imenovanja pri dravski poštne direkciji. Za inšpektorje v 5. skupini so postavljeni višji poštne kontrolorji pri poštne direkciji v Ljubljani: Božić Vekoslav, Kumar Josip, Vidmar Tono, Lenart Amalija in Sparhak Leopold. Za višjega kontrolorja je imenovana kontrolor Gostinčar Marija.

Iz upravnopolitične službe. Z okrajnega načelstva v Slovenskih Konjicah je premeščen na bansko upravo v Ljubljani k pravnemu odseku gradbenega oddelka Martin Lipovec, politično-upravni pristav VIII. skupine.

Sardelno pasto »NEPTUN« ekspartira v razne države Evrope in Amerike

»NEPTUN« *d. d. — Split*
največje domače tovarne sardin

Iz banovinske službe

Imenovani so: Jožef Skuhala in Zmaher Franc za policijska stražnika-pripravnik pri predstojništvu mestne policije v Mariboru; Rudolf Kacijan, policijski stražnik pri policijskem komisariatu na Jesenicah, za policijskega agenta na dosedanjem službenem mestu; Alojzij Križman, policijski stražnik pri upravi policije v Ljubljani, za policijskega agenta na dosedanjem službenem mestu.

Napovedovala sta: Svetel Viktor, banovinski cestni nadzornik pri okrajnem cestnem odboru v Novem mestu, v IX. pol. skupino; Anton Majer, policijski stražnik pri predstojništvu mestne policije v Mariboru, za policijskega stražnika II. razreda, zvanika II. skupine.

Premeščeni so: Franc Golja, banov. služitelj pri okrajnem cestnem odboru v Šmarju pri Jelšah, k okrajnemu načelstvu v Laškem; Anton Fabjan, banov. cestni nadzornik pri okraj. cestnem odboru v Laškem, k okrajnemu cestnemu odboru v Gornjem Grad; Ivan Grobelšek, administrativni uradnik v banov. bolnišnici v Celju, k bolnišnici v Soboti in imenovan za upravitelja te bolnišnice; Branko Wudler, upravitelj banov. bolnišnice v Soboti, v banov. bolnišnici v Celju; Rudolf Robič, polic. stražnik pri polic. komisariatu na Jesenicah, k predstojništvu mestne policije v Mariboru; Henrik Alegro, polic. stražnik pri polic. komisariatu na Jesenicah, k predstojništvu mestne policije v Mariboru; Ferdinand Grašič, polic. stražnik-pripravnik pri predstojništvu mestne policije v Mariboru, k polic. komisariatu na Jesenicah; Ignacij Lipovec, policijski stražnik-pripravnik pri predstojništvu mestne po-

Obisk za december

Dvanajsta številka tega, po letu izhajanja že splošno vpeljanega odličnega ilustriranega mesečnika, prinaša spet kopico zanimivosti v sliki in besedi. Bakrotiskani del prinaša v brezhitni izvedbi osem strani slik, med njimi originalnega parklja iz slovenske lutkovne skupine »Pavilijon odere«, krasne posnetke iz Grčije in slovenskega podzemeljskega sveta ter njegovih bajnih žudev; nekaj prelepih fotoamaterskih in filmskih motivov ter na zadnji strani reprodukcijo vseh dvanajstih naslovnih strani prvega letnika revije.

V tekstem delu dobimo med drugim: originalno kombinacijo pesmi J. Dularja ter risb M. Tičarja pod naslovom »Pesmi v slikah«, kjer se slika in zanjo napisano besedilo lepo dopolnjujeta. Krasni ilustrirani roman »Juarez in Maksimilijan« *v te št. številki zaključen. Jumbo, ki ga bralci »Obisk« *težko pogrešajo, je napisal krepko humoresko »Jumbo in papagaj«. Krasne ilustracije spremljajo razpravo »Cvetje za božič«. Zanimivi so ilustrirani spomini Nika Kureta »Srečanje z lutkami«; vzorci esejistično-politični pregled R. Jurčeca »1940 — leto vojne in njenih presenečenj«; fotografije se bodo lepo koristile iz ilustriranih »Fotografiranjem v božičnih dneih« *Fr. Bajda; »Kri, začarani otoke« *je poetičen popis tega čudovitega kosa klasične zemlje in njegove sentimentalno-romantične zgodovine ob osebi Elizabete Habsburške, »Pot čez Savco« *je zanimiv, za nas aktualen odlomek iz velikega poljskega zgodovinskega romana »Križarska vojska« *(Sofia Kossak). Moda, kriminalna uganka o fotografijah, vrsta drugih ugank, šahovskih problemov in lepo številno krasnih slik iz domačega in tujega dogajanja dopolnjuje številko.******

Posebne omembe je vredna razglasitev nagradnega natečaja za najboljše literarne in fotografske prispevke, o katerem poročamo v kulturni rubriki.

Vse naročnike in prijatelje te lepe revije bo razveselilo, da »Obisk« *ne bo zvišal naročnine — navzile draginji in ne zmanjšal obsega ali razkošne zunanosti. Nasprotno, vsi stenci in novi naročniki, ki bodo do konca prihodnjega januarja poravnali celoletno naročnino, bodo zastonj dobili krasen namizni koledar s slikami v bakrotisku. Vse slike so tiskane tako, da jih je mogoče uporabiti po koncu meseca za razglednice, kar predstavlja zanimivo in praktično novost v našem koledarstvu. Če hočete torej brezplačno najlepši in najpraktičnejši namizni koledar, naročite in plačajte »Obisk« *za leto 1941 — pri upravi v Ljubljani, Kopitarjeva ulica — trgovina Nifman.**

Ici je v Mariboru, k policijskemu komisariatu na Jesenicah; dr. Mirko Sesardič, zdravnik združene zdravstvene občine Beltinci in banovinski zdravnik, v isti lastnosti v združeno zdravstveno občino Fara pri Kostelu, okraj Kočevje.

Sprejeta je bila ostavka, ki jo je podal Maksimilijan Jurec, banov. uradniški pripravnik pri banski upravi v Ljubljani.

Delavska zbornica v Ljubljani ne bo jemala anonimnih prijav v postopek. Od Delavske zbornice smo prejeli: V zadnjem času prejema Delavska zbornica vedno več prijav zaradi kršenja obstoječe socialne zakonodaje in neizvajanje uredbe o določitvi minimalnih mezd, ki so podpisane z označbo »Opazovalec, prizadeti delavec, N. N.« *in podobno. Vse delavce in nameščence opozarjamo, da Delavska zbornica takih anonimnih prijav ne bo jemala v postopek, ker se za anonimnostjo lahko skriva tudi sovražnik delavskih in nameščenskih interesov, ki ima namen z izmišljenimi obdolžitvami povzročiti le nepotrebnega trenja in sovražnosti med delojemalci in delodajalci. Delavska zbornica izjavlja, da bo najstrožje čuvala uradno tajnost in se nanjo lahko obrne s pritožbo ali prijavo sleherni delavec in nameščene, kateremu se godi krivica, odnosno ki opazi, da se godi krivica delojemalcem v kakem drugem podjetju. Vabimo vse delojemalce, da svoje prijave brez bojazni podpišejo. Vsaka podpisana prijava bo ob varovanju uradne tajnosti takoj obravnavana, nepodpisane prijave pa bodo romale v koš.*

Darujte praktično! Najlepše darilo za vsako roko je »Jugopaten« *nalivno pero. Dobavlja tudi na obroke »Jugopaten«, Ljubljana, Dvorkova 8.*

Premiera francoske glasbene komedije
PLACE DE LA CONCORDE
V glavnih vlogah: ALBERT PREJEAN in DOLLY MOLLINGER
KINO UNION, telefon 22-21
Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri

KINO MATICA
Telefon 22-41
Za Miklavža predvajamo nepozabljivo in vedno zaželeno pravljico
Snegulčica
Magično delo Walt Disney-eve genialnosti — Večna lepa simfonija barv, glasbe in duhovitosti.
ob 16., 19. in 21. uri

Na splošno željo občinstva predvajamo ponovno najlepši glasbeni film z
Cvetje v maju (Beli jorgovan)
Jeanette Mc Donald in Eddy Nelson-om
Samo dva dni! Kino Sloga, tel. 27-30
Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Mraz pošasi pritiska. Z decembrom se je vreme v naših krajih nekoliko ustalilo in napovedujejo, da bo tako vreme vladalo več dni. Valovanje mraza v mestu in okolici je prav značilno in zanimivo. V mestnem zatišju je vedno jutranja toplota za 3 do 5 stopinj nižja, ko v okolici na odprtih krajih. V ponedeljek jutraj smo imeli v mestu najnižjo toploto — 4° C, v okolici pa — 6° C. Včeraj jutraj je mraz za nekaj stopinj še pritisnil. V mestu je znašala najnižja jutranja temperatura — 7° C. Tam na aerodromu so zapisali, da je ob 7 včeraj jutraj bilo najnižje termometersko stanje — 10°. Transformatorska postaja na Črnučah nam je javila, da je tam ob 6 jutraj bila najnižja temperatura — 11° C, ponekod pa celo — 12° C. Pod Šmarno goro je vladalo včeraj zatišje. V Taenu pri hidrocentrali so včeraj jutraj imeli — 8,5° C, prejšnje jutro pa — 5° C. Reke so povsod dosegle normalno stanje.

Boljši vid
laže delo in večja
spodobnost i pravilno
pomerjenimi očali
od

LJUBLJANA
PASAZA
NEBOTIČNIKA

Vodovod v Trnovljah pri Novi cerkvi dograjen. Uresničila se je želja prebivalcev Vinar v Trnovljah pri Novi cerkvi s tem, da je bil dne 2. novembra dograjen nadvse potreben vodovod. Pri tem gre največja zasluga kr. banski upravi, ki je k graditvi investirala lepe vsote denarja. Tudi jednaka volja in pošteno delo interesentov, posebno g. Lampreta Alojza, je mnogo pripomoglo k zgraditvi. Velika zasluga pri tem gre občini Nova cerkev, v katerem imenu se je vodovod gradil, posebno tajniku občine g. Stokojniku Viktorju in odborniku občine g. Samcu Otonu, ki sta graoiti žrtvovala mnogo truda in poštenovalnosti.

Mladinski oder. Izšel je pravkar prvi zvezek te nove publikacije, ki hoče nuditi našim odrom razne ne pretežke igre pretežno z mešanimi vlogami. Letno izide 6 zvezkov, ki jih dobi naročniki po znižani ceni (48 din vseh šest). Prvi zvezek obsega igro Egiptovski Jožef v 6 slikah (pisal Janez Pucelj) in zborni nastop izpoved naše mladine. Naročila sprejema Mladinska založba v Ljubljani.

Kaj je prikladno Miklavžovo darilo? Skatljaja mila, zobna ščetka, priprava za nego nohtov, potovalna garnitura, kolonjska voda, fotofil, termofor, ee ve, da ni zavreči darila kot: foto ali kinoaparati, fin francoski parfumi, brivski aparati, toaletna garnitura, brušen razpršilec itd. Drogerija Gregorij, kr. dvorni dobavitelj, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

Tihotapstvo vina v ljubljanski okolici. Organi finančne kontrole, posebno v Domžalah, so že od l. 1938. vodili obsežno preiskavo zaradi tihotapstva banatskega vina. V afero je bil zapleten neki vinski trgovec iz severnovzhodnega dela ljubljanske okolice. Uvažal je od januarja do novembra omenjenega leta ogromne množine banatskega vina. Od uvoženega vina pa ni prijavil finančni kontroli vse količine in je v tihotapil nad 22.000 l vina. Samo bansko upravo je s tem na banovinski trošarini oškodoval za 22.048 dinarjev. Zaradi tihotapstva vina je bil ta vinski trgovec obsojen na kazen 44.000 din in na plačilo trošarine v znesku 22.048 din, torej skupaj na znesek 66.144 din. Sodba, ki jo je izrekel finančni oddelek banske uprave, je postala sedaj pravomočna.

Bukova drva je na debelo kradel. Oženjeni delavec Maks Mulej iz Bodošča pri Ribnem na Bledu je prebrisan špekulant in drzen tat bukovih drv po gozdovih. Najprej je ukradel ponoči 28. julija v Slapnici (Dolsko) posestniku Ivanu Garložu 5 kub. metrov bukovih drv in 12. avgusta še 9 kub. metrov. V Podbrezju je iz gozda odpeljal Alojziju Pavlinu 12 kub. metrov gabrovih drv, v Lancovem pa ponoči 13. avgusta 10 kub. metrov bukovih drv nekemu posestniku, Ivanu Lahu v Trliču je nato ponujal na prodaj 170 kub. metrov bukovih drv po zmerni ceni. Ivan Lah je že skoraj sklenil kupčijo in je hotel dati Muleju 2000 din are. Lah pa je pravočasno izvedel, da Mulej sploh ni lastnik niti 1 kub. metra bukovih drv. Zaradi tatvine bukovih drv in poskušene goljufije je bil Mulej obsojen na 1 leto in 4 mesece strogega zapora in v plačilo 120 din denarne kazni. Sodil je Muleja mali senat pod predsedstvom s. o. s. g. Ivana Breliha.

Tatvine v vlakih. Na vožnji od Zidanega mosta do Ljubljane je bila trgovskemu sodniku Ivanu Oblaku ukradena aktovka, v kateri je imel dve steklenici žganja in naročilno knjigo. V vlaklu je bil od Ljubljane do Zagreba ukraden Mariji Čović kovček, v katerem je imela obleko in obutev, v skupni vrednosti 1000 din. Na vožnji od Jesenice do Ljubljane je žepar izmaknil Andreju Kerštaju listnico s 700 din, nekaj italijanskimi bankovci in legitimacijo, v skupni vrednosti 1000 din.

Po državi

Velik most čez Savo pri Bosanski Gradski izročen prometu. Ze pred prejšnjo svetovno vojno so nameravali zgraditi most čez Savo pri Stari in Bosanski Gradski, ker je bila zveza med Slavonijo in Bosno res življenjska potreba. Ker pa ni bilo na razpolago sredstev za

Proti nevarnosti

okuženja po ustni du-
plini jemljite
okusne

Dobivajo
se v vseh le-
karnah. Cena ma-
lega zavitka Din 8—,
velikega zavitka Din 16—.
Oglas reg. S. br. 15510, 27. V. 1939.

Ljubljana, 4. decembra

Gledališče

Drama: Sreda, 4. decembra: »Lepa Vida«. Red Sreda. — Četrtek, 5. decembra ob 15: »Snegulčica«. Mladinska predstava, združena z obiskom sv. Miklavža. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20 »Skrivalnice«. Red Četrtek. — Petek, 6. decembra: Zaprio. — Sobota, 7. decembra: »Krog s kredco, izven.

Opera: Sreda, 4. decembra: »Friderika« *(Spevoigra) Premiera. Red Premierski. Gostovanje tenorista J. Gostiča. — Četrtek, 5. decembra: »Jenufa«. Red A. Gostovanje tenorista Josipa Gostiča in altistke Elze Karlovčeve. — Petek, 6. decembra: Zaprio. — Sobota, 7. decembra: »Carmen«. Izven. Gostovanje Elze Karlovčeve.*

Radio Ljubljana

Sreda, 4. decembra: 7. jutranji pozdrav, 7.05 Napovedi, poročila, 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45, 12. spomini na Joh. Straussa (plošče), 12.30 Poročila, objave, 13. Napovedi 13.02 Pisana šara (plošče), 14. Poročila, 18. A. Adamič: Dr. Fr. Prešeren, življenjska igra (Rad igral. družina), 18.40 Boj za petrolej (dr. Al. Kuhar), 19. Napovedi, poročila, objave, 19.25 Nac. ura, 19.30 Uvod v prenos, 20. Prenos iz ljubljanske opere, v 1. odmoru glasbeno predavanje (V. Ukmar), v 2. odmoru Napovedi, poroč.

Drugi programi

Sreda, 4. decembra: Belgrad: 20. Opera — Zagreb: 20. Nar. pesmi — Beromünster: 19.45 Valčki — Bratislava: 18.40 Nedbalova opera »Poljska kri« *— Budimpešta: 19.20 Joh. Straussove skladbe — Praha: 18.05 Novakov večer — Sofija: 20.50 Mozartova opera »Čarobna piščala« *— Sottens: 20.35 Simf. konc. — Stockholm: 20.55 Plečna glasba. Belgrajska kratkovalovna postaja: YUA, YUB (49.18 m): 19.40 Poročila v slovenščini — YUF (19.69 m): 0.30. Poročila v slovenščini za Južno Ameriko — YUG (19.69 m): 3.30. Poročila v slovenščini za Severno Ameriko.**

Prireditve in zabave

Trboveljski slavski praznujejo letos svojo 10. letnico. Tej praznovanju je namenjen njihov koncert v Ljubljani v ponedeljek 9. decembra ob 20 v veliki filharmonični dvorani. Na koncert opozarjamo in vabimo. Vstopnice v Matični knjigarni.

Sestanki

Fantovski odsek Sv. Peter ima drevi ob 20 redni sestanek s predavanjem.

Naše dijaštvo

Akademski kongregacija pri oo. frančiškanih ima drevi ob 8 svoj redni sestanek v frančiškanski kapeli. Vsi akademiki iskreno vabljeni.

Akademščarke - kongregantistke! V četrtek, 5. decembra, bo v frančiškanski kapeli ob 6 sv. maša z govorom in skupnim sv. obhajilom.

Cerkveni vestnik

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost jutri v uršulinski cerkvi po elektronskem sporodu: Jutraj ob 5 bo prva sv. maša, ob pol 6 pridiga in ob 6 sv. maša z blagoslovom za žive in rajne člane bratovščine. Vse častilce sv. Rešnjega Telesa vabimo da se v obilnem številu udeležijo evharistične pobožnosti v uršulinski cerkvi.

Poizvedovanja

Reven oče 9 tih otrok je pozabil v ponedeljek pri blagajni na glavni pošti par novih čevljev. Pol leta je zbiral in hranil za nove čevlje svoji hčerki in prosi lepo naj jih najditelj prinese v naše upravnništvo.

Lekarne

Nočno službo imajo: mr. Sušnik, Marjin trg 5; mr. Kural, Gospodarska c. 10; mr. Bohinec ded., Rimska c. 31.

visok sneg. Na morju je divjal hud vihar. ki je oviral lokalni promet med Šibenikom in pristanišči severne Dalmacije. Pri svetilniku Priznjaku se je najbrže potopila albanska jadrnica »Bucurica«. Jadrnica je zadela ob svetilnik in je začela voda vdirati v ladjo. Dva mornarja sta »kočila« *v čoln in začela z vrvmi vleči jadrnico proti obali. Najbrže pa vrv ni bila dobro privezana, ker sta mornarja naenkrat zapazila, da več ne vlečeta ladje, ker pa je bila tema, nista mogla ugotoviti, kaj se je zgodilo. Na jadrnici so bili štirje mornarji. Ne ve se, ali so se rešili ali so utonili. Jadrnica je plula iz Drača na Sušak, kjer bi morala naložiti blago. Vse dosedanje iskanje jadrnice je bilo zastonj. Rešena mornarja sta bila prepeljana v Šibenik. Tam so ju zaslislali, nato pa izročili italijanskemu konzulatu.*

Naročniki „Bogoljuba“!

Ne pozabite na

„Slovenčev koledar“

le do 8. t. m. je še čas, da ga naročite za 10 din, kasneje bo dražji!

LJUBLJANA

8. decembra - praznik katoliškega dijaštva

Tudi letos bo slovensko dijaštvo v vseh mestih naše domovine slovesno praznovalo praznik Brezmadežne.

V Ljubljani se bomo zbrali vsi katoliški dijakji zjutraj ob pol 7 v stolnici pri obhajilni mizi, dijakinje pa v uršulinski cerkvi.

Ob 11 dopoldne pa bo zunanje praznovanje v veliki dvorani Uniona, ki ga pripravlja Slovenska dijaška zveza.

8. december je praznik vsega katoliškega dijaštva, vseh katoliških dijaških organizacij, zato se bodo vse pridružile kongregacijam. Prijazno vabimo naše starešine, da se nam ta dan pridružijo. Naj nas vse Preblašena v veliki ljubezni združi!

Bog — narod — država.

Slov. dijaška zveza.

Miklavžev semenj zmrzuje

Od nedelje sem je Kongresni trg zopet oživel. Vsakoletni Miklavžev semenj se je začel v namenju živčava in mraza. Ta mraz je letos dvojen. Mladina, ki si ogleduje razstavljene dohode, stiska roke v žepih, saj je mraz kar pošten pritisk. Drugi mraz, ki je pa še huje pritiskal, je bolj škoduje mladini. Je to draginja, ki se je lepo pokazala na vseh listkih, s katerimi so označene cene. Stare priljubljene dobrote, ki imajo na Miklavževem semnju prednost pred vsem drugim, imajo napisane take številke, da človeka res kar mraz spreletava. Kdor jih gleda, vidi da so se te dobrote še več kakor enkrat podražile. Ni to niti nič čudnega, saj so to večinoma dobrote, ki jih uživamo iz tujine. Fige so po 16 do 20 din za kg. Rožiči po 14—16 din, male pomaranče, ki so bile lani ob tem času po 75 par, ali kvečjemu po dinarju, so pa letos po 2 din. Dateljev, ki so od nekdaj veljali kot največja slaščica, pa sploh ni. Vzoredno s sladkarijami in južnim sadjem, so se podražile tudi igrače in praktična darila, med katerimi je na Miklavževem semnju še največ pletenin. Nekoliko izjeme pri draginji so napravile le cene za palice in korobače. So sicer tudi dražje, vendar razlika ni tako huda. Tudi letos dobiti palico, ovito s pisanimi trakovi za 50 par, če je večja za dinar. Korobači pa so po dva dinarja. Proti koncu sejma bodo cene za te dva darila izdelke najbrž še nekoliko popustile, tako da ne bo velike razlike proti lanskemu letu. Še nekaj je značilno za letošnji Miklavžev semenj: kljub mrazu gledalec ne manjka, ne velikih, ne malih. Kupcev, ki bi pa kupili kaj več, je presnelo malo.

Na praznik Brezmadežne 8. decembra

vprižore
za 400 letni jubilej Družbe Jezusove, ustanoviteljice Marijine kongregacije dijakji in akademiki kogreganisti v frančiškanski dvorani ob 8. zvečer igra

„Prva legija“
dramo iz življenja Jezuitov
Vstopnice se dobe v trgovini A. Stilič, Frančiškanska ulica.

1 Mesečna rekelekcija ljubljanskih gg. duhovnikov bo v Domu duhovnih vaj na prvi petek 6. decembra. Začetek točno ob 5 popoldne. Zbirališče v hišni kapelici. Vsi ljubljanski gg. duhovniki vljudno vabljeni. — Vodstvo.

1 9. prosvetni večer, ki bo v petek 6. decembra, bo z umetniškega stališča zelo zanimiv. Ta večer bo vseuč. prof. dr. Fr. Stele predstavil slovenske Marije, to je najlepše slike, ki nam predstavljajo Mater božjo, ki so jih naslikali slovenski umetniki. Predavanje ne bo samo z umetniškega stališča zanimivo, temveč tudi koristno. Skoraj je ni družine, ki ne bi imela v svojem stanovanju Marijine podobe. Te podobe so največkrat delo tujih umetnikov, razne kopije tujih narodov. Potrebno je, da se tudi tukaj podpira predvsem domača umetnost. Zaradi tega bo to predavanje v korist lehnri družini, da si pri tem svobodno izbira to ali ono slovensko Marijo. Zato vabimo že sedaj cenj. občinstvo na ta prosvetni večer. Predprodaja vstopnic pri Prosvetni zvezi in v trgovini Stilič, zapora. Kazen je sprejel.

1 Proslava 140-letnice Prešernovega rojstva na srednjih šolah. Ob 140-letnici Prešernovega rojstva so se spomnili tega velikega moža tudi dijakji. Dne 3. decembra so bile določene na vseh gimnazijah proslave, ki so jih pripravili dijakji sami in se tako najlepše spomnili tvorca našega pesniškega jezika. Viden poklon temu velikemu duhu pa so napravili dijakji ljubljanske klasične gimnazije, ki so 3. decembra okrog polne prvi položili lep venec pred Prešernov spomenik in tako dokazali, da žive v tesnem stiku z duhom našega največjega pesnika.

1 Rokavice, nogavice, Karničnik, Nebotičnik. I v dramskem gledališču bo v četrtek 5. t. m. predstava Golieve mladinske igre »SNEGULČICA«. Predstavo bo obiskal tudi sv. Miklavž z vsem svojim številnim in lepim spremstvom. Z naslovom obdarovance, natančno opremljena darila sprejema vratar v Drami

ves dan v sredo in do četrta opoldne. Sv. Miklavž letos posameznih otrok ne bo nagovarjal. V »SNEGULČICI« bo igrala naslovno vlogo Levorjeva, princa Tiran, zlobno mačeho Mira Danilova, lovca — Presetnik, Friceta in Fraceta Sever in Potokar, dvornega maršala — Lipah. Igro je režiral Ciril Debevec. Nakup vstopnic v predprodaji pri operni blagajni, okoličani in podeželani pa si jih lahko rezervirajo telefonično (46-11) ali pismeno istotam.

1 Miklavževa in božična darila za gospode, dame in otroke boste najbolje in praktično izbrali za vsako ceno pri Gorčkar, Sv. Petra cesta.

1 Društvo slušateljev Glasbene akademije. Dne 26. novembra je bil razpustni občni zbor Društva ljubljanskih konservatorijev. Obenem je bil tudi ustanovni občni zbor Društva slušateljev Glasbene akademije, na katerem je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Cvetko, Ciril, tajnik Suhadolnik Jelka, blagajnik Zakrajšek Majda, gospodar Baukart Janja, odbornika Kutin Dana in Zapletal Anton; nadzorni odbor: Hubad Samo, Logar Edita, Ramovš Primož.

1 Miklavž hiti z nakupovanjem. Če želiš, da ti prinese sliko brezjanske Marije, jo takoj naroči pri župnem uradu.

1 Za ukradene gobe — 1 leto strogega zapora. Ze svoj čas smo poročali o drznih tatvinah suhih gob iz skladišča tvrde I. Sever & Co. na Gosposvetski cesti. Mali kazenski senat je včeraj obravnaval te tatvine. Tvrdis je bilo od julija do oktobra letos vedno ponoči odnešenih v vrečah 1.451 kg suhih gob v vrednosti 52.479 din. Te tatvine je izvrševal neki mladenič, ki je bil svoj čas nameščen pri tvrdis in je star komaj 18 let. Gobe je prodajal po nekem posredovalcu drugi tvrdis z deželnimi pridelki, 1 vrečo ukradenih gob pa celo tvrdis Sever sami. Prejemal je po 30 do 32 din za kg, pri mavrohih pa celo 75 din za kg. Posredovalcu pri prodajah je pravil, da dobiva gobe od svoje tete na Dolenjskem. Njemu je dajal po par metuljev nagrade. Ta sploh ni slutil, da so gobe ukradene. Tvrdis Sever je dobila nekaj vreč suhih gob nazaj in znaša celotna škoda še okoli 30.500 din. Fant je priznal tatvine. Denar je zapravljaj z deklinami, prišel je v slabo družbo, ki ga je pokvarila. Nakupil pa si je najrazličnejše stvari. Nekemu dekletu je celo naročil najelegantnejšo obleko in se z njo odpravil v Maribor, kjer je poplaval. Pred sodniki malega senata je tatvine odkrito priznal. Fant K. je bil obsojen na 12 mesecev strogega

1 Pri zaprtju, motnji v prebavi — vzemite zjutraj na prazen želodec en kozarec naravne »FRANZ-JOSEF« grenčice.

1 Vlomil v Ljubljani. Predvčeršnjim ponoči je bilo izložbenega okna v veži hiše ukradeno trgovcu Olupu več konfekcijskega blaga. Tat si je prisvojil eno sukneno moško križasto obleko, moški zelenkast površnik in moder otroški mornariški plašč ter napravil 1300 din šode. — Pred nekaj dnevi je bilo ponoči vlomljeno v gostilno Kavčič Mihaela

na Celovski cesti 180. Vlomilec je odneel iz gostilničarske sobe 9 namiznih prtov, nekaj villic in nožev ter žlic, nabral si je cigarete in odneel končno še temen moški suknjč, modro volneno jopico in par rjavih čevljev. Vsega skupaj je napravil škodo nad 2300 din.

1 Preprečen požar. Ob tri četrti na eno ponoči so bili včeraj obveščeni gasilci naj pridejo v Zgornjo Sisko v gostilno »Dalmacijec«, ker je začelo gorjeti v podstrešni sobi. Ob razgreti dimniški cevi se je namreč vnel lesen tram. Ko so gasilci prihiteli na pomoč, so zaradi dima morali prodrati do ognja z maskami in dihalnimi aparati. Ogenj so hitro ugasili, ker so pa že itak slabotna tla bila še prepojena z vodo in močno obtežena, se je vdrl pod. Pri tem je eden od gasilcev, ki je kopal žid ob steni, padel v pritličje. Pri padcu se je potolkel in so ga morali reševalci odpeljati v bolnišnico. Posebne škode požar ni napravil. — Vrlenu gasilec pa želimo čimprejnjega ozdravljenja.

Miklavževi večeri

Mamice, očetj, pripeljite svoje male otroke v četrtek 5. decembra, ob 4 popoldne, v dvorano društvene doma, kjer jim pripravljajo ženski odsek Prosvetnega društva prelepo presenečenje. Sveti Miklavž, bogato obložen z darili, ljubezno vabi svoje ljubljence.

Jegličevil Miklavževanje bomo imeli v petek 6. decembra v dvorani Rokodelskega doma ob 20. Vstopnic ni. Vabljeni le člani.

Grzinčev opeloto »Miklavž prihaja« priredi Mladinski dom Kodeljevo 5. decembra ob 8 zvečer v dvorani banovinskega vzgojvališča na Selu. — Spremlja vojaški orkester. — Vstopnice v predprodaji. — Darovi za občinstvo se sprejemajo v zavodov vratarji na Selu.

Za Miklavžev večer dne 5. t. m. ob 7 zvečer v frančiškanski dvorani so še vstopnice na razpolago v pisarni »Pax et bonum« Frančiškanska pasaja, in sicer od 12—4 din navzdol. Ker je čisti dobiček namenjen za božično ubožnih družin, sodelujeta iz prijaznosti virtuoz na kitari gosp. Stanko Prek in poznani šalivce g. dr. Morello. Na sporedu je angelski nagovor, Luciferjeva uvertura (kitara solo), Mefistov kuplet, slovesen prihod Miklavža in obdaritev. Miklavž bo obdaroval otroke po vrstnem redu, kakor bodo prihajali darovi, katere se lahko odda v pisarni »Pax et bonum« (telefon 43-63).

Prosvetno društvo Bežigrad. V našem glasilu »Mi Bežigradci« je bilo pomotoma objavljeno, da ne bo sv. Miklavž obiskal domov. Ker pa bo obiskoval pridne otroke, vas prosimo, da se čim prej prijavite v župnišču.

Sentjakobčanil Jutri nas obišče v farni dvorani sv. Miklavž, in sicer ob 4. pol 7 in pol 9 zvečer. Pridite in pripeljite svoje otroke, bo zelo zanimivo! Sv. Miklavž v Rokodelskem domu. Jutri bo prišel ev. Miklavž v Rokodelski dom dvakrat: ob 5 za otroke, ob 8 za odrasle. Po obojem Miklavževem prihodu bo na odru prav zanimiv spored. Kdor želi po sv. Miklavžu obdariti otroke ali odrasle, naj pošlje darove danes od 3—8 ali jutri od 2 naprej v Rokodelski dom, Komenskega ul. 12.

MARIBOR

Slika „Dviganje križa“ v stolnici

Maribor, 3. decembra.

Obiskovalci mariborske stolnice imajo sedaj priložnost občudovati lepo umetnino, o kateri poprej dolga desetletja nihče ni vedel, da je tako lepa in pomembna. Je to velika slika »Dviganje križa«, ki jo je restavriral akademski slikar Franjo Golob ter je pri tem poslu odkril na njej razne zakrite zanimivosti. O tem smo svoječasno že poročali. Slika je sedaj spet obseena na steni stolnice in sicer so jo premetstili na severno steno poleg kora, kjer pada na njo veliko svetlobe, tako da se vse podrobnosti prav lepo vidi.

O tej sliki župniške kronike ničesar ne vedo. Tudi ni nikjer zabeleženo, kako je prišla v stolnico in kaj se je vse z njo zgodilo. Sedaj po končani restavraciji se ve samo to, da jo je pred več desetletji preslikal in popolnoma izpremenil neznani slikar. Sliki ni nihče posvečal posebne pažnje in šele sedaj, ko se celotna stolnica obnavlja, je bilo sklenjeno, da se slika očisti in opere, ker je bila že tako zatemnela, da so se figure jedva razločile. Restavratore g. Golob je dobil naročilo, da to delo izvrši in ga je rešil s vsem svojim strokovnim znanjem. Pri obiščenju slike je odkril, da je delo preslikano in da se skrivajo pod vrhno barvo lepe in številne figure. G. stolni župnik Umek se je zelo zavzemal, da bi restavratore sliko v celoti preslikal in restavriral ter je potem to delo trajalo dva meseca. Rezultat pa je naslednji:

Restavratore je ugotovil, da je bila slika najprej prelaskirana, potem pa še preslikana. Verjetno, da so se odločili za preslikanje zato, ker je bila že močno poškodovana, tako da se je videla ponekod že podlaga. Mojster, ki je sliko restavriral, pa ni pokazal posebne slikarske kulture ta takšno umetnino. Zato jo je čisto po svojem okusu preuredil ter je izvršil ta posel na precej barbarski način. Tako je nekatere figure kar obrnil, glave jim je izpreminjal ter jih obračal navzdol, povrhu pa je kar 5 figur — med njimi prelepo skupino Marije kar prekril s sivkasto-rjavim tonom, verjetno, ker je mislil s tem povdariti tembolj pogled na sku-

pino okrog križa. Preslikal je tudi nebo s skoraj črno barvo ter napravil v sredini blede luno. Restavratore g. Golob je sedaj vso to navlaško spet odstranil, pa se je pod vrhno barvo prikazala izredna umetnina, ki vzbuja občudovanje vseh poznavalcev. Na sliki se pozna vpliv Rubensa, je pa vendar samostojno delo močne individualnosti ter izkira iz italijanske baročne šole. Najbrže je prišla ta slika v stolnico iz kakšnega samostana na štajerskem ali pa jo je podaril cerkvi kak plemič, kakor pa že rečeno, ni to nikjer v kroniki zabeleženo.

m še si lahko naročite »Slovenčev koledar«. Naše naročnike opozarjamo, da imajo še do 8. decembra čas, da si v naši podružnici ali pa pri raznašalcih našega lista naročijo »Slovenčev koledar«.

m Razstava Prešernovega slovstva. Študijska knjižnica v Mariboru je za 140-letnico Prešernovega rojstva priredila razstavo pesnikovih del in literature o njem. Razstava ostane odprta do 7. tega meseca vsak dan ob uradnih urah. Vstop je prost.

m Kongregacija za gospe ima jutri sestanek ob 4 popoldne.

m Miklavž hiti z nakupovanjem. Če želiš, da ti prinese sliko brezjanske Marije, jo takoj naroči pri župnem uradu.

m Miklavžev večer prirede za mlade in stare Mariborčane mariborske katoliške organizacije v četrtek, 5. decembra ob pol osmih zvečer v dvorani na Aleksandrovi cesti 6. Darila oddaje istotam, v pisarno Prosvetne zveze v I. nadstropju.

m FO Maribor II. Člani FO II imajo Miklavževanje v četrtek zvečer ob pol 8 v dvorani na Aleksandrovi cesti 6 skupaj z Ljudskim odrom. Udeležba strogo obvezna. — Mladci tega odseka imajo miklavževanje skupaj z mladci odseka I v društvenih prostorih, Gledališka ulica 2, v četrtek ob 6 zvečer.

m Dijaški FO opozarja na današnji telovadni večer. Zaradi obiska iz Celja, naj zlasti ne manjka nihče iz vadiateljske vrste. Pogovor tudi o miklavževanju.

m DK Maribor I. Drevi ob 7 predavanje prof. Zafošnika v prostorih Delavske zbornice, Sodna ulica 9-1. Pridite vse in točno!

m Tekstilna industrija povečuje obrate. Kljub zastoji v tekstilnih tovarnah, ki je nastal zaradi pomanjkanja surovin, se opaža, da nekatera podjetja svoje obrate znatno povečujejo ter jih tudi preurejajo z novimi stroji, ker jih bodo preuredila za predelavo novih surovinskih nadomestkov. Predvsem se bo znatno povečala industrija umetne svile, v postev pa pride v kratkem v večjem obsegu izdelava produktov iz lesne volne, katero nam bosta dobavljali sedaj v velikih količinah Italija in Nemčija, ker je bila na te produkte z zadnjimi trgovinskimi dogovori znatno znižana carina. Tako je sedaj podjetje J. Hutter in drug že dogradilo dva velika tovarniška objekta, ki ju je gradilo letošnjo sezono v sklopu svojih tovarniških naprav v Melju. V obeh objektih bo tovarna izdelovala umetno svilo, s katero se do sedaj še ni pečala. V Košakih pa je povečala svoje obratne prostore tovarna Atama. Kakor se iz tega vidi, se mariborska tekstilna industrija spretno prilagajuje novemu položaju ter je upati, da bo s pomočjo surovinskih nadomestkov znova lahko vpostavila svoje obratovanje v prejšnjem obsegu.

m Tujski promet v novembru. V preteklem mesecu je prenočevalo v mariborskih gostiščih 1883 tujcev, ki so imeli skupaj 3756 nočnin. Od teh je bilo 1666 Jugoslovancev s 3202 nočninami, 178 Nemcev (390), 12 Italijanov (35), 6 Čehov (53), 7 Švicarjev (13), 2 Angleži (3), 1 Francoz (2), 5 Madžarov (18), 1 Bolgar (5), 1 Poljak (2), 3 Romuni (3), 1 iz USA (6), 4 iz ostale Evrope (20), 1 pa iz ostale Amerike (4).

m Drzen vlom v cerkev. V Spodnji Kungoti je bil izvršen cerkveni rop. Nepoznani vlomilci so vdrli v tamošnjo župno cerkev ter so odnesli kelih in monstranco. Obe posodi sta bili iz srebra ter pozlačeni in znaša škoda 3000 din. Sumijo, da so izvršili vlom neki delavci, ki so bili v bližini zaposleni.

m En kilometer je plaval v mrzli Dravi. Pri meljskem brodu se je pogajal včeraj dopoldne v valove mrzle Drave 32-letni trgovski pomočnik R. Hošič. V vodi pa so ga mračne misli očividno minile, ker je začel plavati. Drava ga je nosila po sredini toka, med plavanjem pa je na ves glas klical na pomoč. Njegove klice so slišali cunjarji, ki so za Hutterjevo tovarno izkopavali iz kupov navoženih smeti svoje blago. Cunjarji so obvestili železničarja Jožefa Potočnika, ki je znan kot jako izvežban čolnar. Podal se je takoj s svojim čolnom na Dravo ter je veslal za plavcem, katerega je dohitel šele čisto na koncu Melja pred otokom ter ga skoraj nezvestnega in vsega premrzelga potegnil v svoj čoln. Spravil ga je do brega, ker so ga že čakali ter ga zapeljali v bolnišnico. Hošič je preplaval v mrzli Dravi nad en kilometer in to v zimski obleki, kar je vsekakor dober rezultat.

m Žrtve slabih živcev in težkih časov. Nedavno smo poročali na tem mestu, da je naplavila Drava pri falskem jezcu truplo starejšega moža, katerega so dne 18. novembra ko' nepoznanca pokopali v Selnici ob Dravi. Sedaj se je na podlagi ure, katero so našli pri utopljenju in vzorcev obleke, posrečilo ugotoviti, da je prišel Drava utopljenec ob Beljaku ter ga šele pri Fali naplavila. Pokojnik se piše Ivan Kolina z Brega, občina Rožek pri Beljaku, pristojen pa je v Radovljico ter je jugoslovanski državljani. Bil je upokojeni višji sodni pisarniški oficijal ter je stalno živel pri Beljaku, kjer je imel posestvo in družino. Bil je jako zaveden Slovenec, zadnje čase pa je postal zelo zamišljen ter je kazal znake duševne zmedenosti. Očividno so vplivali nani dogodki iz njegove okolice, ker je vedno fantaziral, da bo zaprt, da mu bodo vzeli posestvo in da ga nekdo preganja. Dne 10. novembra je odšel od doma proti Dravi in od tedaj ga domači niso več videli.

m Dva ponesrečena izgubila oko. V mariborsko bolnišnico so pripeljali iz Središča ob Dravi 56-letnega posestnika Ivana Borka. Sedel je v sobi pri peči, njegov sin pa je cepil treske. Treščica je odletela ter se zapčila Borku v levo oko, ki se je izlilo. — Pri lesni industriji »Drava« v Melju se je razletel brusni kamen ter je košček priletel v levo oko 29-letnemu delavcu Lovinšku.

m Tatvine oblek. Zel. mehaniku St. Širanku je odnesel neznanec iz kavarne 2000 din vreden plašč iz črnega sukna. — Iz garderobe v telovadnici realne gimnazije je izginila obleka in čevlji sodarskemu vajencu Francu Ožku, ko je telovadil z obvezniki telesne vzgoje. Revez ni mogel zaradi tega niti domov. — Karolini Kolarič v Delavski ulici 8 je tat odnesel obleko in perilo v vrednosti 500 din. — Zdenki Aljančič pa so tatovi odnesli vse perilo iz pralnice v Koseskega ulici 33.

m Žena in mož obojena zaradi uboja. Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča je bila razprava, pri kateri sta se zagovarjala zakonca: 52-letni posestnik Jurij Draškič in njegova 41-letna žena Ana Jiršovec zaradi uboja. Dne 5. junija sta delala Draškiča v svojem vinogradu, v bližini pa je kopala krompir njuna sosedka Marija Malek. Med Draškičev in Malekovec je nastal prepir, v katerega sta posegla tudi ota moža, ki sta se med seboj spoprijela. Draškič je spravlil A. Maleka pod sebe ter ga je tlačil ob tla, nato pa je priskočila njegova žena ter je ležečega z vso silo udrihala z motiko po glavi, moč pa jo je k temu še vzpodbujala. Malenkova žena je hotela s svojim telesom zaščititi svojega moža pred udarci, pa je Draškičeva vsa podivjana navallila še na njo ter jo hudo poškodovala. Šele ko je prihitel drugi sosed z lovsko puško v rokah Malenku na pomoč, sta Draškiča pustila. Zadel pa sta mu take poškodbe, da je kmalu po prenoči v domačo hišo umrl. Sodišče se je pri razpravi prepiralo, da je krivda Draškičeve večja, kakor pa krivda njegovega moža ter je temu primerno prikrilo sodbo: Ana Draškovič je dobila 6 let in 6 mesecev robije ter trajno izgubo častnih pravic; njen mož Jurij Draškič pa na 4 leta in 3 mesece robije in 4 leta izgube častnih pravic.

Gledališče

Sreda, 4. decembra: Zaporto.
Četrtek, 5. decembra: Zaprt.
Petek, 6. decembra ob 15: »Pikica in Tonček«
Premiera.

Ptuj

Sv. Miklavž bo delil darove dijakom v Dijaškem domu 5. decembra ob 19. Darila od 13 do 18 v I. nadstr. Prostovoljni prispevki za Dijaško kuhinjo.

Trbovlje

Velik uradni ogled za regulacijo Trboveljščice in ureditev hudourniških pritokov je razpisala banka uprava za 5. in 6. decembra v Trbovljah. Dne 5. decembra bo ogled zgornjega dela Trboveljščice in hudourniških pritokov, v petek, dne 6. decembra pa ogled od cerkve doli do postaje. Ze do sedaj je banovina vsako leto po nekaj obrežja uredila, vendar je bilo to malo v primeri z vso dolžno potoka, ki vsako leto ob nalih povzroča ogromno škodo, na prošnjo njegovega odbora JRZ je sedaj banovina razpisala ogled za ureditev celotnega toka, obenem pa stavila predlog, da se iz novega milijardnega investicijskega posojila dá tri in pol milijona za regulacijo Trboveljščice in pritokov. Podravljamo to akcijo banovine, ki bo v veliko gospodarsko korist kraju in bo obenem nudila dosti zaslužka delavcem.

Pasji kontumac je ukinjen od okrajnega načelstva za Trbovlje in sosedne občine. Precej psov je odpeljal konjač, ker se njih lastniki niso ozirali na stroga določila o pasjem kontumacu.

Miklavž se oglasi tudi letos v Društvenem domu v četrtek ob 6 zvečer. Naročila sprejema v prodajalni Društvenega konzuma.

Slovenske Konjice

Tukajšnja davkarijo je zapustil davčni uradnik Peter Vesel in odšel na novo službeno mesto v Maribor. Z njim izgublja davkarija, na kateri je prebil nad pet let, natančnega, dobrega in vestnega delavca. S svojim obsežnim strokovnim znanjem in spešnostjo pri delu je znal vedno prebroditi težave, ki jih nudi vsak poklic, zlasti pa še davkarski. Na davkarijo ljudje pač neradi prihajajo. Toda Vesel je znal pri obveščanju z ljudmi nastopati z uglednostjo, kar ga je splošno priljubilo. Pogrešali ga bodo zlasti tovariši, saj je bil s svojo ribniško šegavostjo (in domača celo vseučilišna izobrazba) povsod dobrodošel.

Sollum, izhodišče za italijanski napad na Egipt

KULTURNI OBZORNIK

Nekaj novih mladinskih knjig

6. Milko Bambič: »Fizolčki«

Najstarejša slovenska otroška revija Vrtec izdaja sedaj že eno leto po zgledu drugih mladinskih založb tudi letno po štiri knjige Vrteve knjižnice, v kateri se uveljavljajo spisi, primerni za ljudsko šolsko mladino. Sedaj za Miklavža je izšel 6. zvezek pod naslovom Fizolčki, ki ga je slikami opremil in tudi tekst napisal slikar Milko Bambič. Je to storija, primerna in prirejena za najmlajše, za prve razrede ljudskih šol: na vsaki strani je po ena slička, pod njo pa kratek tekst, postavljen z večjimi, maslinimi črkami. Snov pa je taka: pet bratcev fizolčkov vrže neka žena skozi okno, tri poje takoj kura, ostala dva pa začara ogeljar Jaka, da oživi, dobiva majhna noska in noge, ter se zatečeta k učenki Minki v puščico za peresa, ta pa z njima v šolo. Tam doživljata razne dogodivščine, pomagata Minki pri učenju, nalogah itd., končno, ko se oče ponesreči in živi z materjo v bedi, jima odkrije zaklad, za kar jima je hvaležna ter ju obleče v lepe oblečke. Na nekem svojem sprehodu dobita svojega tretjega brata, ki je prišel iz kurjega telesa, toda brez nosa, ki pove, da so druga dva vrgli tja na gnoj. Vsi trije gredo obiskat svoja pokojna brata, ki pa ta čas že raste v vsej bohotnosti iz zemlje, da bosta rodila nove fizolčke. To pa jim je tako všeč, da se takoj zavedo svojega poklica ter se vsi trije zarijejo v zemljo, da bodo tudi oni pogladi iz nje in rodili nov sad iz naročja zemlje. Pripovedka bo med najmlajšimi gotovo sprejeta z največjim veseljem. Pri slikah pa se nam ne zdi prav, da so »fizolčki« tako malo podobni — fizolčkom.

7. Mirko Kunčič: Triglavske pravljice

Prvi zvezek Kunčičevih Triglavskih pravljic, ki so izhajale v otroškem kotičku »Slovenca«, so sedaj predelane izšle pri Učiteljski tiskarni na nič kaj lepem papirju, toda s slikami Maksima Gasparja. Spadajo pa v tisto vrsto mladinskih in otroških spisov, kakor Pirnatova Kresna noč na Kukovi gori. Tam Gorjanci — tukaj Dovški kot, pod triglavsko pokrajino ter planšarsko življenje. V bistvu je tu ista snov, kakor jo je Kunčič s takim uspehom obdelal v mladinski igri Triglavska roža; prav za prav je Triglavska roža že dramatisirana po tej pravljici, kajti Dovški zmaj je izšel prej v »Slovenca«. V slogu, ki se je Kunčiču nad vse posrečil, opisuje tudi folkloro triglavskega pravljničnega sveta, pa tako neprisiljeno in v taki notranji zvezi, da bo otrok zasledoval razvoj zgodbe, obenem pa se seznanil s pravljničnim in realnim svetom tega kraja. Začenja z markantno postavlo puščavnika Sabljico, ki nauči Gregca pastirčka sukati meč. Ta pa gre s stricem Rodarjem na planino. Tam mu drobi pravljničnega blaga na pretek (o Babjem zobu, oz. Zmajevem zobu, o Blaševi jami itd.). Neprisiljeno smo pričue slovenskega planšarskega življenja, večerov na planini, pridelovanja sira, pastirovanja itd. Vse dogajanje je zapleteno v povestice in navade, ki dajejo povesti pravo barvo. Priče smo tudi napada na medveda, poslušamo prerokovanje berača Kosabrina. Spremi-

ljamo Gregca, kako išče zmaja v Blaševi jami, pa ga zvaabi tja in se ne vrne. Grede ga iskati — mati, ko pride iz doline — planšarji in vojščaki. Gregce pride iz jame, toda hrabri vojaki in planšarji s Sabljico pa ujamejo razbojnika Grogo Prenka in neko baburo, ki predstavlja zmaja iz Blaševe jame. Odpeljejo ju birači in oblast je zadovoljna, da ju je ujela. Na planini pa je še naprej lepo.

To je zgodba tega Dovškega zmaja, ki jo Kunčič tako krepko in hudomušno zna pripovedovati ter jo tako bogato obdati z realnim planšarskim življenjem, pa tudi z narodopisjem. Grotesknost je glavna odlika te povestice ter bo gotovo prijala mladini, zlasti še, ker jo je z mnogimi podobami opremil Maksim Gaspari.

8. Andersenove pravljice

V založbi Sila je izšlo sedem svetovno znanih Andersenovih pravljic v prevodu M. K. ter opremi in s slikami Henrika Smrekarja. Tu je realistično, na dickensovski način predstavljenih dvanajst mesecev (Dvanajst se jih je pripeljalo s pošto), dalje pa še pripovedke o hudobnem knezu, o deklici z žveplenkami, o Miklavžu in Miklavžku, o črtniku in peresu, o zaročencih in o deklici, ki je stopila na hleb. Znano je, da so Andersenove pravljice napisane mojstrsko ter jih bodo radi brali mladi kakor stari, kajti spadajo med klasično mladinsko čtivo, ki je tudi pri nas že nekajkrat našlo hvaležni odmev in različne prevode. Ta izdaja je vredna pozornosti zaradi Smrekarjeve opreme celotne knjižice, ki nosi značaj secesionističnega ilustriranja knjižnih del, pa se lepo prilega tej knjižici. Inicialke so bogato okrašene, kakor tudi tekst, vinjete in sličice, posebnost pa je 8 prilog na lepšem umetniškem papirju v avtoipiji ter z barvnim podtiskom. Smrekar je tudi to pot izvršil zanimivo delo.

Henrik Smrekar:
Ilustracija k Andersenovim pravljicam.

Kakor smo izvedeli, je naklada te knjižice precej omejena. Opozarjamo pa, da bo po tej ljudski izdaji izšla posebej še bibliofilska izdaja v 300 izvodih, z lastnorodnim podpisom H. Smrekarja ter numerirana. Veljala pa bo ta izdaja samo 50 din, toda ne bo se dobila v knjigarnah, temveč samo pri slikarju Smrekarju, Ljubljana 7, Aleševčeva 38.

Jirakova razstava

V »Salonu Kos« je te dni razstavljen manjša zbirka oljnatih podob prof. K. Jiraka. Posvečena je zvečinoma naši pokrajini, deloma figuralni kompoziciji ter mestni reduti. Le redkokdaj vidimo kakega umetnika z »zelenec« Stajerske v Ljubljani in prav bi bilo, ko bi skupina umetnikov, ki si je izbrala za središče Maribor, pripravila večjo kolektivno razstavo tudi pri nas, tako da bi nazorneje mogli spoznati njihovo umetnostno stremiljenje, njihove uspehe, zlasti pa da bi se podrobneje seznanili z zemljo, ki je v naši umetnosti še dokaj neizrabljena in neznana.

Podoba K. Jiraka nazorno kažejo, kako se slikar bori za čim popolnejši umetnostni obraz. Več stremiljenj hkrati ga zaposluje. Najprej se skuša čim adekvatneje približati krajini, od katere se tudi na teh slikah mestoma oddaljuje po neki apriorni barvni skali. To je ostalina iz časov ekspresionističnega umetnostnega gledanja in danes se čuti kot šibka stran v organizaciji barvnih odnosov posameznih kompozicij. Vendar na mnogih mestih prodre novo barvno pojmovanje, ki se čvrsto nasloni na realnost, ter združeno z dokaj veliko slikarsko rutino doseže ugoden estetski učinek. V tem smislu je uspešna št. 1., kjer je tudi motiv sam onemogočilo pretežno barvno skalo, v kateri se le predrad razbohoti miselnosti, subjektivni element. Stremiljenje za združitvijo krajinske prvne s figuralno skupino je ugodno rešeno le tam, kjer je druga prvi podrejena. Kjer pa je prenesena teža slike na figuro, tam nastane — literatura. Oblikovanje figure je premalo utemeljeno v risbi, prav tako je nedograjena kompozicija, kar je za ravnotežje prvin v sliki pač nujno potrebno. Tudi sicer se zdi, da so motivni te vrste pretežno po hipnem časovnem zanimanju, kakor pa po trajnem, resnično umetnostnem hotenju umetnikovem. V tej smeri je K. Jirak pokazal šele začetek, dočim mu v »čisti« krajini ne gre odrekati uspeha. Dr. S. Mikuž.

Gorenjski slavček v Operi

V soboto zvečer je operno gledališče proslavilo dan združenja s predstavo Antona Foersterja »Gorenjskim slavčkom«. Pred predstavo je orkester zaigral državno himno.

Predstava sama je bila v celoti slaba: zaradi nenadne spremembe vremena so odpovedali celo pevci, ki niso zaradi duševnega suhega ozračja razvili svoje običajne kvalitete. V glavnem sta bila najboljša orkester in moški zbor. Režija tega dela ni posrežena zlasti v skupinskih scenah, ko množica ne ve, na kak način naj pride na oder: gledalec ima vtis (po načinu nastopa in igre), da pride in je tam, ker je pač tako zapisano (da zapojejo in gredo) in to kljub prizadevanju posameznikov, ki očitno čutijo, da je treba nekaj storiti in razgibati. Zadnja scena boče povezati oder z občinstvom, kar pa učinkuje bolj operetno; kajti oder pomeni svoj realen svet, ki mora biti vase zaključen, da resnično zaživi in prepriča, tako pa razbije. Celoten potek je okoren in včasih igralsko neutemeljen; pri tem mislim na karakterizacijo dveh gorenjskih tipov, ki jih nikjer še nismo videli: igra gđ. Sincina in Zupana je padla mestoma že na več kot operetno stopnjo, kakršna pač ni v slogu s celotnim delom. Mešani zbor je rešil svoj nalog; soprani pa so bili to pot občutno nehomogeni. Izmed solistov so bili najboljši gđ. Lupša, Dolničar in ga. Španova ter Ribičeva, dasi tudi zadnja ni bila v svoji običajni formi. Nemogoč pa je pevsko g. Anžlovar, ki je v negotovi intonaciji in z občutno

vibriranim tonom ter po neskladni, sunkoviti interpretaciji najbolj motil celoten potek. Kvaliteta te predstave je bila v kričnem nasprotju z višino drugih letošnjih izvedb. Očividno je bilo delo postavljeno ta večer na oder zaradi domačega avtorja.

Podelitev nagrad

za najboljšo novelo, potopis in fotografsko reportažo pri »Obisku«.

12. številka ilustriranega mesečnika »Obisk« prinaša izid nagradnega natečaja za najboljšo literarno in fotografske prispevke. Revija je poleti razpisala tri nagrade po 700 din in tri po 300 din za najboljšo prispevke z omenjenih treh področij. Uspeh razpisa je bil po odzivu presenetljiv, kakor tega pri nas ne pomnimo. Uredništvo je dobilo nič manj kakor 63 novel, 16 potopisov in 15 fotografskih reportaž od najrazličnejših avtorjev z vseh strani Slovenije.

Razsodišče, v katerem sta bila urednika revije M. Javornik in L. Klakočar ter dr. T. Debeljak in J. Hafner, je prisloilo prvo nagrado (700 din) za najboljšo novelo »Poroka v skednju«, pisec France Kunstelj; drugo nagrado (500 din) noveli »Na previsu«, pisec Tine Duha.

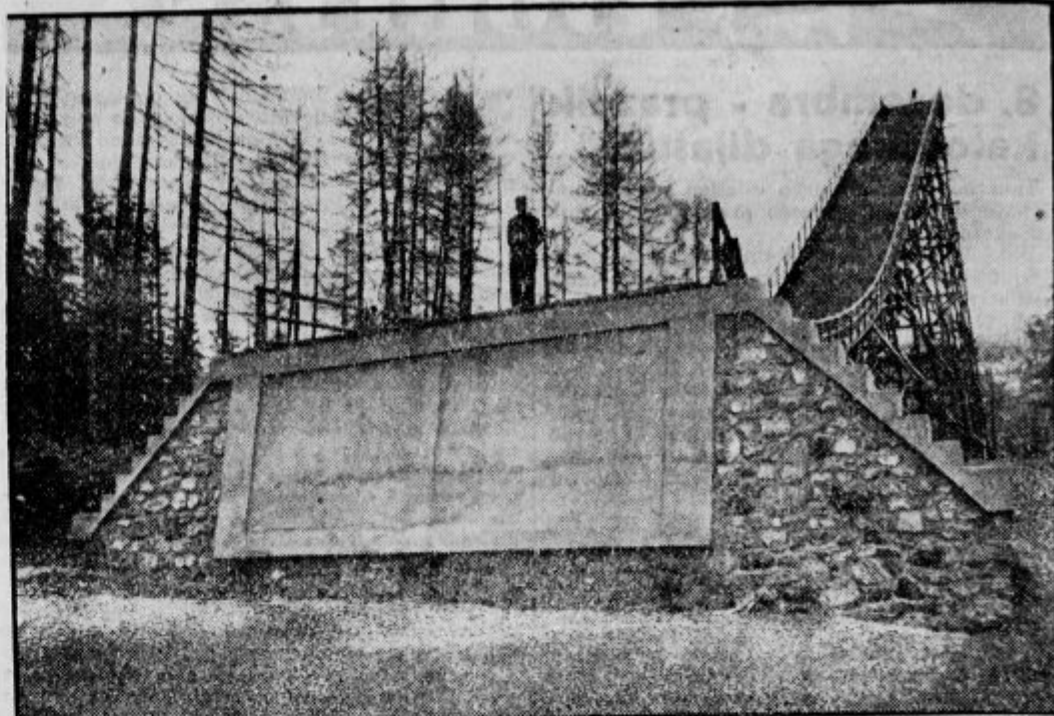
Prvo nagrado (700 din) za najboljši potopis je dobil Rado Bednarik za »Noč na Adriji«, drugo nagrado (500 din) Maks Jeza za potopis »Na Koprivnici«.

Prvo nagrado (700 din) za najboljšo fotografsko reportažo je dobil Slavko Smolej za »Preobrazbo svilnega prečca«, drugo nagrado (500 din) Vladimir Koman za »Žetev na Dolinskem«.

Nagrajeni avtorji lahko dvignejo nagrade osebno v uredništvu revije, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna, III., ali pa naj sporoče uredništvu natančne naslove. Nagrajeni prispevki bodo objavljeni v prvih dveh številkah novega letnika »Obisk«.

»Cerkveni Glasbenik« 1940, št. 11-12, je izšel v novembru s sledečo vsebino: Sinodalne določbe o petju in glasbi pri službi božji; Pregled slovenske cerkvene glasbe: Delo Gregorja Rihtarja (dr. Anton Dolinar); Organizatorji pri ljubljanski stolnici (Viktor Steska); Glasba pri ljubljanskih jezuitih od 1597—1686 (Viktor Steska); Fran Gerbič 1840 do 1917 (Stanko Premrl); Anton Trost, prvi rektor Glasbene akademije v Ljubljani (dr. Radoslav Hrovatin); Od kod in od kdaj imamo prispjev »Marija k tebi uboge reveč« (dr. Alojzij Nastran); Nove orgle v Cerkli na Gorenjskem (dr. France Kimovec); Iz odbora Cecilijanskega društva v Ljubljani (Jože Jamnik); Organizatorske zadeve; Koncertna poročila (St. Premrl); Dopisi: Iz Smartna ob Paki (Franc Klavčnik); V oglašniku za cerkveno in svetno glasbo so objavljene in ocenjene nove skladbe Premrla, dr. Kimovca, dr. Sokola, Mava, Tomca, Jobsta, Canjaga, Glasne vesti. Darovi za »Cerkveni Glasbenik«. — Glasbena priloga prinaša štiri Josip Šterbenčeva Darovanja za adventne nedelje. — »Cerkveni Glasbenik« je s to številko dovršil svoj 63. letnik. List s prilogo stane letno 40 din, za dijake 25 din, za inozemstvo 60 din. Uredništvo je v Zarnikovi ulici 12, uprava v Semeniški ulici 2-II.

Popravek. V poročilu o koncertu Ljubljanske filharmonije so se vrinile napake, ki spreminjajo smisel: v 22. vr. drugega odstavka se glasi *efektor* namesto *afektor*, v 2. vr. II. kol. *določene*, v 4. vr.

Velika italijanska skakalnica v Cortini d'Ampezzo se pripravlja na velike smučarske prireditve, ki bodo med 1. in 10. februarjem prihodnjega leta. Že 11 držav je obljubilo, da bodo poslale na te zimskošportne prireditve svoje najboljše športnike. Na sliki je skakalnica, na kateri so mogoči skoki tudi nad 80 metrov.

ŠPORT

Sklenjeno je bilo vsakoletno tekmovanje Nemčije, Madžarske in Jugoslavije v namiznem tenisu

Po veliki zmagi Hrvaške, ki je v namiznem tenisu s 5:2 zmagala v Zagrebu nad Nemčijo in s 5:1 nad Madžarsko, tedaj nad dvema najmočnejšima narodoma v namiznem tenisu v Evropi — je bil v Zagrebu sklenjen med nemško, madžarsko in našo tableteniško zvezo dogovor, da bo začeti s letom 1941 v Zagrebu izmenično stalno pokalno tekmovanje, na katero bodo vse tri zveze povabile še ostale srednjeevropske zveze, med njimi češkomoravsko, slovaško in romunsko.

Pred preosnovo posameznih mednarodnih športnih zvez

Najbolj pereča tema v mednarodnem športnem tisku je dandanašnje vprašanje organizacije mednarodnega športa. Poklicani in nepoklicani so se izjavili, kako bi bilo po njihovem mnenju treba reorganizirati mednarodni šport.

Nekateri zamejski listi tudi že kar poimenočno navajajo forume, v katerih bi bilo treba izvesti spremembe. Po njihovem mnenju bi bile v prvi vrsti sledeče zveze: F.I.G. (mednarodna telovadna zveza), F.I.F.A. (mednarodna nogometna zveza), F.I.S. (mednarodna smučarska zveza) in U.C.I. (mednarodna kolesarska zveza).

Dandanašnji je že gotovo, da bo v resnici prišlo do spremembe v nekaterih mednarodnih športnih ustanovah. To reorganizacijo bodo verjetno močno pospešila politična vretja, ne da pa se zanikati, da se je že dalj časa tudi tako čutilo v nekaterih športnih panogah potreba po nekaterih spremembah že pred začetkom sedanje vojne. Veliko vprašanje je seveda še, kakšne bodo posamezne mednarodne zveze potem, ko bodo izvedene reorganizacije, najvažnejše pa je seveda, da bodo pri njihovi obnovitvi čim boljše in čim pravičnejše zagotovljene objektivne odločitve o športnih zahtevah posameznih evropskih športnih narodov brez razlike. V vsakem mednarodnem športnem forumu bo treba zagotoviti enkrat za vselej izključitev slednje pristranskosti.

Športno vodstvo v Romuniji in Italiji

V dveh sosednjih državah, v Italiji in v Romuniji, je zadnje čase prišlo do sprememb v športnem vodstvu.

Romuni imajo svojega športnega vodjo v osebnosti, ki se zove Manole Stroiici. Vodja romunskih športnikov je bil tudi sam aktiven športnik. Odlikoval se je zlasti kot izbrani strellec ter je bil dve leti celo balkanski strelski prvak.

Dosedanji vodja italijanskega športa, Rino Parenti, je prevzel vodstvo »Opera Dopolarova«, na njegovo mesto pa je prišel Raffaele Manganiello. Kakor poroča italijansko časopisje, je bil novi predsednik italijanskega olimpijskega odbora rojen leta 1900 v Arianu Ipinu v pokrajini Arvellino. Svojo mladost je preživel v Firenci. Leta 1920. se je vpisal v fašistične napadalne oddelke, sodeloval je pri pohodu na Rim ter se posebno odlikoval v elitni formaciji »Disperata«.

Manganiello je bil politični tajnik študentske avantgarde in v Firenci so mu bile zaupane važne naloge. Potem je bil Manganiello član narodnega direktorija za italijanske otoke v Egejskem morju. Po pisanju italijanskega časopisja je navdušen za šport.

Madžari so v rokoborbi premagali Hrvate s 5:2

V dvorani zagrebske Delavske zbornice je bil predvčeršnjem zvečer mednarodni dvoboj madžarskih in hrvaških rokoborcev. Madžari so zmago popolnoma zaslužili. Tekme so bile pod vodstvom italijanskega sodnika Centija. Izidi so bili naslednji:

Bantam kategorija: 1. Bencze (Madžarska), ki je s tušem premagal Hrvata Staroveškega.

Pereenolahka kategorija: Toth (Madžarska) je po točkah moral kloniti Hrvatu Moguljaku.

Lahka kategorija: Ferencz (Madžarska) : Mrkus (Hrvaška) 1:0. Madžar je zmagal s tušem.

Welter-kategorija: V lepi borbi je moral Madžar Kincizi kloniti Hrvatu De Luki po točkah.

Srednja kategorija: Szovary je s tušem premagal Hrvata Halužo.

Polteška kategorija: Kovacs (Madžarska) : Metzner (Hrvaška) 1:0; tuš.

Teška kategorija: Bobis (Madžarska) je prepričevalno premagal Hrvata Begaša s tušem. Sodnik je bil izredno nepristranski.

notranjega dogajanja Maženke, v 10. vr. razčlenjeno (delo), v 29. vr. starih (stavkih), v predzadnjem odstavku v 6. vr. partiture; zadnji stavek se nadaljuje: ... da dvigne našo instrumentalno reprodukcijo. Manjšo napako so čitatelji že itak sami popravili.

Madžari so odlični rokoborci, ki spadajo v najvišji evropski razred. Hrvatje se bodo morali še precej učiti, preden se bodo lahko tudi v tej športni panogi mednarodno uveljavili.

Vesti iz smučkega sveta

V Cortini d'Ampezzo je bila pred nekaj dnevi pod predsedstvom prefekta Balluna seja pripravljalega odbora za svetovno smučarsko prvenstvo, ki bo izvedeno v Cortini d'Ampezzo v dneh od 1. do 10. februarja 1941.

Opolnomočeni zastopnik italijanskega olimpijskega odbora (C.O.N.I.) za svetovno prvenstvo je imel obežen in podroben tehnični referat o že opravljenih delih, kakor tudi o tistih delih, ki jih bo še treba izvesti in so trenutno v teku. Največje zanimanje je vzbudilo poročilo o smuški skakalnici v Zuelu, ki je skoraj že izgotovljena. Na prvenstvene tekme v Cortini d'Ampezzo se je doslej prijavilo že enajst narodov, pričakovati pa je še novih prijav.

S tem prvenstvom v zvezi pa je pred dnevi napadel praški športni tisk mednarodno smučko zvezo (F.I.S.), ki je prava organizatorica tega prvenstvenega tekmovanja. Praški listi trdijo, da mednarodna smučarska zveza že dolgo ne kaže več nobenih pravih znakov življenja, pa bi prav zdaj, ko smo na pragu nove zimskošportne sezone morala biti najaktivnejša. Dalje pravijo ti časopisi, da je mednarodna smučarska zveza prav za prav ustanovljena, ki je naperjena proti smučarskem športu, namesto da bi z vsemi silami delala za pospeševanje in napredek smučarstva. Čehi očitajo tej vrhovni smuški organizaciji njeno izjavo proti smučanju v programu olimpijskih zimskošportnih tekem ter končujejo svoje napade z besedami: »Na to ne smemo pozabiti, ko se bodo sestali poklicani predstavniki vseh smučarskih držav, da bodo na novih podlogah zgradili sodobno smučko organizacijo!«

Letošnjo pa švicarski športni časopisi o isti ustanovi pišejo z dokajšnjim optimizmom ter upajo, da se bodo verjetno že kmalu razbistrieli nekateri deloma precej nejasni odnosi v mednarodni smučski zvezi. Po teh vesteh se je prvi podpredsednik F.I.S.e, švedski polkovnik C. G. Hamilton vrnil v Ostersund ter izjavil predstavnikom tiska, da je v odsotnosti dosedanjega predsednika majorja Oestergaarda začasnno prevzel poše Mednarodne smučske zveze. Finska in italijanska smučarska zveza sta mu že izrazili svoje zaupanje. Začasní vodja mednarodne smučske zveze namerava najprej zbrati vse potrebne podatke od posameznih narodnih zvez, da bi potem lahko sestavil listo smučarskih terminov za posamezne mednarodne smučske prireditve in popis mednarodnih sodnikov za skoke. Nadalje bo pripravil v sklad nekaterih stvari, ki so v zvezi v svetovnem smučarskem prvenstvu v Cortini d'Ampezzo, z mednarodnim zimskošportnim tednom v Garmschu-Partenkirchenu ter s smučarskimi tekmovanji v Lahti (Finska) in Holmenkollenu (Norveška). Nato je C. G. Hamilton trdil, da ni treba računati s sklicanjem smučarskega kongresa v Cortini d'Ampezzo, kjer bo povsem videzu samo seja upravnega odbora F.I.S.e. Polkovnik Hamilton namerava obdržati vodstvo Mednarodne smučske zveze dokler se ne bodo uredile splošne razmere. Mednarodni smučski kongres pa bo odločal o nadaljni usodi F.I.S.e.

Najboljši švedski tekač na srednje in dolge proge

Zlepa ni tako vsestranskega tekača kakor je šved Lasse Nilsson. Nilsson je letos pretekel naslednje proge in dosegel na njih sledeče odlične rezultate:

na 800 m	1:56,4
na 1500 m	5:54,4
na 2000 m	5:20,6
na 3000 m	8:19,6
na 5000 m	14:26,6
na 10.000 m	30:47,8

Kakor vidimo, so njegovi rezultati taki, da ga uvrščajo skoraj na vsaki progi med tekače svetovnega razreda. Posamezni rezultati pa bi bili v večini držav, ki goje lahko atletiko, sami zase državni rekordi — in to prav le Nilsson se odlikuje po tem, da teče izredno enakomerno.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Slovenska kolesarska zveza. (Službeno.) Pozivajo se vsi kolesarski klubi s področja SKZ, da se po svojih delegatih udeležijo plenarne seje, ki bo v nedeljo, 8. t. m. ob 9 v Celju v kavarni »Evropa«. Ker se bo razpravljalo o prečih zadevah, tistih se Slov. koles. zveze, je nujno potrebna čim večja udeležba. — Odbor.

Smučarski klub Ljubljana priredi Miklavžev večer v soboto dne 7. decembra 1940 v dvorani restavracije Majcen na glavnem kolodvoru. Pričetek ob 20. Dodela se sprejemajo od 17 dalje proti malenkostni škodnini.

Smučarski klub Ljubljana. Damska sekcija ima danes v sredo sestanek po telovadbi ob 19.15 na Ljubljani.

Proslave zedinjenja po deželi

V Kranju

Proslava zedinjenja se je vršila v soboto, na predvečer 1. decembra, v Ljudskem domu. Priredilo jo je Prosvetno društvo. Dvorana je bila polno zasadena, udeležili so se je tudi okrajni načelnik dr. Vidic Janko, dekan in mestni župnik Matija Škerbec, mestni župan Cesenji Karel, podnačelnik Lojz Leon, predstojnik mestne policije Slander Josko, orožniški poročnik Petovič, predstojniki uradov in ostali predstavniki kranjske javnosti. Na sporedu so bile recitacije, deklamacije in pevske točke, ki jih je izvajal moški zbor in mešani zbor Prosvetnega društva pod vodstvom dirigenta Liparja. Slavnostni govor je imel predsednik Prosvetnega društva g. dr. Janko Kalan, ki je orisal zgodovinski potek našega zedinjenja. Lepo uspela proslava je bila zaključena s petjem državne himne. Na praznik zedinjenja je bilo ob pol 11 v larni cerkvi cerkveno opravilo s sv. mašo, ki jo je daroval dekan Škerbec Matija. Cerkvenega opravila so se udeležili vsi predstojniki uradov, župan z občinskim odborom in zastopniki organizacij z zastavami. Opazili smo med organizacijami FO in DK ter gasilcev tudi deputacijo Sokolov. Pred cerkvijo je bila razvrščena četa vojakov.

V Šmartnem ob Paki

V nedeljo 1. decembra so vsa katoliška društva v Šmartnem ob Paki prav lepo in dostojno skupno proslavila praznik zedinjenja. Po maši ob 11 dopoldne se je zbralo veliko ljudi v »Našem domu«, ki so z zanimanjem sledili posameznim lepim točkam proslave 22. obletnice sožitja treh bratskih narodov, Slovincem, Hrvatov in Srbov, v skupni državi — veliki Jugoslaviji.

V Konjicah

V Društvenem domu je prosvetno društvo priredilo na predvečer lepo proslavo narodnega praznika zedinjenja. Ob polni dvorani se je razvrstila akademije pri g. Toffu.

spored, poln domoljubnih čustev in izrazov vdanosti ter ljubezni do mladega kralja. Nastopili so člani fantovskega odseka in članice dekleškega krožka in njihov naraščaj. Izvajali so telesne vaje, ki so ponazarjale besedilo domoljubnih pesmi. Zlasti je napravila globok vtis z orkestrom spremljana vaja o treh dobah češke zemlje. Učinkovita sta bila nastop mešanega zbora in navduševalni govor. Proslave so se udeležili številni zastopniki raznih oblasti, med njimi g. okrajni načelnik in g. arhidiakon. V nedeljo je bila v nadzupnijski cerkvi slovesna služba božja z molitvami za kralja in domovino. Udeležili so se je zastopniki vseh državnih in samoupravnih uradov, veliko število rezervnih častnikov, odposlanec ZFO, ZDK, Sokola in gasilstva v uniformah ter veliko število župljanov. Ljudska in meščanska šola sta imeli svojo posebno službo božjo in šolske proslave.

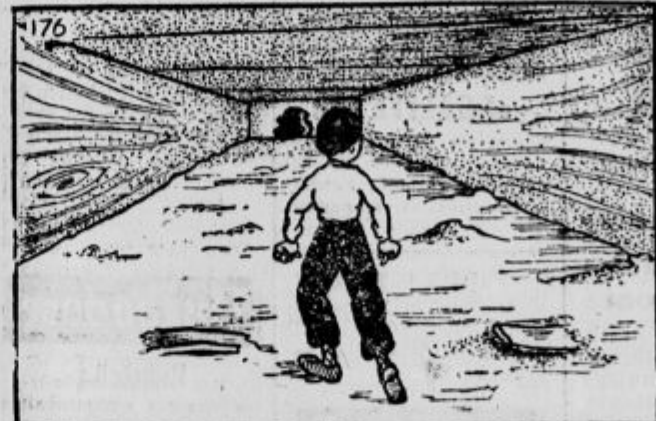
V Mežici

Na lep način smo izpolnili tudi v Mežici državljansko dolžnost in javno pokazali zvestobo domovini in kraljevskemu domu, prav po besedah našega voditelja, ki nas vedno vzbudja k ljubezni do velikega doma naše vladarske rodovine. Ob pol 9 je imel sv. mašo duh. svetnik in dekan Janez Komböck. Po sv. maši so bile molitve za kralja in domovino. Navzoči so bili oblastniki našega kraja, orožništvo, financa, pošta in drugi. Zlasti smo videli veliko število rezervnih častnikov. Meščansko šolo je zastopal gosp. ravnatelj J. Hergouth s polnoštevilnim učiteljskim zborom. Sv. maše so se udeležili učenci ljudske šole in tisti iz meščanske, ki stanujejo v Mežici. Proslava zedinjenja pa se je na meščanski šoli vršila že prejšnji dan. — Fantovski odsek je proslavil ta dan v društveni sobi. S praznikom zedinjenja je združil tudi spomin na izseljensko nedeljo. Na sporedu so imeli nekaj recitacij, govor in so zapeli nekaj pesmi. Popoldne so se udeležili slovesne akademije pri g. Toffu.

Otroški kotiček

Mihčeve čudovite dogodivščine

(175) Brez posebnega truda se je splazil skozi odprtino. »Če je tole res miša luknja, se pa ne bi bilo dobro srečati s kako mišo,« je mislil Mihče sam pri sebi.

(176) Znašel se je med tramovjem in zopet je moral iskati izhoda, da bi preiskal grad. Res je zelo samotno, toda če doseže svoj cilj, tudi rad kaj pretrpi.

CELJE

c Miklavž hiti z nakupovanjem. Če želiš, da ti prinese sliko brezjanske Marije, jo takoj naroči pri župnem uradu.

c Miklavževanje v Celju. Gledališka družina v Celju priredi Miklavžev večer v četrtek ob pol 6 zvečer v veliki dvorani Ljudske posojilnice. Darila se sprejemajo do 4 popoldne v četrtek v prosvetnem tajništvo, Cankarjeva 4. V Salezijanskem mladinskem domu v Gaberjih bo Miklavževanje za malčke ob 5 popoldne, za odrasle in ostalo mladino pa ob 8 zvečer. — V otroškem vrtcu pri šolskih sestrah bo Miklavževanje ob 10 dopoldne.

c Dekliški krožek ima drevo ob pol 8 v Domu svoj redni sestanek.

c Fantovski odsek Celje I. ima drevo ob 8 v Domu svoj redni sestanek.

c Družba sv. Mohorja v Celju je izdala ob priliki slavnostne seje, na kateri je g. ban dr. Marko Natlačen izročil vodstvu visoko odlikovanje z najvišjega mesta, kot izraz zahvale in priznanja za veliko narodno delo med slovenskim narodom, književni glasnik, ki obsega 80 strani. Glasnik priobčuje celoten potek slavnostne seje, pozdrav g. predsednika, slavnostni govor g. bana, besedo prevzvišenega g. protektorja, knezoškofa lavantinskega, dr. I. J. Tomaziča, govor J. Jurca in prav globok in lep članek o kulturnih dolžnostih za družnikov. Prav zanimivi so tudi članki dr. I. Grahenauerja o osemdesetletnici Družbe sv. Mohorja in ob stoletnici Lamberta Einspielerja, ter beseda o Mohorjevih knjigah, ki jo je napisal Ksaver Meško. P. Kovarčič je napisal kritiko S. Cankarjevega »Očenaša«, J. Solar pa o krasnem delu istega pisatelja »V planinah«. Anton Šlodnjak razpravlja nato o najnovejši knjigi Znanstvene Mohorjeve knjižnice, Pirjeveca dr. A.: Knjižnice in knjižničarsko delo. Mohorjeva družba bo izdala Izbrana pisma Sv. Hieronima, tako navaja Glasnik v posebnem članku. Književni glasnik je res bogat in poln globoke vsebine ter so v njem tudi slike s slavnostne akademije in vseh pomembnejših velikih mož Mohorjeve družbe.

c V celjski bolnišnici je umrl 61 letni Zdošek Mihael iz Pletonarij pri Dramljah. Naj v miru počiva!

c Nakaznice za petroleje se bodo dobile na mestnem poglavarstvu, socialno-politični oddelek, soba št. 30, v petek in soboto od 9 do 12. Samo upravičeni reflektanti naj prinesejo s seboj tudi delavske ali družinske knjižice v svrhu lažje ugotovitve. Pripominjamo, da je za Celje določeno samo okrog 1700 litrov petroleja, upravičencev pa je okrog 900. Količina petroleja je za Celje vsakekor premajhna.

c Zanimiva afera s tovornim avtomobilom. Tridesetletni Franc Kovarčič iz St. Petra pod Svetimi Gorami je kupil pred nedavnim od tvrde Fridau tovorni avtomobil za 74.000 din. Tvrdisi je ostal dolžan 8000 din. Ta tovorni avtomobil je prodal za 51.000 din avtoprevozniku Ogrizku Francu iz Petrovč, ki je avtomobil tudi odpeljal v Drešinj vas. Kovarčič je pred kratkim odšel z

nekim šoferjem v Drešinj vas in ponoči odpeljal prodani avtomobil v St. Peter. Orožniki so avto našli in ga vrnili lastnici — tvrdki Fridau, Kovarčič pa aretirali in izročili sodišču. Vso preiskavo je vodil celjski orožniški narednik Kurazija.

c 5000 din gotovine so ukradli neznani storilci iz zaklenjene sobe veleposelniku Luhnmu v Liscach pri Celju. Policija je uvedla preiskavo in je storilcu na sledu.

c Po čl. 3. zakona o zaščiti države je bil obsojen pred celjskim sodiščem na 6 mesecev stro-

Železniška nesreča v Blanci

Železniška proga od Zagreba do Zidanega mosta je enotirna, čeprav veže glavno progo, ki vodi skozi državo, z nekdanjo južno železnico, po kateri gre v današnjih časih glavni promet v sosedne države. Zaradi tega je enotirna proga silno obremenjena, saj zmagujejo celo postaje na dvotirni progi komaj ves promet, ki gre v današnjih časih skozi nje. Postajenačelniki na postajah med Zidanim mostom in Zagrebom so v vednih skrbih, kdaj se bo zgodila kaka nesreča zaradi preobremenitve proge in natrpanosti postaj. Zato hitre pri prometu kolikor morejo in skušajo čimprej odpravljati vlake, ki prav na tej progi še najraje delajo zamudo. Nekaj takega je grozilo tudi v torek zjutraj, ko je vozil lokalni tovorni vlak št. 666 iz Zagreba proti Blanci. Na tej postaji naj bi tovorni vlak počakal, da bi ga prehitel osebni vlak št. 616. Da bi tovorni vlak ne delal napotja osebnemu prometu, je bilo odločeno, naj se prestavi kretinica tako, da bo vlak zapeljal na drugi tir, medtem ko bi osebni vlak zapeljal na prvi tir. Ko je bila kretinica že prestavljena, so opazili, da se je utrgala žica, ki vodi do kretinice. Da ne bi vlak prezeval kretinice, so postavili kretinico nazaj v prvotno lego. To se je zgodilo na daljavo in ni bilo mogoče opaziti, da v tem trenutku tovorni vlak že vozi čez kretinico, ne da bi jo poškodoval. Tovorni vlak je bil že mimo, le zadnjih osem vagonov še ni šlo čez kretinico, ko se je kretinica premaknila nazaj v prvotno lego. Zaradi tega je zadnjih osem vagonov zapeljalo po drugem tiru. Morali so seveda iztiriti, pri čemer so razkopali progo in poškodovali kretinico. Na srečo večina vagonov ni bila naložena. Štirje prazni vagoni so se močno razbili, drugi štirje, med katerimi sta bila tudi dva nabiralna, pa manj. Zaradi nesreče

je bil seveda promet prekinjen. Človeških žrtev seveda ni bilo. Neprijetno je bilo tudi, da so se pri tem vagoni prevrnili in podrli nekaj telefonskih naprav, zaradi česar je bila začasno telefonska zveza med Ljubljano in Zagrebom prekinjena. Ker se je nesreča zgodila ob četrta in 7 so zadržali ekspresni vlak v Zagrebu in ga poslali čez Karlovec in po dolenski progi v Ljubljano. Brzovlaki in osebni vlaki pa so vozili v obeh smereh do Bance, tam pa so uredili promet s prestopanjem. Na kraj nesreče je odpotovala strokovna komisija ljubljanske železniškega ravnateljstva, ki vodi vsa popravljajna dela. Na postaji hitijo, kolikor morejo, da bi progo čimprej uredili za promet.

Nesreče na enotirni progi od Zagreba do Zidanega mosta so z naraščajočim prometom vedno bolj pogoste. Silno obremenjeno železniško osebje pri tem ne nosi prav nobene krivde, saj je vsakdo, ki je v službi na tej progi, že v normalnih razmerah vreden vsega pomilovanja zaradi naporega in odgovornega dela, ki gre slehernemu na živce. Preobremenjena proga velikanskega prometa, ki je sedaj, enostavno ne zmore več. Krivda leži v tem primeru brez dvoma na glavnem železniškem ravnateljstvu, ki se še po dvajsetih letih ni moglo odločiti, da bi glavno železniško progo v Jugoslaviji preuredilo v dvotirno. Tem bolj žalostno je to zaradi tega, ker je spodnji ustroj na progi od Zidanega mosta do Zagreba že popolnoma urejen in pripravljen za polaganje drugega tira. Povsod so nasipi razširjeni. Mostovi in prepusi prav tako. Treba bi bilo le položiti pragove in tračnice. Do tega bo prišlo seveda najbrž šele takrat, ko nas bo prisilila na to kaka večja nesreča, ker majhni opomini in moledovanja leto za letom najbrž ne zaležejo.

Napredovanje rezervnih častnikov

Za majorje so napredovali pri pehoti: Selim Ulčakar, Frančišek Kladič, Ignacij Kavec; pri topništvu: Vladimir Namorš; pri sanitetnih dr. Lujo Taler, dr. Viktor Marčič, dr. Juraj Kallay; z rangom od marca 1924 za kapetane II. klase pri pehoti: Hinko Šule, pri topništvu Mirko Fank, Hans Vilsek, Alfred Rižl, za poročnike pri pehoti: Maks Frelj, pri topništvu Egon Pretnar; z rangom z dne 6. septembra 1926 za kapetana II. klase pri pehoti: Vladimir Svetličič, Vinko Obalk, pri sanitetnih dr. Pavle Miller; z rangom od 17. decembra 1927 so napredovali za kapetana I. klase pri pehoti: Josip Mlač, dr. Hugo Bager, Rudolf Polak, Franc Sifer, Josip Halužan in Ivan Gračner, pri topništvu Josip Dolar, Josip-Dušan Uhl, Vilko Horvat, France Goršič; pri konjenici Ante Brašel, pri inženjeriji Milko Bomec, Viktor Turnšek, pri intendanturi Ivan Tominec, za kapetana II. klase lekarnarski poročnik Dragotin Vilfan, za poročnika pri pehoti Edvard Bader, Anton Šraj; z rangom z dne 28. junija 1928 so napredovali za poročnike pri pehoti Franc Baš, Franjo Petrovar, Anton Pristov, Srečko Vitori, Alojzij Stopar, Josip Sušteršič; z rangom z dne 15. avgusta 1929 za kapetana I. klase lekarnarski kapetan Ivan Tončič, za kapetana II. klase intendant Milan Dragaš in dr. Janko Kalan; z rangom z dne 21. aprila 1930 so napredovali za kapetana I. klase pri pehoti Jože Pirc, Rudolf Bitenc, pri topništvu Milan Spevak, pri inženjeriji Franc Redovnik, za nižja vojna uradnika III. klase ekonomske stroke Milan Kandare in Ciril Zebre; z rangom z dne 17. decembra 1930 je napredoval za kapetana I. klase Gustav Pfeifer, za poročnike pri pehoti Jožef Segula, Janez Juranič in Vladimir Štern; z rangom z dne 28. junija 1931 za kapetana I. klase pri pehoti: Mirko Prstec, Ivan Polidrgač, Ivan Peršuh, Marjan Purec, Stanko Osel, Franjo Podbregar, Josip Liben, pri topništvu: Viktor

Opalin, Albin Prezelj, Milan Poljak in pri sanitetnih dr. Dragotin Hočvar;

z rangom od 23. decembra 1931 so napredovali za poročnika pri pehoti: Ivan Premelj, Erik Eisel, Stanko Burja, Ivan Repuša, Emil Kostanjšek, Karlo Plavec, Stane Bizjak, Ludvik Grafenauer;

z rangom z dne 6. septembra 1932 so napredovali za kapetana I. klase pri pehoti: Miko Gabrček, Jože Lah, Filip Sever, za poročnika pri pehoti: Josip Unverdorben;

z rangom od 17. decembra 1932 na napredovali za poročnika pri pehoti: Anton Turk, Oskar Marčelj, France Bajlec, Avgust Klemente, Stanislav Smogovec, pri topništvu Robert Hiršter in Robert Vilcek, pri konjenici Franjo Urbavne, pri inženjeriji Jaroslav Cernigoj, v inženirsko-tehnični stroki Alojz Poljanšek, za poročnika fregate Ivo Krestelj;

z rangom z dne 17. decembra 1933 so napredovali za poročnike pri pehoti: Franc Batovec, Ivan Majksner, Albert Pintar, pri topništvu: Andrej Kolín, Anton Leskavar, pri inženjeriji: Ludvik Kremžar, Vladimir Lončar, Adolf Šoberl, Alojz Krule, Ivan Hauptfeld, Crtomir Vrščaj;

z rangom z dne 31. decembra 1934 so napredovali za poročnike pri pehoti Maks Sekirnik, Boris Sinigoj, Vincenc Škubic, Rudolf Senica, Milan Jaklič, Feliks Baraga, Venceslav Vinkler, Franc Uršič, Josip Uran, Filip Samec, Josip Gašper, Ivan Jagodič, pri topništvu Silvester Kopriva, Edvard Aleš, pri inženjeriji Anton Fajdiga, pri intendanturi Janko Prohinar, v tehnični stroki Božidar Smoljaka, Anton Strgaršek, v sanitetni: dr. Milan Baje, dr. Boris Malerič, dr. Ferdinand Fuks, dr. Ivan Copar, za nižjega vojnega uradnika III. klase v tehnični stroki Franjo Drobňjak;

z rangom od 31. decembra 1935 so napredovali za poročnike pri pehoti: Miha Butina, Vilko Brošnajder, Božidar Horvat, Ervin Stein, Ludvik Virnik, Slavko Strmole, Josip Šteler, Zvonimir Bakarčič, Stanislav Burja, Milan Šatori, Miroslav Korošek, Anton Zafret, Pavle Cesnak, Ivan Magdič, Marjan Zemljčič, Ivan Zaje, Janez Jurkovič, Milan Klemenčič, Viljem Žener, Josip Bajde, pri topništvu Ludvik Kuharič, pri inženjeriji Anton Malek, Stefan Sraka, Adalbert Pintar, Herman

Jare, Alojzij Prikočič, pri intendanturi Vladimir Svalba, v veterini: Ivan Zemljčič, Srečko Krebelj in Marcel Gorup, za rezervne vojne nižje uradnike III. stopnje ekonomske stroke Leon Korošek, Josip Ferencič, Vilko Osterman, Bogomir Bramel in Viktor Majer;

z rangom od 31. decembra 1936 so napredovali za poročnike pri pehoti: Ivan Krajeer, Jožef Krajec, Leo Delsinger, Radivoj Novak, Karlo Košenin, Josip Stern, Branko Zidarič, Josip Mohorčič, Adolf Kocuvan, Bogdan Domicelj, Emil Korbar, Vladimir Cebašek, Franc Bežjak, Boris Lukanček, Anton Birg, Ladislav Vojt, Viktor Trelec, Lreijan Celjak, pri topništvu: Franc Kastelic, Ljudevit Dinagel, Milan Gorišek, pri inženjeriji: Josip Dinagl, Dušan Avsee, Janez Ebenh, Evgen Cvikelj, pri sanitetni: dr. Milutin Bedjanič, dr. Bogomil Cividini, dr. Stanislav Černelc, za inženirsko-poročnika tehnične stroke pri mornarici Josip Jezeršek, za nižjega vojnega uradnika III. klase: Franc Iribernik, Leopold Košenina, za nižjega vojnega uradnika inženirske stroke Jožef Bizjak. (Dalje.)

Novo mesto

Miklavžev večer za malčke bo priredilo Prosvetno društvo v četrtek, 5. decembra ob 16. Darila se sprejemajo ta dan v sejni sobi Prosvetnega društva od 14 dalje. Vstopnine ni.

Spodnja Polskava-Pragersko

Izvrstno popravljene orgle so se na izseljensko nedeljo ob začetku adventa v prijetnih akordih kaj dobro oglasile in v sladki harmoniji spremljale številne glasove domačega mešanega pevskega zbora. Zahvalni pesmi in molitvi za mladega kralja in za razkropljene slovenske brate in sestre smo v prirčni prošnji želeli, naj bi Vsemogočni še nadalje milostno ohranil mir v naših domovih ter varoval našo slavno dinastijo, našo lepo Slovenijo in združeno Jugoslavijo. — Novemu orglarskemu mojstru, g. Konciliju, v Zalcu pri Celju, so župljani prav hvaležni za njegovo jako praktično in natančno delo. Zelo nizkemu računu dodamo najboljše nagrado v splošni zadovoljnosti in glasni pohvali, ki so jo nadarjenemu mojstru izrekle v glasbeni umetnosti odlično izvežbane in v javnosti znane osebe.

Nemško ogorčenje nad pisanjem „Neue Zürcher Zeitung“

Dopisnik ameriškega lista »Columbia Broadcasting« v Washingtonu je poročal svojemu listu iz Berlina med drugim tudi tole: Na današnji tiskovni konferenci v Berlinu so govorili o tiskovnem sporu s Švico, o ponovnem Lavalošem obisku, o razmerju med Nemčijo in Jugoslavijo ter o Bolgariji.

Največ pažnje so posvetili nenavadno ostremu članku, ki je izšel v listu »Frankfurter Zeitung« na naslov Švice. Članek je napisan nenavadno ostro in odklanja pisanje švicarskega tiska, zlasti »Neue Zürcher Zeitung«, ki je objavil članek svojega londonskega dopisnika v bombardiranju Coventryja. Dopisnik tega švicarskega lista je takoj po bombardiranju obiskal Coventry ter piše o njem: »Coventry je doživel najtežji napad črnega torka. Preko weekendu sem se napotil v mesto in se preprčal o strašnih posledicah tega bombardiranja. Medtem sem lahko spoznal, da nemški napad prav tako kakor v Londonu ni toliko osredotočen na vojaške cilje, tovarne in podobno, temveč je cilj tega bombardiranja strahovanje civilnega prebivalstva. V središču mesta, ki je deloma zravnano z zemljo, ni nobenih tovarn, ampak so tam samo zasebne hiše in trgovine. »Frankfurter Zeitung« navaja del tega članka iz imenovanega švicarskega lista in dodaja, da je sramota za tako imenovano nevtralnno državo, da dopušča dopisniku tako velikega lista črpati poročila iz angleških virov. Na koncu opominja Švico ter švicarski tisk in pravi, da Nemčija ne bo nikoli pozabila zadržanja te male države. Dočim se Nemčija bori za svoj obstoj, jo Švica napada. Švica bo videla, kakšen bo končni izid te modrosti!

Vatikanska kronika

Kolegij za propagando pripravlja v Vatikanu slovesno praznovanje 1600 letnice rojstva svetega Ambrozija iz Milana. Veliki milanski škof ni znan samo kot svetniški milanski cerkveni knez, temveč tudi kot organizator takratnega misijonstva. — V vsej tišini so konec prejšnjega tedna pokopali na Campo Santo teutonico blizu sv. Petra posmrtno ostanke v Florenci umrlega voditelja zveze nemških katoliških akademskih organizacij, msgr. Ksaverja Müncha, ki je živel v Italiji v pregnanstvu.

DVIG-nite

donosnost svojega podjetja
z uporabo

voznih dvigalic SBW

Zahtevajte te dvigalice,
ker so:

1. v celoti jeklene,
2. za polovico lažje od lesenih,
3. neomejeno trpežne.

Vozne dvigalice SBW
ima stalno na zalogi:

železnina
Fr. STUPICA

Ljubljana
Gospodstvska cesta 1

Stavbni material! Razstreljiva!
Ugodne cene! Točna postrežba!

Betonsko železo, trboveljski cement, pločevino vseh vrst, krovno lepenko, štorjo, železne peči in štedilnike, črpalke in cevi, vozne dvigalice SBW, okovje za okna in vrata itd. nudi po solidnih cenah

železnina Fr. STUPICA
v Ljubljani, Gosposvetska c. 1

Dobiva se v vseh strokovnih trgovinah.

List slovaškega ministra Macha proti Židom in duhovnikom

»Völkischer Beobachter« poroča iz Bratislave, da je pred kratkim izšel v listu »Gardista«, ki velja kot glasilo slovaškega notranjega ministra Macha, članek o židovskem vprašanju na Slovaškem. Ta slovaški narodnosocialistični list posebno ostro nastopa proti »belim Židom«, to je proti tistim arijcem, ki sodelujejo z Židi, in poudarja, da bi bilo treba take ljudi najstrožje kaznovati. Nadalje se obrača članek proti duhovščini, ki je prej v liberalni dobi politično živahno delovala, sedaj, ko so Slovaki dobili svobodo, pa je popolnoma dezorientirana in brez iniciative. »Predvsem je dolžnost duhovščine,« tako se končuje ta članek, »ki je zbudila s svojim nekdanjim delom veliko pozornost na vsej Slovaški pri vseh starih avtonomistih, da sodeluje pri ostvarjanju slovaških idealov. Ti ideali se sicer lahko dosežejo tudi brez duhovščine, toda potem gorje tej duhovščini.« Kakor je znano, je prej slovaška duhovščina vneto sodelovala pri Hlinkovem avtonomističnem gibanju. V novi Slovaški so prevladali predvsem tisti politiki, ki so bili za popolno naslonitev na Nemčijo. Tako ima notranji minister Macha tudi mogočne zaščitnike v Veliki Nemčiji.

Vprašanje vojnih ujetnikov

Scapini, delegat francoske vlade pri francosko-nemški komisiji za premirje, je bil te dni v Berlinu, da bi pri nemški vladi posredoval, naj bi se čim prej uredilo vprašanje vojnih ujetnikov. Svoji vladi je sporočil v Vichy, da je dosegel za francoske ujetnike velike olajšave. Za tiste ujetnike, ki imajo 4 ali več mladotnih otrok, so predvideni posebni dopusti. Vsakemu ujetniku bo dovoljeno, pisati domov mesečno dvojne pisem in dve posebni poštni karti. Za zdravstveno službo med francoskimi ujetniki se lahko javi tudi nekaj francoskih vojaških zdravnikov. Ujetnike bodo po možnosti zaposlili z ozirom na njihov prejšnji poklic v civilu. Težko ranjene in hudo bolne bodo po možnosti pustili takoj domov.

Umrla nam je po kratki bolezni naša nepozabna mama, sestra, teta, svakinja in tašča, gospa

Antonija Žnidaršič

Pogreb blage pokojnice bo v sredo, dne 4. decembra 1940, ob pol 4 pop. z Zal, iz kapele sv. Petra, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, Maribor, Zalna, Logatec, Semič, Toplice, Dol. Sušice, Dobropolje, dne 3. decembra 1940.

Franc Žnidaršič, polit. prav. sekretar kr. ban. uprave, sin Alojzija, snaha in ostalo sorodstvo

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; tenitovanjki oglaš 3 din. Dobelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu, pri oglaših reklamirane službe se računajo enokotonska, 3 mm visoka črna tiskana vrstica po 1 din. Za plačane odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Gospodinja in otroška vzgojiteljica dosedaj pri francoskem atašeju v Beogradu, ki pa je odpotoval, išče namestitve pri boljši družini. Ponudbe upravi »Slovenca«.

Žagar

poročen, z 11 letno prakso, išče zaposlitve na žagi z 2 listoma, pri solidnem podjetju, kjer bi imel zraven tudi stanovanje. Nastop 1. januarja. Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Mariljiv 1339«.

Službodobne

Pomočnika večšega v izdelovanju irhovine, takoj sprejme Alojz Mali, strojarna — Radovljica.

Jacquardna tkalnica

išče specialnega

žakardnega mojstra

Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stalna služba« št. 18454.

Več mizar. pomočnikov dobrih, za lepa dela — sprejemem. Pavel Okorn, mizar, Skofja Loka.

Krojaškega pomočnika za velike kose, dobro izvežbanega, sprejemem takoj. Delo stalno. Dušan, Komenskega 18.

Prodamo

»KREKO« perilo najlepše darilo!

Miklavž kupuje srajce za gospode, deške srajce, damsko perilo — še vedno po izredno nizkih cenah pri

»KREKO« Tavčarjeva 2, Tyrševa 21

Cvetje in jajca vedno v zalogi pri Baloh, Kolodvorska št. 18, dvorišče, telefon 39-66.

Jabolka obrana, zimska, mošanci (gambovec), bobovec, tefelin ter razne druge trpežne dobre zimске vrste po 5.50 din naprej razpošilja Henrik Cehner trg., Libelče, Koroško.

Trgoval!

Dokler je še prilika se založite s celimi orehi in medom

Dobite v Medarni Ljubljana, Židovska ul. 6.

Darujte praktično!

Najlepše darilo za vsako roko, je »Jugopotent« navilno pero. Dobavlja tudi na obroke »Jugopotent«, Ljubljana, Dvorčakova 8.

Peč, mizni štedilnik, gasperček, ugodno prodamo. Metalia, Gosposvetska cesta 16.

Otroški avto bicikelj, tricikelj in sanki, dobro ohranjeno — ugodno prodaja »Metalia«, Gosposvetska cesta 16.

Denar

Knjižice Kmetke posojilnice ljubljanske in Prve hrvatske štedionice potrebujemo še nekaj proti takojšnjemu gotovini. Ponudite takoj: Rudolf Zora, Ljubljana, Gledališka ulica 12.

Kupimo

Električni lasostrižnik rabljen, kupim. Glavno, da motorček deluje, rezila ne potrebujem. Puklovec Stanko, Celje, Kapucinska ulica.

STROJ

STROJNO PODJETJE ING. BORŠTNAR Ljubljana, IV. JERNEJA ŠT. 18 IZDELUJE

VODNE TURBINE ZAGE, MLINE, TRANSMISIJE, DVIGALA ITD.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke!

Ivan Legat Ljubljana, Prešernova 44 Maribor, Vetrinjska 80

[Pohišstvo]

Gramofon in spalnico iz mehkega lesa, prodam. Andlovic, Galusova nabrežje št. 27.

Prodajam sobno kredenco, veliko omaro, majhno omaro z ogledalom in nekaj porcelanaste posode. Adele Kobe, Sv. Petra cesta 20 I. nadstropje.

Glasba

»Miniaturne« klavirske harmonike, Lucciola, Midget-Grand, Rialto, Petite in Lido.

Oglejte si jih! Alfonz Breznik Ljubljana Aleksandrova cesta 7.

Naznanilo!

Dospeli se edinstveni amplifonično in erodina-mično dovršeni naj-novejši modeli 1940/41:

»Miniaturne« klavirske harmonike, Lucciola, Midget-Grand, Rialto, Petite in Lido.

Oglejte si jih!

Alfonz Breznik Ljubljana Aleksandrova cesta 7.

Do 8. decembra lahko še naročite »Slovenčev koledar«

Drava je prava

zavarovalnica malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

za Miklavža Vašim otrokom zavarovalno polico DRAVE

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Antoniji Bitenc roj. Peterca

Njeno telo izročimo črni zemlji v sredo, 4. decembra 1940 ob 3 popoldne iz hiše žalovanja, Vodmatska ulica št. 19. Njen duh pa bo plaval dalje med nami. Nenadomestljivo nam zlato mamó priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 3. decembra 1940

Rodbine: Bitenc, Juh, Železnik

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Antoniji Bitenc roj. Peterca

Njeno telo izročimo črni zemlji v sredo, 4. decembra 1940 ob 3 popoldne iz hiše žalovanja, Vodmatska ulica št. 19. Njen duh pa bo plaval dalje med nami. Nenadomestljivo nam zlato mamó priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 3. decembra 1940

Rodbine: Bitenc, Juh, Železnik

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Antoniji Bitenc roj. Peterca

Njeno telo izročimo črni zemlji v sredo, 4. decembra 1940 ob 3 popoldne iz hiše žalovanja, Vodmatska ulica št. 19. Njen duh pa bo plaval dalje med nami. Nenadomestljivo nam zlato mamó priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 3. decembra 1940

Rodbine: Bitenc, Juh, Železnik

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Antoniji Bitenc roj. Peterca

Njeno telo izročimo črni zemlji v sredo, 4. decembra 1940 ob 3 popoldne iz hiše žalovanja, Vodmatska ulica št. 19. Njen duh pa bo plaval dalje med nami. Nenadomestljivo nam zlato mamó priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 3. decembra 1940

Rodbine: Bitenc, Juh, Železnik

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Antoniji Bitenc roj. Peterca

Njeno telo izročimo črni zemlji v sredo, 4. decembra 1940 ob 3 popoldne iz hiše žalovanja, Vodmatska ulica št. 19. Njen duh pa bo plaval dalje med nami. Nenadomestljivo nam zlato mamó priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 3. decembra 1940

Rodbine: Bitenc, Juh, Železnik

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Antoniji Bitenc roj. Peterca

Njeno telo izročimo črni zemlji v sredo, 4. decembra 1940 ob 3 popoldne iz hiše žalovanja, Vodmatska ulica št. 19. Njen duh pa bo plaval dalje med nami. Nenadomestljivo nam zlato mamó priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Junghans
URE
2 ZNAMKO ZVEZDE
so že 80 let svetovno znane

Dobijo se v vseh boljših trgovinah s urami.

Do 8. decembra lahko še naročite »Slovenčev koledar«

Maribor, Sodna ulica 1 — v lastni palači

za Miklavža Vašim otrokom zavarovalno polico DRAVE

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Antoniji Bitenc roj. Peterca

Njeno telo izročimo črni zemlji v sredo, 4. decembra 1940 ob 3 popoldne iz hiše žalovanja, Vodmatska ulica št. 19. Njen duh pa bo plaval dalje med nami. Nenadomestljivo nam zlato mamó priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 3. decembra 1940

Rodbine: Bitenc, Juh, Železnik

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Antoniji Bitenc roj. Peterca

Njeno telo izročimo črni zemlji v sredo, 4. decembra 1940 ob 3 popoldne iz hiše žalovanja, Vodmatska ulica št. 19. Njen duh pa bo plaval dalje med nami. Nenadomestljivo nam zlato mamó priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 3. decembra 1940

Rodbine: Bitenc, Juh, Železnik

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Antoniji Bitenc roj. Peterca

Njeno telo izročimo črni zemlji v sredo, 4. decembra 1940 ob 3 popoldne iz hiše žalovanja, Vodmatska ulica št. 19. Njen duh pa bo plaval dalje med nami. Nenadomestljivo nam zlato mamó priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 3. decembra 1940

Rodbine: Bitenc, Juh, Železnik

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Antoniji Bitenc roj. Peterca

Njeno telo izročimo črni zemlji v sredo, 4. decembra 1940 ob 3 popoldne iz hiše žalovanja, Vodmatska ulica št. 19. Njen duh pa bo plaval dalje med nami. Nenadomestljivo nam zlato mamó priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 3. decembra 1940

Rodbine: Bitenc, Juh, Železnik

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Antoniji Bitenc roj. Peterca

Njeno telo izročimo črni zemlji v sredo, 4. decembra 1940 ob 3 popoldne iz hiše žalovanja, Vodmatska ulica št. 19. Njen duh pa bo plaval dalje med nami. Nenadomestljivo nam zlato mamó priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 3. decembra 1940

Rodbine: Bitenc, Juh, Železnik

Neizprosna in neizogibna božja Poslanka je po kratki in mučni bolezni za vedno zatisnila blage oči naši ljubeči in ljubljani mami, stari mami, babici in tašči, gospe

Alphonse Daudet: 108

Jakec

Prevedel Fišer Frane

Sin jo je nežno božal in počasi se je potolažila, samo vzdihovala je še kot otrok po hudem joku.

Videl boš, kako lepo bova živela. Toliko nežnosti, toliko skrbi ti dolgujem. Potrudila se bom, Jakec, ne boj se. Ko bi ti vedel, kako svobodno se počutim, kako lažje diham. Glej, ta sobica je tako majhna, tako pušča, pravcati brolg in vendar se v njej počutim kot v paradižu. Njena površna sodba o stanovanju, ki se je našima dvema prijateljskima zdelo tako imenitno, je Jakca nekoliko zaskrbelo. Toda ni imel časa, da bi se ustavil pri teh mislih. Čez pol ure mora oditi v tovarno in toliko stvari mora sedaj urediti. Najprej je poiskal Belizarja, ki je potrpežljivo stopical po hooniku in bi bil stopical tudi do večera, ne da bi le enkrat potrkal na vrata, da bi videl, če je pogovora že konec.

»Veš kaj se je zgodilo, Belizar? Matji bo živela pri meni. Kako naj sedaj uredimo stanovanje?«

Belizar je pomislil in vztrepetal: »Nič več ne bom mogel biti prijatelj. In njegova poroka je spet odložena.« Toda svojega razočaranja ni pokazal; mislil je samo na to, kako bi svojega prijatelja rešil iz zadrege. Ker je bilo njuno stanovanje najlepše, kar jih je bilo v tistem hodniku, sta domenila, da ga bosta obdržala Jakec in njegova mati, krošnjar pa bo svoje čepice in svoje klobuke imel pri gospe Webrovi, zase pa bo poiskal sobico nekje v hiši. »Oh, to ni nič posebnega,« je dejal revež in poskusil pokazati zadovoljen obraz.

Vstopila sta. Jakec je svojega prijatelja Belizarja predstavil materi in ta se je sedaj prav dobro spomnil lepe gospe z Jelšovja; ta prvi večer selitve se je krošnjar popolnoma dal na razpolago Idi de Barancy, kajti Charlotte zdaj ni bilo več. Treba si je bilo izposoditi posteljo, dva stola in toaletno mizico. Jakec je segel v predal, kamor je spravljali svoje prihranke, vzletel tri ali štiri zlatnike in jih dal materi.

»Tukaj imaš, mama! Če ti kuhanje ne vesele, se bo že gospa Webrova, ko se bo vrnila, pobrigala za kosilo.«

»Ne, nikakor ne. To bo sedaj moja skrb. Gospod Belizar naj mi pove, kaj kupujete živila. Gospodinjala ti bom, prav nič ti nečem biti v napoto. Videl boš, kako dobro kosilo ti bom pripravila. Ko se boš vrnil, bo vse v redu.«

Odložila je svojo ruto, zavihala rokave in se vrgla na delo. Jakec je bil navdušen, ko je videl, kako je odločno, ko objel iz vsega srca in odšel na delo vesel kot še nikdar prej. S kakšnim pogumom je delal tega dne, misleč na dolžnosti, ki si jih je bil naložil tega dne. Odkar je mislil na ženitev, ga je večkrat zaskrbel položaj njegove matere. Misel na njo, mu je grenila veselje in upe. Kako daleč jo bo ta človek še ponižal? Večkrat ga je bilo sram, da bi ta ženska, ki jo zaničujejo vsi, razen njegove sina, postala Cecilijina tašča. Od sedaj naprej bo vse drugače. Ido je dobil nazaj, obdal jo bo z najnežnejšo, najpazljivejšo ljubeznijo, tako da bo postala vrečna nje, ki jo bo nekega dne imenovala »moja hčerkica«. Jakcu se je zdelo, da je ta dogodek zblizl tudi Cecilijo in njega in je bil tako vesel, da je težko tovarniško delo opravljal z navdušenostjo, da so njegovi tovariši to opazili.

»Poglej no, Aristu, danes si pa videti zadovoljen!« Ti menda dobro kaže s tisto tvojo znanko?«

»Primojdun! Seveda,« je dejal Jakec in se smejal.

Ves dan se je samo smejal. Ko pa se je po delu vračal po ulici Oberkamp, se je nekoliko bal. Ali bo še našel v svoji sobi njo, ki ga je tako nepričakovano obiskala. Vedel je dobro, kako hitro Idine muhe dobe peruti; vedel je, kako krotko in odpušljivo se je Ida vedno pokazala napram tiranu, ki jo je držal vkleknjeno in bal se je, da je že ni skušnjava premagala in da si je spet nadela verige še preden jih je raztrgala. Zato je hodil kolikor mogoče hitro. Ko pa je prišel na hoonik, se ni več bal. V splošnem vrvežu delavske hiše je glasno odmeval svezh glas in gostolek kot lišček, ki so ga zaprli v novo kletko. Jakec je dobro poznal ta glas.

Ko je vstopil v svoj brolg, je presenečeno obstal. Bila je bila od vrha do tal očistena, večja in popolnoma spremenjena. Belizarjevega tovara ni bilo več, v njej sta stala lepa postelja in toaletna mizica, ki si jo je Ida sposodila. Povsod so bile vaze z velikimi šopki, kupljenimi na malih ročnih vozčkih z ulice, miza je bila pogrnjena z belim protom, na njej je bila posoda s pašteto in dve buteljki vina.

»No, kaj praviš?« je zaklicala in odprtil rok stekla k njemu.

Objel jo je.

»Odično!«

»Ne veš, kako hitro sem vse to pripravila. Povedati moram, da mi je Bel precej pomagal.« Prav uslužen dečko je.

»Kdo pa? Belizar?«

»No, seveda, moj Bel in gospa Webrova tu!«

»No, no! Vidim, da ste že veliki prijatelji.« Tudi mislim tako! Tako sta prijazna, tako uslužna! Povabila sem ju na kosilo.«

»Hudič!... Kaj pa ta posoda?«

»Vidiš, nekaj sem kupila, nekaj so mi jo posodili sosed. Levindrejevi so tudi zelo prijazni ljudje.«

Jakec je presenečeno pogledal, ker ni poznal svojih ustrežljivih sosedov.

»To še ni vse, Jakec moj... poglej pašteto. Kupila sem jo na trgu de la Bourse v trgovini, ki jo dobro poznam in kjer je dokaj cenejša kot drugje. Seveda je to zelo daleč. Nazaj grede sem bila tako izmučena, da sem morala najeti kočijo.«

Je bila pač taka! Najela je kočijo za dva franka, da si je prihranila petnajst soujev. Sicer se je pa videlo, da dobro pozna boljše trgovine. Kruhki so bili kupljeni v dunajski pekarni, kava in pecivo v Palais-Royal.

Jakec je začudeno poslušal. Ona je to zapazila in ga prostodušno vprašala:

»Mogoče sem nekoliko preveč potrošila, kajne?«

»Ne, nikakor...«

»Da da. Vidim po tvojem obrazu. Toda, kaj hočeš? Toliko stvari ti manjka; in povrh se tako snidenje ne dogodi vsak dan. No, boš že videl, da bom postala bolj previdna...«

LJUBLJANA

8. decembra - praznik katoliškega dijaštva

Tudi letos bo slovensko dijaštvo v vseh mestih naše domovine slovesno praznovalo praznik Brezmadežne.

V Ljubljani se bomo zbrali vsi katoliški dijak zjutraj ob pol 7 v stolnici pri obhajilni mizi, dijakinje pa v uršulinski cerkvi.

Ob 11 dopoldne pa bo zunanje praznovanje v veliki dvorani Uniona, ki ga pripravlja Slovenska dijaška zveza.

8. december je praznik vsega katoliškega dijaštva, vseh katoliških dijaških organizacij, zato so bodo vse pridružile kongregacijam. Prijazno vabimo naše starešine, da se nam ta dan pridružijo. Naj nas vse Prebelažna v veliki ljubezni združi!

Bog — narod — država.

Slov. dijaška zveza.

Miklavžev semenj zmrzuje

Od nedelje sem je Kongresni trg zopet oživel. Vsakoletni Miklavžev semenj se je začel v znamenju živčavanja in mraza. Ta mraz je letos dovolj mladina. Ki si ogleduje razstavljene dobrote, stiska roke v žepih, saj je mraz kar pošteno pritiskal. Drugi mraz, ki je pa še huje pritiskal, še bolj škoduje mladini. Je to draginja, ki se je lepo pokazala na vseh listkih, s katerimi so označene cene. Stare priljubljene dobrote, ki imajo na Miklavževem semnju prednost pred vsem drugim, imajo napisane take številke, da človeka res kar mraz spreletava. Kdor jih gleda, vidi da so se te dobrote še več kakor enkrat podražile. Ni to niti nič čudnega, saj so to večinoma dobrote, ki jih uživamo iz tujine. Fige so po 16 do 20 din za kg. Rožiči po 14—16 din, male pomaranče, ki so bile lani ob tem času po 75 par, ali kvečjemu po dinarju, so pa letos po 2 din. Dateljev, ki so od nekaj veljali kot največja slaščica, pa sploh ni. Vzporedno s sladkarijami in južnim sadjem, so se podražile tudi igrače in praktična darila, med katerimi je na Miklavževem semnju še največ pletenin. Nekoliko izjeme pri draginji so napravile le cene za palice in korobače. So sicer tudi dražje, vendar razlika ni tako huda. Tudi letos dobite palico, ovito s pisanimi trakovi za 50 par, če je večja za dinar. Korobači pa so po dva dinarja. Proti koncu sejma bodo cene za te lastne domače izdelke najbrž še nekoliko popustile, tako da ne bo velike razlike proti lanskoletu. Še nekaj je značilno za letošnji Miklavžev semenj: kljub mrazu gledalec ne manjka, ne velikih, ne malih. Kupec, ki bi pa kupil kaj več, je presneto malo.

Na praznik Brezmadežne 8. decembra

za 400 letni jubilej Družbe Jezusove, ustanoviteljice Marijine kongregacije dijak in akademiki kongregantist v frančiškanski dvorani ob 8. zvečer igra

„Prva legija“

dramo iz življenja Jezuitov Vstopnice se dobe v trgovini A. Štiligoj, Frančiškanska ulica.

1 Mesečna rekoletacija ljubljanskih gg. duhovnikov bo v Domu duhovnih vaj na prvi petek 6. decembra. Začetek točno ob 5 popoldne Zbirališče v hišni kapelici. Vsi ljubljanski gg. duhovniki vljudo vabljeni. — Vodstvo.

1 9. prosvetni večer, ki bo v petek 6. decembra, bo z umetniškega stališča zelo zanimiv. Ta večer bo vseuč. prof. dr. Fr. Stele predstavil slovenske Marije, to je najlepše slike, ki nam predstavljajo Mater božjo, ki so jih naslikali slovenski umetniki. Predavanje ne bo samo z umetniškega stališča zanimivo, temveč tudi koristno. Skoraj je ni družine, ki ne bi imela v svojem stanovanju Marijine podobe. Te podoobe so največkrat delo tujih umetnikov, razne kopije tujih narodov. Potrebno je, da se tudi tukaj podpira predvsem domačo umetnost. Zaradi tega bo to predavanje v korist elehmi družini, da si pri tem svobodno izbira to ali ono slovensko Marijo. Zato vabimo že sedaj celo občinstvo na ta prosvetni večer. Predprodaja vstopnic pri Prosvetni zvezi in v trgovini Štiligoj.

1 Proslava 140-letnice Prešernovega rojstva na srednjih šolah. Ob 140-letnici Prešernovega rojstva so se spomnili tega velikega moža tudi dijaki. Dne 5. decembra so bile določene na vseh gimnazijah proslave, ki so jih pripravili dijaki sami in se tako najlepše spomnili tvorca našega pesniškega jezika. Viden poklon temu velikemu duhu pa so napravili dijaki ljubljanske klasične gimnazije, ki so 3. decembra okrog pol dne prvi položili lep venec pred Prešernov spomenik in tako dokazali, da žive v tesnem stiku z duhom našega največjega pesnika.

1 Rokavice, nogavice, Karničnik, Nebotičnik. I V dramskem gledališču bo v četrtek 5. t. m. predstava Golieve mladinske igre »SNEGULČICA«. Predstavo bo obiskal tudi sv. Miklavž z vsem svojim številnim in lepim spremstvom. Z naslovom obdarovanja, natančno opremljena darila sprejema vratar v Drami ves dan v sredo in do četrta opolone. Sv. Miklavž letos posameznih otrok ne bo nagovarjal. V »SNEGULČICI« bo igrala naslovno vlogo Lj. Varjavec, princa Tiran, zlobno mačeho Mira Danilova, lovca — Presetnik, Friceta in Fraveta Sever in Potokar, dvornega maršala — Lipah. Igro je zrežiral Ciril Debevec. Nakup vstopnic v predprodaji pri operni blagajni, okoličani in podočelani pa si jih lahko rezervirajo telefonično (46-11) ali pisмено istotam.

1 Miklavževa in božična darila za gospode, dame in otroke boste najbolje in praktično izbrali za vsako ceno pri Goritcar, Sv. Petra cesta.

1 Društvo slušateljev Glasbene akademije. Dne 26. novembra je bil razpustni občni zbor Društva ljubljanskih konservatoristov. Obenem je bil tudi ustanovni občni zbor Društva slušateljev Glasbene akademije, na katerem je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Cvetko Ciril, tajnik Suhadolc Jelka, blagajnik Zakrajšek Majda, gospodar Bankart J. J. J., odbornika Kutin Dana in Zapletal Anton; nadzorni odbor: Hubad Samo, Logar Edita, Ramovš Primož.

1 Miklavž hiti z nakupovanjem. Če želiš, da ti prinese sliko brezjanske Marije, jo takoj naroči pri župnem uradu.

1 Za ukradene gobe — 1 leto strogega zapora. Za svoj čas smo poročali o drznih tatvinah suhih gob iz skladišča trvdke I. Sever & Co. na Gosposvetski cesti. Mali kazenski senat je včeraj obravnaval te tatvine. Tvrđki je bilo od julija do oktobra letos vedno ponoči odnešenih v vrečah 1.451 kg suhih gob v vrednosti 52.479 din. Te tatvine je izvrševal neki mladenič, ki je bil svoj čas nameščen pri trvdki in je star komaj

18 let. Gobe je prodajal po nekem posredovalcu drugi trvdki z deželnimi pridelki, 1 vrečo ukradenih gob pa celo trvdki Sever sami. Prejemal je po 30 do 32 din za kg, pri mavrohih pa celo 75 din za kg. Posredovalcu pri prodajah je pravil, da dobiva gobe od svoje tete na Dolenjskem. Njemu je dajal po par metuljev nagrade. Ta sploh ni slutil, da so gobe ukradene. Tvrđka Sever je dobila nekaj vreč suhih gob nazaj in znaša celotna škoda še okoli 30.500 din. Fant je priznal tatvine. Denar je zapravil za deklinami, prišel je v slabo družbo, ki ga je pokvarila. Nakupil pa si je najrazličnejše stvari. Nekemu dekletu je celo naročil najelegančajšo obleko in se ž njo odpeljal v Maribor, kjer je popival. Pred sodniki malega senata je tatvine odkrito priznal. Fant K. je bil obsojen na 12 mesecev strogega zapora. Kazen je sprejel.

1 Pri zaprtju, motnji v prebavi — vzemite zjutraj na prazni želodec en kozarec naravne »FRANZ-JOSEF« grenčice.

1 Vlomi v Ljubljani. Predvčeršnjim ponoči je bilo iz izložbenega okna v veži hiše ukradeno trgovcu Olupu več konfekcijskega blaga. Tat si je prijel eno sukneno moško križasto obleko, moški zelenkast površnik in moder otroški mornariški plašč ter napravil 1300 din šode. — Pred nekaj dnevi je bilo ponoči vloženo v gostilno Kavčič Mihaela na Celovski cesti 180. Vlomilec je odnesel iz gostilničarske sobe 9 namiznih prtov, nekaj vilic in nožev ter žlic, nabral si je cigarete in odnesel končno še temen moški suknjč, modro volneno jopico in par rjavih čevljev. Vsega skupaj je napravil škodo nad 2300 din.

1 Preprečen požar. Ob tri četrt na eno ponoči so bili včeraj obveščeni gasilci naj pridejo v Zgornjo Šiško v gostilno »Dalmacija«, ker je začelo goriti v podstrešni sobi. Ob razgreti dimniški cevi se je namreč vnel lesen tram. Ko so gasilci prihiteli na pomoč, so zaradi dima morali prodrati do ognja z maskami in dihalnimi aparati. Ogenj so hitro udušili, ker so pa že itak slabotna tla bila še prepoljena z vodo in močno obtežena, se je vdrl pod. Pri tem je eden od gasilcev, ki je kopal zid ob steni, padel v pritličje. Pri padcu se je potolkel in so ga morali reševalci odpeljati v bolnišnico. Posebne škode požar ni napravil. — Vrlemu gasilcu pa želimo čimprejšnjega ozdravljenja.

Miklavževi večeri

Mamice, očetje, pripeljite svoje male otroke v četrtek 5. decembra, ob 4 popoldne, v dvorano društvenega doma, kjer jim pripravljajo ženski odsek Prosvetnega društva prelepo presenečenje. Sveti Miklavž, bogato obložen z darili, ljubezljivo vabi svoje ljubljence.

Jegličevci! Miklavževanje bomo imeli v petek 6. decembra v dvorani Rokodelskega doma ob 20. Vstopnice ni. Vabljeni le člani.

Grzinevo opereto »Miklavž prihaja« priredi Mladinski dom Kodeljevo 5. decembra ob 8 zvečer v dvorani banovinskega vzgojevališča na Selu. — Spremlja vojaški orkester. — Vstopnice v predprodaji. — Darovi za občinstvo se sprejemajo v zavodovi vratariji na Selu.

Za Miklavžev večer dne 5. t. m. ob 7 zvečer v frančiškanski dvorani so še vstopnice na razpolago v pisarni »Pax et bonum« Frančiškanska pazaža, in sicer od 12—4 din navzdol. Ker je čisti dobiček namenjen za božično ubožnih družin, sodelujeta iz prijaznosti virtuoz na kitari gosp. Stanko Prek in poznani šalijevce g. dr. Morello. Na sporedu je angelski nagovor, Luciferjeva uvertura (kitara solo), Mefistov kuplet, slovesen prihod Miklavža in obdaritev. Miklavž bo obdaroval otroke po vrstnem redu, kakor bodo prihajali darovi, katere se lahko odda v pisarni »Pax et bonum« (telefon 43-63).

Prosvetno društvo Bežigrad. V našem glasilu »Mj Bežigrad« je bilo pomotoma objavljeno, da ne bo sv. Miklavž obiskal domov. Ker pa bo obiskoval pridne otroke, vas prosimo, da se čim prej priglasite v župnišču.

Sentjakobčani! Jutri nas obišče v farni dvorani sv. Miklavž, in sicer ob 4, pol 7 in pol 9 zvečer. Pridite in pripeljite svoje otroke, bo zelo zanimivo!

Sv. Miklavž v Rokodelskem domu. Jutri bo prišel sv. Miklavž v Rokodelski dom dvakrat: ob 5 za otroke, ob 8 za odrasle. Po obojem Miklavževem prihodu bo na odr pred zanimiv spored. Kdor želi po sv. Miklavžu obdariti otroke ali odrasle, naj pošlje darove danes od 3—8 ali jutri od 2 naprej v Rokodelski dom, Komenskega ul. 12.

Slovenske Konjice

Tukajšnja davkarijo je zapustil davčni uradnik Peter Vesel in odšel na novo službeno mesto v Maribor. Z njim izgublja davkarija, na kateri je prebil nad pet let, natančnega, dobrega in vestnega delavca. S svojim obsežnim strokovnim znanjem in spešnostjo pri delu je znal vedno prebroditi težave, ki jih nudi vsak poklic, zlasti pa še davkarski. Na davkarijo ljudje pač neradi prihajajo. Toda Vesel je znal pri obveščanju z ljudmi nastopiti z uglašenostjo, kar ga je splošno priljubilo. Pogrešali ga bodo zlasti tovariši, saj je bil s svojo ribniško šegavostjo (in domača celo vseučiliško izobrazbo) povsod dobrodošel.

Ptuj

Sv. Miklavž bo delil darove dijakom v Dijaškem domu 5. decembra ob 19. Darila od 13 do 18 v I. nadstr. Prostovoljni prispevki za Dijaško kuhinjo.

Sollum, izhodišče za italijanski napad na Egipt.

Maribor

Slika „Dviganje križa“ v stolnici

Maribor, 3. decembra.

Obiskovalci mariborske stolnice imajo sedaj priložnost občudovati lepo umetnino, o kateri poprej dolga desetletja nihče ni vedel, da je tako lepa in pomembna. Je to velika slika »Dviganje križa«, ki jo je restavriral akademski slikar Franjo Golob ter je pri tem poslu odkril na njej razne zakrite zanimivosti. O tem smo svoječasno že poročali. Slika je sedaj spet obešena na steni stolnice in sicer so jo premestili na severno steno poleg kora, kjer pada na njo veliko svetlobe, tako da se vse podrobnosti prav lepo vidi.

O tej sliki župnijske kronike ničesar ne vedo. Tudi ni nikjer zabeleženo, kako je prišla v stolnico in kaj se je vse z njo zgodilo. Sedaj po končani restavraciji se ve samo to, da jo je pred več desetletji preslikal in popolnoma izpremenil neznani slikar. Sliki ni nihče posvečal posebne pozornosti in šele sedaj, ko se celotna stolnica obnavlja, je bilo sklenjeno, da se slika očisti in opere, ker je bila že tako zatemnela, da so se figure jedva razločile. Restavrator g. Golob je dobil naročilo, da to delo izvrši in ga je rešil s vsem svojim strokovnim znanjem. Pri čiščenju slike je odkril, da je delo preslikano in da se skrivajo pod vrhno barvo lepe in številne figure. G. stolni župnik Umek se je zelo zavzemal, da bi restavrator sliko v celoti preslikal in restavriral ter je potem to delo trajalo dva meseca. Rezultat pa je naslednji:

Restavrator je ugotovil, da je bila slika najprej prelakirana, potem pa še preslikana. Verjetno, da so se odločili za preslikanje zato, ker je bila že močno poškodovana, tako da se je videla ponekod že podlaga. Mojster, ki je sliko restavriral, pa ni pokazal posebne slikarske kulture ta takšno umetnino. Zato jo je čisto po svojem okusu preuredil ter je izvršil ta posel na precej barbarski način. Tako je nekatere figure kar obrnil, glave jim je izpremenil ter jih obračal navzdol, povrhu pa je kar 5 figur — med njimi prelepo skupino Marije kar prekril s sivkasto-rjavim tonom, verjetno, ker je mislil s tem poudariti tembolj pogled na skupino okrog križa. Preslikal je tudi nebo s skoraj črno barvo ter napravil v sredini blede luno. Restavrator g. Golob je sedaj vso to navlako spet odstranil, pa se je pod vrhno barvo prikazala izredna umetnina, ki vzbuja občudovanje vseh poznavalcev. Na sliki se pozna vpliv Rubensa, je pa vendar samostojno delo močne individualnosti ter izvira iz italijanske baročne šole. Najbrže je prišla ta slika v stolnico iz kakšnega samostana na Štajerskem ali pa jo je podaril cerkvi kak plemič, kakor pa že rečeno, ni to nikjer v kroniki zabeleženo.

m En kilometer je plaval v mrzli Dravi. Pri meljskem brodu se je poginjal včeraj dopoldne v

valove mrzle Drave 32-letni trgovski pomočnik R. Hošič. V vodi pa so ga mračne misli očividno minile, ker je začel plavati. Drava ga je nosila po sredini toka, med plavanjem pa je na ves glas klical na pomoč. Njegove klice so slišali cuniarji, ki so za Hutterjevo tovarno izkopavali iz kupov navoženih smeti svoje blago. Cuniarji so obvestili železničarja Jožefa Potočnika, ki je znan kot jako izveščan čolnar. Podal se je takoj s svojim čolnom na Dravo ter je veslal za plavcem, katerega je dohitel šele čisto na koncu Melja, pred otokom ter ga skoraj nezvestnega in vsega premrzlega potegnul v svoj čoln. Spravil ga je do brega, ker so ga že čakali ter ga zapeljali v bolnišnico. Hošič je preplaval v mrzli Dravi nad en kilometer in to v zimski obleki, kar je vsekakor dober rezultat.

m Miklavž hiti z nakupovanjem. Če želiš, da ti prinese sliko brezjanske Marije, jo takoj naroči pri župnem uradu.

m Miklavžev večer prirede za mlade in stare Mariborčane mariborske katoliške organizacije v četrtek, 5. decembra ob pol osmih zvečer v dvorani na Aleksandrovi cesti 6. Darila oddajte istotam, v pisarno Prosvetne zveze v I. nadstropju, borsko bolnišnico so pripeljali iz Središča ob Dravi 56-letnega posestnika Ivana Borka. Sedel je v sobi pri peči, njegov sin pa je cepil treske. Treščica je odletela ter se zapčila Borku v levo oko, ki se je izlilo. — Pri lesni industriji »Drava« v Melju se je razletel brusni kamen ter je kosček priletel v levo oko 29-letnemu delavcu Lovinšku.

Trbovlje

Velik uradni ogled za regulacijo Trboveljsčice in ureditev hudourniških pritokov je razpisala banska uprava za 5. in 6. decembra v Trbovljah. Dne 5. decembra bo ogled zgornjega dela Trboveljsčice in hudourniških pritokov, v petek, dne 6. decembra pa ogled od cerkve doli do postaje. Ze do sedaj je banovina vsako leto po nekaj obrežja uredila, vendar je bilo to malo v primeri z vso dolžino potoka, ki vsako leto ob nalivih povzroča ogromno škodo, na prošnjo krajevnega odbora JRZ je sedaj banovina razpisala ogled za ureditev celotnega toka, obenem pa stavila predlog, da se iz novega milijardnega investicijskega posojila dá ti in pol milijona za regulacijo Trboveljsčice in pritokov. Pozdravljamo to akcijo banovine, ki bo v veliko gospodarsko korist kraju in bo obenem nudila dosti zasluga delavcem.

Pasji kontumac je ukinjen od okrajnega načelstva za Trbovlje in sosedne občine. Precej psov je odpeljal konjač, ker se njih lastniki niso ozirali na stroga določila o pasjem kontumacu.

Miklavž se oglasi tudi letos v Društvenem domu v četrtek ob 6 zvečer. Naročila sprejema v prodajalni Društvenega konzuma.

Najnovejša poročila

Izjava v bolgarskem sobranju

Sofija, 3. dec. m. V svojem današnjem velikem govoru je bolgarski zunanji minister Popov o odnosih med Jugoslavijo in Bolgarijo povedal tole:

»Glede Jugoslavije z naše strani storimo vse, da bi se lahko naši odnosi poglobili, da bi se razvijali v okviru in duhu pakta o večnem prijateljstvu, ki nas veže. Vprašanje naših odnosov je pregloboko, da bi moglo biti zasnovano na slučajnostih. Istočasno lahko z zadovoljstvom poudarimo, da smo že prišli do več praktičnih rezultatov v zvezi s § 2. protokola, ki je bil objavljen na Bledu 10. junija 1939. Dokaz za to je poštna konvencija in delovanje posameznih gospodarskih zbornic ter drugih ustanov, ki so okrepile interese gospodarskih krogov nasproti vzajemnemu trgovinskemu prometu. Kot rezultat te delavnosti lahko ugotovimo z zadovoljstvom, da je bil v desetih mesecih letos naš promet z Jugoslavijo mnogo večji kakor vsa pretekla leta. Medtem ko je za vse leto 1938 promet znašal 35 milijonov levov, v letu 1939 39 milijonov levov, je že v prvih desetih mesecih letos ta promet dosegel 180 milijonov levov. Ti praktični rezultati so posebne važnosti danes v razmerah, v katerih se

nahaja mednarodna trgovina. Na drugi strani nam to tudi dokazuje, da ne stojimo na enem mestu, temveč da stopamo naprej v mejah naših možnosti. V upanju, da se bodo te zveze še nadalje krepile, smo prepričani, da bodo poleg naporov obeh vlad tudi doprinesle k zblizanju obeh bratskih narodov.

Te besede zunanjega ministra je sobranje sprejelo z velikim odobravanjem.

Svoja izvajanja je zunanji minister Popov zaključil: »Sredstva bolgarske zunanje politike so sredstva miru. Toda če poudarjamo miroljubnost bolgarske zunanje politike, ne smemo pozabiti, da se vojna nadaljuje in da grmenje topov odmeva povsod in ustvarja občutek negotovosti in strahu. To nam narekuje, da moramo biti modri in previdni ter da istočasno zasledujemo razvoj dogodkov. Ne smemo se uspravati in misliti pri tem, da vodimo politiko, ki popolnoma odgovarja našim željam po miru, da se lahko izognemo vsem rizikom. Dogodki niso odvisni samo od nas. Čeprav smo se trdno odločili, da ohranimo mir, moramo biti pripravljene, da lahko počakamo vsako nevarnost, ki bi lahko pretela naši domovini.

planini Ostrovici so grške čete močno ovirale italijanske kolone pri njihovih premikih. Na desnem krilu severno od Pogradca so boji še zmeraj zelo ostri.

Po naredbi generalnega guvernerja v Solunu so začeli odpirati javne kuhinje za prehrano siromašnega prebivalstva. Danes so odprli tri kuhinje, jutri pa jih bodo še devet. Vsak dan razdelijo kuhinje 40.000 porcij. Hrano bo prejemal en član za vso družino. Pozneje bodo ustanovili kuhinje tudi v solunski okolici. — Glede zavzetja Pogradca pišejo grški listi, da Italijani z veliko večjo silo branijo Pogradec, kakor so branili Korčo, in da imajo tudi mnogo boljše položaje kakor pri Korči.

Skozi Djevdjelijo je potovalo 82 nemških potnikov, ki se vračajo iz Grčije v Nemčijo. Iz Ohrida poročajo, da obe strani zbirata svoje čete za nadaljnje boje. Italijani so se utrdili na Mokri gori ter dominirajo nad obalo albanškega dela Ohridskega jezera in nad okolico Pogradca. Grki se nahajajo na obronkih Suhe gore v bližini naše meje pri samostanu Sv. Nauma. Ker se je vreme zjasnilo, pričakujejo večje boje.

Drobne novice

Newyork, 3. dec. b. Poučeni krogi trdijo, da je Anglija na Bližnjem vzhodu zbrala močno armado, ki jo sestavljajo predvsem kanadske čete in vsi znaki kažejo, da tudi Anglija pripravlja ofenzivo proti armadi maršala Grazianija v Libiji.

Bukarešta, 3. dec. m. TCP. V delavnicah bukreštanske tovarne vagonov je po polnoči izbruhnil požar. Ogenj so šele davi pogasili. Oblasti so uvedle najstrožjo preiskavo, da ugotovijo vzrok požara.

Carigrad, 3. decembra, m. TCP. Tukaj krožijo govorice, da bo Otomanska banka v kratkem prenesla svoj sedež iz Carigrada v Ankeru.

Carigrad, 3. decembra, m. TCP. Za predsednika vojaškega sodišča v Carigradu je bil postavljen topniški polkovnik Rošid.

KULTURNI OBZORNIK

Nekaj novih mladinskih knjig

6. Milko Bambič: »Fizolčki«

Najstarejša slovenska otroška revija Vrtec izdaja sedaj že eno leto po zgledu drugih mladinskih založb tudi letno po štiri knjige Vrtece knjižnice, v kateri se uveljavljajo spisi, primerni za ljudsko šolsko mladino. Sedaj za Miklavža je izšel 6. zvezek pod naslovom Fizolčki, ki ga je slikami opremil in tudi tekst napisal slikar Milko Bambič. Je to storija, primerna in prirejena za najmlajše, za prve razrede ljudskih šol: na vsaki strani je po ena slička, pod njo pa kratak tekst, postavljen z večjimi, mastnimi črkami. Snov pa je taka: pet bratcev fizolčkov vrže neka žena skozi okno, tri poje takoj kura, ostala dva pa začara ogledal Jaka, da oživita, dobita majhna noska in noge, ter se zatečeta k učenki Minki v puščico za peresa, ta pa z njima v šolo. Tam doživljata razne dogodivščine, pomagata Minki pri učenju, nalogah itd., končno, ko se oče ponesreči in živita z materjo v bedi, jima odkrijejo zaklad, za kar jima je hvaležna ter ju obleče v lepe obleke. Na nekem svojem sprehodu dobita svojega tretjega bratca, ki je prišel iz kurjega telesa, toda brez nosa, ki pove, da so druga dva vrgli tja na gnoj. Vsi trije gredo obiskat svoja pokojna brata, ki pa ta čas že raste v vsej bohotnosti iz zemlje, da bosta rodila nove fizolčke. To pa jim je tako všeč, da se takoj zavedo svojega poklica ter se vsi trije zarijejo v zemljo, da bodo tudi oni pogladi iz nje in rodili nov sad iz naročja zemlje. Pripovedka bo med najmlajšimi gotovo sprejeta z največjim veseljem. Pri slikah pa se nam ne zdi prav, da so »fizolčki« tako malo podobni — fizolčkom.

7. Mirko Kunčič: Triglavske pravljice

Prvi zvezek Kunčičevih Triglavskih pravljic, ki so izhajale v otroškem kotičku »Slovenca«, so sedaj predelane izšle pri Učiteljski tiskarni na nič kaj lepem papirju, toda s slikami Maksima Gasparija. Spadajo pa v tisto vrsto mladinskih in otroških spisov, kakor Pirnatova Kresna noč na Kukovi gori. Tam Gorjanci — tukaj Dovški kot, podtriglavski pokrajina ter planšarsko življenje. V bistvu je tu ista snov, kakor jo je Kunčič s takim uspehom obdelal v mladinski igri Triglavski rož: prav za prav je Triglavski rož že dramatisirana po tej pravljici, kajti Dovški zmag je izšel prej v »Slovenca«. V slogu, ki se je Kunčiču nad vse posrečil, opisuje tudi folkloro triglavskega pravljničnega sveta, pa tako neprisiljeno in v taki notranji zvezi, da bo otrok zasledoval razvoj zgodbe, obenem pa se seznanil s pravili in realnim svetom tega kraja. Začenja z markantno postavbo puščavnika Sabljico, ki nauči Gregca pastirke sukat meč. Ta pa gre s stricem Rodarjem na planino. Tam mu drobi pravljničnega blaga na pretek (o Babjem zobu, oz. Zmajevem zobu, o Blaševi jami itd.). Neprisiljeno smo pričre slovenskega planšarskega življenja, večerov na planini, pridelovanja sira, pastirjenja itd. Vse dogajanje je zapleteno v povestice in navade, ki dajejo povesti pravo barvo. Priče smo tudi napada na medveda, poslušamo prerokovanje berača Kosabrina. Spre-

ljamo Gregca, kako išče zmaja v Blaševi jami, pa ga zvabi tja in se ne vrne. Grede ga iskati — mati, ko pride iz doline — planšarji in vojskaki. Greec pride iz jame, toda hrabri vojaki in planšarji s Sabljico pa ujamejo razbojnika Grogo Prenka in neko baburo, ki predstavlja zmaja iz Blaševe jame. Odpeljejo ju biriči in oblast je zadovoljna, da ju je ujela. Na planini pa je še naprej lepo.

To je zgodba tega Dovškega zmaja, ki jo Kunčič tako krepko in hudomušno zna pripovedovati ter jo tako bogato obdati z realnim planšarskim življenjem, pa tudi z narodopisjem. Grotesknost je glavna odlika te povestice ter bo gotovo prijala mladini, zlasti še, ker jo je z mnogimi podobami opremil Maksim Gaspari.

8. Andersenove pravljice

V založbi Sila je izšlo sedem svetovno znanih Andersenovih pravljic v prevodu M. K. ter opremi in s slikami Henrika Smrekarja. Tu je realistično, na dickensovski način predstavljenih dvanajst mesecev (Dvanajst se jih je pripeljalo s pošto), dalje pa še pripovedke o hudobnem knezu, o deklici z žveplenkami, o Miklavžu in Miklavžu, o črnilniku in peresu, o zarotencih in o deklici, ki je stopila na hleb. Znano je, da so Andersenove pravljice napisane mojstrsko ter jih bodo radi brali mladi kakor stari, kajti spadajo med klasično mladinsko čtivo, ki je tudi pri nas že nekajkrat našlo hvaležni odmev in različne prevode. Ta izdaja je vredna pozornosti zaradi Smrekarjeve opreme celotne knjižice, ki nosi značaj secesionističnega ilustriranja knjižnih del, pa se lepo prilaga tej knjižici. Inicialke so bogato okrašene, kakor tudi tekst, vinjete in sličice, posebnost pa je 8 prilog na lepšem umetniškem papirju v avtotipiji ter z barvnim podtiskom. Smrekar je tudi to pot izvršil zanimivo delo.

Henrik Smrekar:
Ilustracija k Andersenovim pravljicam.

Kakor smo izvedeli, je naklada te knjižice precej omejena. Opozarjamo pa, da bo po tej ljudski izdaji izšla posebej še bibliotična izdaja v 300 izvodih, z lastnorodnim podpisom H. Smrekarja ter numerirana. Veljala pa bo ta izdaja samo 50 din, toda ne bo se dobila v knjigarnah, temveč samo pri slikarju Smrekarju, Ljubljana 7, Aleševčeva 38.

Jirakova razstava

V »Salonu Kos« je te dni razstavljena manjša zbirka oljnatih podob prof. K. Jiraka. Posvečena je zvečinoma naši pokrajini, deloma figuralni kompoziciji ter mestni reduti. Le redkokdaj vidimo kakega umetnika z zelenec Štajerske v Ljubljani in prav bi bilo, ko bi skupina umetnikov, ki si je izbrala za središče Maribor, pripravila večjo kolektivno razstavo tudi pri nas, tako da bi nazorneje mogli spoznati njihovo umetnostno stremeljenje, njihove uspehe, zlasti pa da bi se podrobneje seznanili z zemljo, ki je v naši umetnosti še dokaj neizrabljena in neznana.

Podobe K. Jiraka nazorno kažejo, kako se slikar bori za čim popolnejši umetnostni obraz. Več stremiljenj hkrati ga zaposluje. Najprej se skuša čim adekvatneje približati krajini, od katere se tudi na teh slikah mestoma oddaljuje po neki apriorni barvni skali. To je ostalina iz časov ekspresionističnega umetnostnega gledanja in danes se čuti kot šibka stran v organizaciji barvnih odnosov posameznih kompozicij. Vendar na mnogih mestih prodre novo barvno pojmovanje, ki se čvrsto nasloni na realnost, ter združeno z dokaj veliko slikarsko rutino doseže ugoden estetski učinek. V tem smislu je uspešna št. 1., kjer je tudi motiv sam onemogočil pestrejšo barvno skalo, v kateri se le predr razboboti miselnih, subjektivnih element. Stremeljenje za združitvijo krajinske prvne s figurarno skupino je ugodno rešeno le tam, kjer je druga prvi podrejena. Kjer pa je prenesena teža slike na figuro, tam nastane — literatura. Oblikovanje figure je premalo utemeljeno v risbi, prav tako je nedograjena kompozicija, kar je za ravnotežje prvin v sliki pač nujno potrebno. Tudi sicer se zdi, da so motivi le vrste prej utemeljeni po hipnem časovnem zanimanju, kakor pa po trajnem, resnično umetnostnem hotenju umetnikovem. V tej smeri je K. Jirak pokazal šele začetek, dočim mu v čisti krajini ne gre odrekati uspeha. Dr. S. Mikuž.

Gorenjski slavček v Operi

V soboto zvečer je operno gledališče proslavilo dan združenja s predstavo Antona Foersterja »Gorenjskim slavčkom«. Pred predstavo je orkester zaigral državno himno.

Predstava sama je bila v celoti slaba: zaradi nenadne spremembe vremena so odpovedali celo pevec, ki niso zaradi duševnega suhega ozračja razvili svoje običajne kvalitete. V glavnem sta bila najboljša orkester in moški zbor. Režija tega dela ni posrežena zlasti v skupinskih scenah, ko množica ne ve, na kak način naj pride na oder: gledalec ima vtis (po načinu nastopa in igre), da pride in je tam, ker je pač tako zapisano (da zapojejo in gredo) in to kljub prizadevanju posameznikov, ki očitno čutijo, da je treba nekaj storiti in razgibati. Zadnja scena boče povezati oder z občinstvom, kar pa učinkuje bolj operetno; kajti oder pomeni svoj realen svet, ki mora biti vase zaključen, da resnično zaživi in prepriča, tako pa razbije. Celoten potek je okoren in včasih igralsko neutemeljen: pri tem mislim na karakterizacijo dveh gorenjskih tipov, ki jih nikjer še nismo videli: igra g. Sancina in Zupana je padla mestoma že na več kot operetno stopnjo, kakršna pač ni v slogu s celotnim delom. Mešani zbor je rešil svojo nalogo; sopran pa so bili to pot občutno nehomogeni. Izmed solistov so bili najboljši g. Lupaš, Dolničar in g. Španova ter Ribičeva, dasi tudi zadnja ni bila v svoji običajni formi. Nemogoč pa je pevske g. Anžlovar, ki je v negotovi intonaciji in z občutno

vibriranim tonom ter po neskladni, sunkoviti interpretaciji najbolj motil celoten potek. Kvaliteta te predstave je bila v kričnem nasprotju z višino drugih letošnjih izvedb. Očitno je bilo delo postavljeno ta večer na oder zaradi domačega avtorja. sil.

Podelitev nagrad

za najboljšo novelo, potopis in fotografsko reportažo pri »Obiskih«.

12. številka ilustriranega mesečnika »Obisk« prinaša izid nagradnega natečaja za najboljšo literarno in fotografsko prispevke. Revija je poleti razpisala tri nagrade po 700 din in tri po 500 din za najboljši prispevke z omenjenih treh področij. Uspeh razpisa je bil po odzivu presenečljiv, kakor tega pri nas ne pomnimo. Uredništvo je dobilo nič manj kakor 63 novel, 16 potopisov in 15 fotografskih reportaž od najrazličnejših avtorjev z vseh strani Slovenije.

Razsodišče, v katerem sta bila urednika revije M. Javornik in L. Klakočar ter dr. T. Debeljak in J. Hafner, je prisodilo prvo nagrado (700 din) za najboljšo novelo »Poroka v skednjcu«, pisec France Kunstelj; drugo nagrado (500 din) noveli »Na previsu«, pisec Tine Duh.

Prvo nagrado (700 din) za najboljši potopis je dobil Rado Bednařik za »Noč na Adriji«, drugo nagrado (500 din) Maks Jeza za potopis »Na Koprivni«.

Prvo nagrado (700 din) za najboljšo fotografsko reportažo je dobil Slavko Smolej za »Preobrazbo svilnega preleca«, drugo nagrado (500 din) Vladimir Koman za »Žetev na Dolenskem«.

Nagradjeni avtorji lahko dvignejo nagrade osebno v uredništvo revije, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna, III., ali pa naj sporoče uredništvu natančne naslove. Nagradjeni prispevki bodo objavljeni v prvih dveh številkah novega letnika »Obisk«.

»Cerkveni Glasbenik« 1940, št. 11-12, je izšel v novembru s sledečo vsebino: Sinodalne določbe o petju in glasbi pri službi božji; Pregled slovenske cerkvene glasbe: Delo Gregorja Riharja (dr. Anton Dolinar); Organizisti pri ljubljanski stolnici (Viktor Steska); Glasba pri ljubljanskih jezuitih od 1597—1686 (Viktor Steska); Fran Gerbič 1840 do 1917 (Stanko Premrl); Anton Trost, prvi rektor Glasbene akademije v Ljubljani (dr. Radoslav Hrovatin); Od kod in od kdaj imamo prispev »Marija k tebi uboge reve« (dr. Alojzij Nastran); Nove orgle v Cerkli na Gorenjskem (dr. France Kimovec); Iz odbora Cecilijanskega društva v Ljubljani (Jože Jamnik); Organizatorske zadeve; Koncertna poročila (St. Premrl); Dopisi: Iz Šmartna ob Paki (Franc Klančnik). V oglasniku za cerkevno in svetno glasbo so objavljene in ocenjene nove skladbe Premra, dr. Kimovca, dr. Sokola, Mava, Tomca, Jobsta, Canjage, Razne vesti. Darovi za »Cerkveni Glasbenik«. — Glasbena priloga prinaša štiri Josip Sterbenčeva Darovanja za adventne nedelje. — »Cerkveni Glasbenik« je s to številko dovršil svoj 63. letnik. List s prilogo stane letno 40 din, za diake 25 din, za inozemstvo 60 din. Uredništvo je v Zarnikovi ulici 12, uprava v Semenški ulici 2-II.

Popravek. V poročilu o koncertu Ljubljanske filharmonije so se vrinile napake, ki spreminjajo smisel: v 22. vr. drugega odstavka se glasi »efektov« namesto »afektov«, v 2. vr. II. kol. določeno, v 4. vr.

Velika italijanska skakalnica v Cortini d'Ampezzo se pripravlja na velike smučarske prireditve, ki bodo med 1. in 10. februarjem prihodnjega leta. Že 11 držav je obljubilo, da bodo poslale na te zimskošportne prireditve svoje najboljšje športnike. Na sliki je skakalnica, na kateri so mogoči skoki tudi nad 80 metrov.

ŠPORT

Sklenjeno je bilo vsakoletno tekmovanje Nemčije, Madžarske in Jugoslavije v namiznem tenisu

Po veliki zmagi Hrvaške, ki je v namiznem tenisu s 5:2 zmagala v Zagrebu nad Nemčijo in s 5:1 nad Madžarsko, tedaj nad dvema najmočnejšima narodoma v namiznem tenisu v Evropi — je bil v Zagrebu sklenjen med nemško, madžarsko in našo tableteniško zvezo dogovor, da bo začeti s letom 1941 v Zagrebu izmenično stalno pokalno tekmovanje, na katero bodo vse tri zveze povabile še ostale srednjeevropske zveze, med njimi češkomoravsko, slovaško in romunsko.

Pred preosnovo posameznih mednarodnih športnih zvez

Najbolj pereča tema v mednarodnem športnem tisku je dandanašnje vprašanje organizacije mednarodnega športa. Poklicani in nepoklicani so se izjavili, kako bi bilo po njihovem mnenju treba reorganizirati mednarodni šport.

Nekateri zamejski listi tudi že kar poimenujejo navajajo forumu, v katerih bi bilo treba izvesti spremembe. Po njihovem pesanju bi bile v prvi vrsti sledeče zveze: F.I.G. (mednarodna telovadna zveza), F.I.F.A. (mednarodna nogometna zveza), F.I.S. (mednarodna smučarska zveza) in U.C.I. (mednarodna kolesarska zveza).

Dandanašnji je že gotovo, da bo v resnici prišlo do spremembe v nekaterih mednarodnih športnih ustanovah. To reorganizacijo bodo verjetno močno pospešila politična vretja, ne da pa se zanikajo, da se je že dalj časa tudi tako čutilo v nekaterih športnih panogah potreba po nekaterih spremembah že pred začetkom sedanje vojne. Veliko vprašanje je seveda še, kakšne bodo posamezne mednarodne zveze potem, ko bodo izvedene reorganizacije, najvažnejše pa je seveda, da bodo pri njihovi obnovi čim boljše in čim pravičnejše zagotovljene objektivne odločitve o športnih zahtevah posameznih evropskih športnih narodov brez razlike. V vsakem mednarodnem športnem forumu bo treba zagotoviti enkrat za vselej izključitev slednje pristranskosti.

Športno vodstvo v Romuniji in Italiji

V dveh sosednjih državah, v Italiji in v Romuniji, je zadnje čase prišlo do sprememb v športnem vodstvu.

Romuni imajo svojega športnega vodjo v osebnosti, ki se zove Manole Stroiici. Vodja romunskih športnikov je bil tudi sam aktiven športnik. Odlikoval se je zlasti kot izborni strelec ter je bil dve leti celo balkanski strelski prvak.

Dosedanji vodja italijanskega športa, Rino Parenti, je prevzel vodstvo »Opera Dopolarova«, na njegovo mesto pa je prišel Raffaello Manganiello. Kakor poroča italijansko časopisje, je bil novi predsednik italijanskega olimpijskega odbora rojen leta 1900 v Arianu lpinu v pokrajini Arvellino. Svojo mladost je preživel v Firenzi. Leta 1920. se je vpisal v faziščne napadalne oddelke, sodeloval je pri pohodu na Rim ter se posebno odlikoval v elitni formaciji »Disperata«.

Manganiello je bil politični tajnik študentovske avantgarde in v Firenzi so mu bile zaupane važne naloge. Potem je bil Manganiello član narodnega direktorija za italijanske otoke v Egejskem morju. Po pisanju italijanskega časopisja je navdušen za šport.

Madžari so v rokoborbi premagali Hrvate s 5:2

V dvorani zagrebske Delavske zbornice je bil predvčerajšnjim zvečer mednarodni dvoboj madžarskih in hrvaških rokoborcev. Madžari so zmago popolnoma zaslužili. Tekme so bile pod vodstvom italijanskega sodnika Centija. Izidi so bili naslednji: Bantam kategorija: 1. Benče (Madžarska), ki je s tušem premagal Hrvata Staroveškega.

Peresnohlaška kategorija: Toth (Madžarska) je po točkah moral kloniti Hrvatu Moguljaku. Lahka kategorija: Ferencz (Madžarska) : Mrkus (Hrvaška) 1:0. Madžar je zmagal s tušem. Welter-kategorija: V lepi borbi je moral Madžar Kintzei kloniti Hrvatu De Luki po točkah.

Srednja kategorija: Szovary je s tušem premagal Halažo.

Polteška kategorija: Kovacs (Madžarska) : Metzner (Hrvaška) 1:0; tuš.

Težka kategorija: Bobis (Madžarska) je prepričevalno premagal Hrvata Begaša s tušem. Sodek je bil izredno nepristranski.

nolranjega dogajanja Mařenke, v 10. vr. razšlenjeno (delo), v 29. vr. štirih (stavkih), v predzadnjem odstavku v 6. vr. partiture; zadnji stavek se nadaljuje: ... da dvigne našo instrumentalno reprodukcijo. Manjše napake so čitatelji že itak sami popravili.

Madžari so odlični rokoborci, ki spadajo v najvišji evropski razred. Hrvatje se bodo morali še precej učiti, preden se bodo lahko tudi v tej športni panogi mednarodno uveljavili.

Vesti iz smučarskega sveta

V Cortini d'Ampezzo je bila pred nekaj dnevi pod predsedstvom prefekta Balluna seja pripravljalega odbora za svetovno smučarsko prvenstvo, ki bo izvedeno v Cortini d'Ampezzo v dneh od 1. do 10. februarja 1941.

Opolnomočeni zastopnik italijanskega olimpijskega odbora (C. O. N. I.) za svetovno prvenstvo je imel obežen in podroben tehnični referat o že opravljenih delih, kakor tudi o tistih delih, ki jih bo še treba izvesti in so trenutno v teku. Največje zanimanje je vzbudilo poročilo o smučski skakalnici v Zuelu, ki je skoraj že izgotovljena. Na prvenstvene telme v Cortini d'Ampezzo se je dolejš prijavilo že enajst narodov, pričakovati pa je še novih prijav.

S tem prvenstvom v zvezi pa je pred dnevi napadel praški športni tisk mednarodno smučsko zvezo (F. I. S.), ki je prava organizatorica tega prvenstvenega tekmovanja. Praški listi trdijo, da mednarodna smučarska zveza že dolgo ne kaže več nobenih pravih znakov življenja, pa bi prav zdaj, ko smo na pragu nove zimskošportne sezone, morala biti najaktivnejša. Dalje pravijo ti časopisi, da je mednarodna smučarska zveza prav za prav ustanova, ki je naperjena proti smučarskem športu, namesto da bi z vsemi silami delala za pospeševanje in napredek smučarstva. Čehi očitajo tej vrhovni smučski organizaciji njeno izjavo proti smučanju v programu olimpijskih zimskošportnih tekem ter končujejo svoje napade z besedami: »Na to ne smemo pozabiti, ko se bodo sešali polklicani predstavniki vseh smučarskih držav, da bodo na novih podlogah zgradili sodobno smučsko organizacijo!«.

letočeno pa švicarski športni časopisi o isti ustanovi pišejo z dokajšnjim optimizmom ter upajo, da se bodo verjetno že kmalu razbistrieli nekateri deloma precej nejasni odnosi v mednarodni smučski zvezi. Po teh vesteh se je prvi podpredsednik F. I. S. e, švedski polkovnik C. G. Hamilton vrnil v Oesterund ter izjavil predstavnikom tiska, da je v oadotnosti doedanjega predsednika majorja Oestergaarda začasno prevzel poše Mednarodne smučske zveze. Finska in italijanska smučarska zveza sta mu že izrazili svoje zaupanje. Začeti vodja mednarodne smučske zveze namerava najprej zbrati vse potrebne podatke od posameznih narodnih zvez, da bi potem lahko sestavil listo smučskih terminov za posamezne mednarodne smučske prireditve in popis mednarodnih sodnikov za skoke. Nadalje bo pripravil v sklad nekaterih stvari, ki so v zvezi v svetovnem smučarskem prvenstvu v Cortini d'Ampezzo, z mednarodnim zimskošportnim tednom v Garmisch-Partenkirchenu ter s smučarskimi tekmovanji v Lahtiju (Finska) in Holmenkollenu (Norveška). Nato je C. G. Hamilton izjavil, da ni treba računati s eklicanjem smučarskega kongresa v Cortini d'Ampezzo, kjer bo povsem videzu samo seja upravnega odbora F. I. S. e. Polkovnik Hamilton namerava obdržati vodstvo Mednarodne smučske zveze dokler se ne bodo uredile splošne razmere. Mednarodni smučski kongres pa bo odločil o nadaljnji usodi F. I. S. e.

Najboljši švedski tekač na srednje in dolge proge

Zlepa ni tako vsestranskega tekača kakor je šved Lasse Nilsson. Nilsson je letos pretekel naslednje proge in dosegel na njih sledeče odlične rezultate:

na 800 m	1,56,4
na 1500 m	3,54,4
na 2000 m	5,20,6
na 3000 m	8,19,6
na 5000 m	14,26,6
na 10.000 m	30,47,8

Kakor vidimo, so njegovi rezultati taki, da ga uvrščajo skoraj na vsaki progi med tekače svetovnega razreda. Posamezni rezultati pa bi bili v večini držav, ki goje lahko atletiko, sami zase državni rekordi — in to prav lepi. Nilsson se odlikuje po tem, da teče izredno enakomerno.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Slovenska kolesarska zveza. (Službeno.) Pozivajo se vsi kolesarski klubi s področja SKZ, da se po svojih delegatih udeležijo plenarne seje, ki bo v nedeljo, 8. i. m. ob 9 v Celju v kavarni »Evropa«. Ker se bo razpravljalo o perečih zadevah, čim bolj se Slov. koles. zveze, je nujno potrebna čim večja udeležba. — Odbor.

Smučarski klub Ljubljana priredi Miklavžev večer v soboto dne 7. decembra 1940 v dvorani restavracije Majcen na glavnem kolodvoru. Pričetek ob 20. Dala se sprejemajo od 17 dalje proti malenkostni odškodnini.

Smučarski klub Ljubljana. Damska sekcija ima danes v sredo sestanek po telovadbi ob 19.15 na Lacoja.